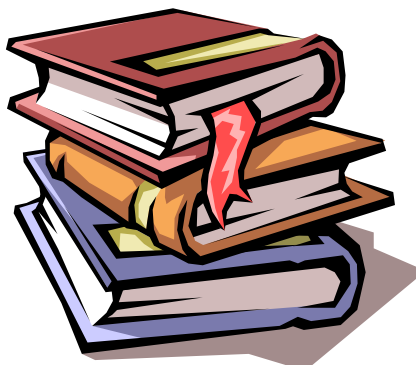


Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Otevřená budoucnost

„Účelem veškeré výchovy je probudit génia.“

Pythagoras



**Základní škola Březová nad Svitavou,
okres Svitavy**

Údaje o škole:

Adresa:	Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou
Ředitelka školy:	Mgr. Bohuslava Zelená
Telefon:	461 521 338, 736 629 435
E-mail:	reditel@zsbrezova.cz
Web:	www.zsbrezova.cz
IČO:	62032259
DIČ:	CZ62032259
Identifikátor zařízení:	600 100 642
IZO: Základní škola	046 452 745
Školní družina	117 800 325
Školní jídelna	181 039 281

Zřizovatel školy

	Město Březová nad Svitavou
Adresa:	Moravské náměstí 1, 569 02 Březová nad Svitavou
Telefon:	461 521 280

Účinnost dokumentu od 1. 9. 2013

V Březové nad Svitavou 26. 8. 2013

Mgr. Bohuslava Zelená
ředitelka školy

1. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Březová nad Svitavou je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání cca 200 žákům ve věku od šesti do patnácti let. Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Umístění školy

Škola je umístěna v centru Březové nad Svitavou. Poloha je výhodná i pro žáky z okolních vesnic.

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Školní budova je po generální rekonstrukci ve velmi dobrém technickém stavu. Vedle devíti kmenových učeben disponuje základní škola odbornou učebnou výpočetní techniky, jazykovou učebnou, žákovskou knihovnou, odbornou učebnou chemie a fyziky, odbornou učebnou hudební výchovy a odbornou učebnou výtvarné výchovy. K tělovýchovným aktivitám slouží vlastní tělocvična a nedaleko hlavní budovy nové školní hřiště s umělým povrchem.

Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Žákům 1. a 2. stupně ZŠ je v běžných třídách umožněn všestranný rozvoj osobnosti.

Pedagogický sbor tvoří učitelé 1. stupně ZŠ, učitelé 2. stupně ZŠ, speciální pedagog, asistenti pedagoga a vychovatelé ŠD.

Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

V současné době ZŠ rozvíjí systematický projekt mezinárodní spolupráce s Hauptschule v rakouském Grossweikersdorfu.

Způsoby spolupráce se školskou radou, zákonnými zástupci žáků, místními i regionálními partnery, PP poradnami a jinými institucemi

Při ZŠ je zřízena školská rada jako orgán umožňující účast zákonných zástupců, pedagogických pracovníků a zřizovatele na správě školy.

Sama ZŠ organizuje 4x do roka třídní schůzky. Mezi další formy komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci patří individuální konzultace se zákonnými zástupci žáků. Vedení ZŠ a výchovný poradce úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Ústí nad Orlicí, s odborem sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Svitavy, Městskou policií v Březové nad Svitavou a s Policií ČR (za dobu několikaleté spolupráce se vytvořila mezi těmito subjekty a jejich představiteli i řada velmi funkčních neformálních vztahů, které tuto spolupráci ještě více zefektivňují). Se svým zřizovatelem se vedení ZŠ setkává dle potřeby. Vzájemnou informovanost všech výše uvedených subjektů pomáhají udržovat i některá místní a regionální média (Březovský občasník, Svitavský deník).

Řadu výchovně vzdělávacích akcí a řadu volnočasových aktivit ZŠ organizuje ve spolupráci s okolními školami, s DDM, s TJ Březová nad Svitavou a s některými místními podnikatelskými subjekty.

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti,
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě,
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

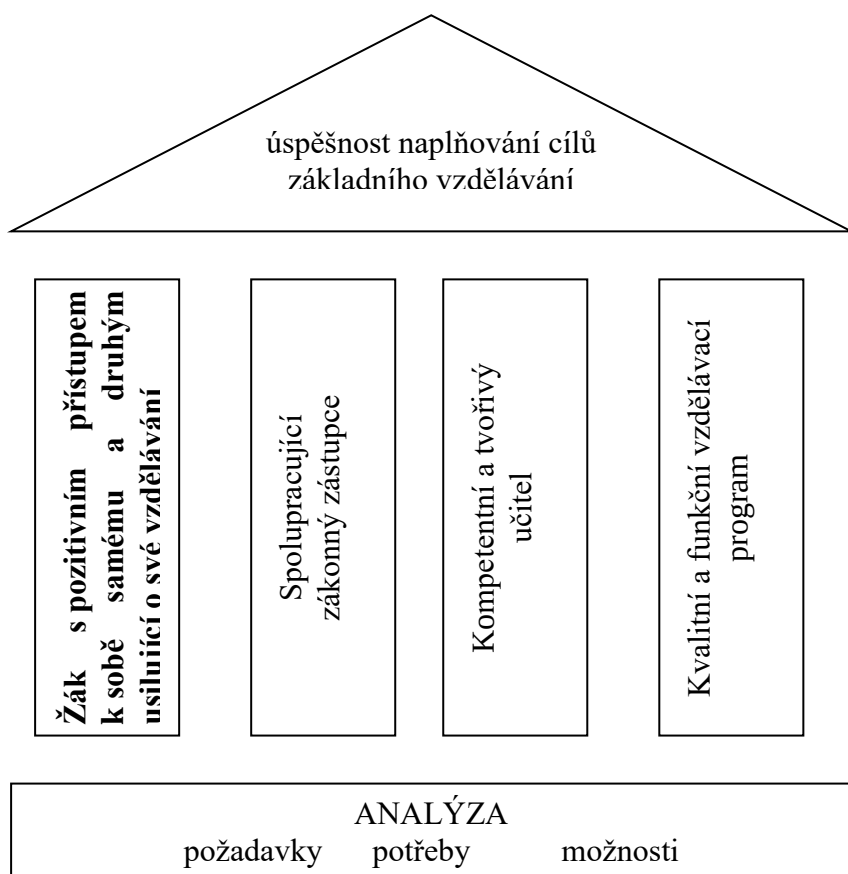
Vzdělávací priority školy

ŠVP respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci). Na základě provedené analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků klientů (rodiče, zřizovatel) škola stanovila následující vzdělávací priority:

- poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků,
- podporovat rozvíjení pohybových a uměleckých dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních a uměleckých (výtvarných, hudebních) aktivitách,
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků
 - v mateřském jazyce,
 - v cizím jazyce,
 - v informatice,
 - v sociálních vztazích.

Schéma strategie 4 pilířů

Čtyři podmínky úspěšnosti naplňování výchovně vzdělávacích cílů na ZŠ Březová nad Svitavou



Výchovné a vzdělávací strategie

Jde o společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

Kompetence k učení (vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání a za svou „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než je známka na vysvědčení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.

- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti.
- Učíme žáky používat metodu „time managementu“.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů (podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

Kompetence komunikativní (vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

- Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v digitálních technologiích a v sociálních vztazích.

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a své školy na veřejnosti.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, v řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.

Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svou školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální (rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých)

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svou práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy zákonných zástupců před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

Kompetence občanské (vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích)

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.
- Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovného poradce, PPP, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.

- Vedeme žáky k aktivní ochraně svého zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich zákonným zástupcům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

Kompetence pracovní (vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání)

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku apod.). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svou profesi a svou školu pozitivně prezentujeme před žáky, zákonnými zástupci i širší veřejností.

Kompetence digitální – (vést žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií, analyzování a řešení problémů, ochraně sebe i svého digitálního zařízení před zneužitím v online prostředí)

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- Vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků,
- Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- Posilujeme chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritickým hodnocením jejich přínosů a reflektováním rizika jejich využívání,
- Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Jdeme příkladem – využíváme moderní digitální technologie, seznamujeme se s novými trendy, vyhledáváme a třídíme informace v online prostředí.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, která realizuje škola a školské zařízení.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagogové tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření dle vyhlášky č.27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Mezi podpůrná opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením kromě běžných pedagogických opatření patří i intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů a podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

V systému vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními škola v ŠVP stanoví pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP. Dále stanoví zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožňuje uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky, formativní hodnocení žáků a všechna stanovená podpůrná opatření. Zabezpečuje spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství, zejména při tvorbě IVP a spolupráci s ostatními školami.

Při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola se středisky výchovné péče, školskými poradenskými zařízeními zařazenými do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry a odborníky jiných resortů). Žáci jsou inkludováni do běžných tříd a mimořádně nadaní žáci využívají v rámci výuky některých předmětů speciální třídu.

Předběžnou diagnostiku žáků s SVP provádějí třídní učitelé ve spolupráci s výchovným poradcem a speciálním pedagogem. Ti úzce spolupracují se školským poradenským zařízením při podání žádosti o vyšetření. Na základě vyšetření

žáka a žádosti zákonného zástupce vyhotovujeme a realizujeme pro žáka Individuální vzdělávací plán (IVP), který následně znovu konzultujeme se školským poradenským zařízením. Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla projevit i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnuje pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V systému vzdělávání škola stanoví pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP těchto žáků. Stanoví zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky, zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání. Dále stanoví vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků, obohacování vzdělávacího obsahu a zadávání specifických úkolů a projektů.

Při vzdělávání žáků s LMP bude škola vycházet z minimálních doporučení úrovně očekávaných výstupů v RVP ZV, které rozpracuje v rámci podpůrných opatření v IVP žáka.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopnosti poznávání		Č	A		A, Zp	Vv, F A, Č, Tv, D, Ak	Vv, F A, Č, Tv, D, Ak	Vv, Č Ov, Př, A, Ak	Vv, A Tv Ak Vz, Č
Sebepoznání a sebepojetí			A, Prv		A	Ov, A Tv, Č Ak	Tv, A Vz, Č Ak	Př, A Ov, N Č, Ak	Tv, A Vz, Č Ak
Seberegulace a sebeorganizace				Př	A	Ov	F Vz	F Ov	F
Psychohygiena					A, Př		A, Vz	Př Ov	A
Kreativita				Vv	Zp	Č, Vv Zp, Ak	F, Č Vv, Zp	Č, Vv A, Zp	Č, Vv Vz, Ak Zp
Poznávání lidí	Prv		A	A		Tv, Č Ov, D Ak	Č, N	Č, Ak Tv, N	Č, N
Mezilidské vztahy		Prv	A	A		Č, Ov Vv, Tv	F, Vv Vz, Č Tv, Ak	F, Př N, Ov A, Č D, Vv	Tv, F Vz, A Vv, Č
Komunikace			A, Č	A	A	Č, A D, Vv F	Č, A N, Vv	Č, A N, Vv	Č, A N, Vv
Kooperace a kompetice					Tv	Č, M D, Ak F, Vv	Č, M Ak, F Vv	Č, M Vv, Ak	Č, M Vv, Ak
Řešení problému a rozhodovací dovednosti	M					M, F A	M, F Ak	M, F Ch, A	M, F A, Ak
Hodnoty, postoje, praktická etika				Č		F	Ov, F	Ov, F	F

Výchova demokratického občana VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola					Vl	Tv, F	Tv, F	Ov, F A, Tv	F, N
Občan, občanská společnost a stát			Prv			Ov, D	Ov, Př, D	Př Z, F	F
Formy participace občanů v politickém životě				Vl		Ov	Ov, D		Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Vl		Ov		Z

Výchova k myšlení v globálních souvislostech VGS	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá				Vl, A		Tv, Č Ak, M F, Vv	Vv, D Z, Ak Č	Ak, F N, Tv Vv	F, Vv Ak, N
Objevujeme Evropu a svět	Hv			A		A, Ov	Ak, A D, Z	F, Ak Č, Z	Ov, F Ak, N Č
Jsme Evropané		Vv				Č	D	D	Ov, Z Vz

Multikulturní výchova MKV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Prv				A	D, Ov A, Ak Vv	Tv, Vv D, Ak	N, Ak Tv, Vv D, A	N, Ak Tv, Vv
Lidské vztahy		Prv				Č, Ov Z, Tv Ak	Z, Tv N, Vz Č	Př, Ov N, Ov D, Č	Č, Tv
Etnický původ			Vv			Z, Ov	Z	Př, Ak	Ov
Multikulturalita			Č		A	A		D, N A	Z, Ov
Princip sociálního smíru a solidarity				Č		Ov		Ov, D	

Environmentální výchova EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv				F, Z Př	Př	D, Z Ak	A, F Z
Základní podmínky života			Prv			Z, F Př	Př, F	Ch, F Z	F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Pv				F, Ov	F, Ov	F, N	F, Př Z, Ov Ch, Ak
Vztah člověka k prostředí	Pv					M, Ov F, Tv D	Ov F, Vz	Z, F Tv, N	F, Ch Tv, Ov Ak

Mediální výchova MDV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Č, Zp	Č, F Zp	Č, Ov Vz, Zp	Č, F Zp	Č, Př F, Zp
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv					F, Zp Č, Tv	F, Zp Č, Tv	F, Zp Č, Tv	F, Zp Č, Tv
Stavba mediálních sdělení					Pv	Zp	Zp	Č, Zp	Zp, Ak
Vnímání autora mediálních sdělení					Č	Zp	Zp	Č, Zp	Zp
Fungování a vliv médií ve společnosti				Č		Zp	Ov Zp	Zp, F	F, Zp
Tvorba mediálního sdělení			Č			Vv, Zp	Vv, N Zp	Č, Zp N, Vv	Vv, N Zp
Práce v realizačním týmu		M				M, Tv	M, Tv	M, Č Tv	M, Tv

Poznámka: všechna průřezová témata jsou na 1. a 2. stupni začleněna v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

3. Učební plán a organizace vzdělávání

Systém výuky

Výuka podle ŠVP probíhá v 1. – 9. postupném ročníku ZŠ. ŠVP rozlišuje tři vzdělávací období: 1. období zahrnuje 1. – 3. ročník, 2. období 4. – 5. ročník, 3. období 6. – 9. ročník. ŠVP vymezuje jako závazný výstup očekávané kompetence 2. a 3. období.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v žácích vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

Poznámky k vyučovacím předmětům ŠVP

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) RVP je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do konkrétních vyučovacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba těchto předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytčené vzdělávací priority. ŠVP rozlišuje vzdělávací předměty: závazné, (povinně) volitelné a nepovinné. Školní vzdělávací program umožňuje i existenci zájmových útvarů (zájmových kroužků), které mohou mít různé formy organizace i různé zdroje financování (včetně příspěvku zákonných zástupců).

Vzdělávací obor RVP Výchova ke zdraví je v ŠVP samostatným předmětem v 9. ročníku, navíc jeho obsah a očekávané výstupy jsou integrovány k vyučovacímu předmětu Přírodopis v 8. ročníku.

Volitelné předměty jsou v ŠVP koncipovány jako aktuální vzdělávací nabídka reagující na aktuální vzdělávací požadavky žáků a na aktuální vzdělávací podmínky a možnosti školy. Škola v učebních plánech pro daný školní rok uvede, které volitelné předměty, ve kterých ročnících a v jaké týdenní hodinové dotaci nabízí. Žáci jsou povinni (v závazném počtu hodin pro daný ročník) vybrat si z uvedené nabídky. O zařazení žáka do skupiny volitelného předmětu rozhoduje ředitel školy. Cizí jazyk 2 je závazným

vyučovacím předmětem, který škola zařazuje ve dvouhodinové týdenní dotaci žákům 7. – 9. ročníku. Je samostatně klasifikován a uváděn na vysvědčení.

Skladba vyučovacích předmětů ŠVP

Název předmětu RVP	Vzdělávací oblast RVP	Obor vzdělávací oblasti
1. Závazné předměty		
Český jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura
Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk
Německý jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	Další cizí jazyk
Matematika	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Informatika	Informatika	Informatika
Prvouka	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
Přírodověda	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
Vlastivěda	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
Dějepis	Člověk a společnost	Dějepis
Občanská výchova	Člověk a společnost	Výchova k občanství
Fyzika	Člověk a příroda	Fyzika
Chemie	Člověk a příroda	Chemie
Přírodopis	Člověk a příroda	Přírodopis
Zeměpis	Člověk a příroda	Zeměpis
Hudební výchova	Umění a kultura	Hudební výchova
Výtvarná výchova	Umění a kultura	Výtvarná výchova
Tělesná výchova	Člověk a zdraví	Tělesná výchova
Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví
Pracovní výchova	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce
2. Volitelné předměty		
Seminář z českého jazyka	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura
Konverzace v angl. jazyce	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk
Seminář z matematiky	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
3. Nepovinné předměty		
Dramatická výchova	Doplňující vzdělávací obor	Dramatická výchova
Sborový zpěv	Umění a kultura	Sborový zpěv
Zdravotní tělesná výchova	Člověk a zdraví	Zdravotní tělesná výchova
Sport a pohybové aktivity	Člověk a zdraví	Sport a pohybové aktivity

4. Učební plán

1. stupeň							
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8+1	7+2	7+2	6	5+2	33+7
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	1+1	1+1	1+1	-	-	3+3
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1+1	1+1	2	2	7+2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
Celkem		20	22	25	25	26	118

2. stupeň						
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem
		6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	3+1	4	4	15+1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Německý jazyk		2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3+1	4	4	15+1
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	1+1	2	2	6+2
	Občanská výchova	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1+1	1	6+1
	Chemie	-	-	2	2	4
	Přírodopis	2	1+1	1+1*	1	6+1
	Zeměpis	1+1	2	1	1	5+1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	5+1

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví	-	-	-	1	1
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	3+1
	Ostatní volitelné předměty	3	1	2	3	9
Celkem		30	30	31	31	122

Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní dotace na 1. stupni (16 hodin) byla využita k posílení těchto předmětů: český jazyk (5 hodin), matematika (4 hodiny), prvouka (2 hodiny), výtvarná výchova (2 hodiny).

Disponibilní dotace na 2. stupni (18 hodin) byla využita k výuce volitelných předmětů (9 hodin) a k posílení těchto předmětů: český jazyk (1 hodina), matematika (1 hodina), dějepis (2 hodiny), fyzika (1 hodina), přírodopis (1 hodina), zeměpis (1 hodina), výtvarná výchova (1 hodina) a pracovní výchova (1 hodina).

*Na 2. stupni byla do učebnímu plánu přírodopisu v 8. ročníku převedena 1 hodina ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (implementace obsahu předmětu Výchova ke zdraví).

5. Učební osnovy

Učební osnovy jsou zpracovány v souladu s RVP ZV, jsou rozděleny na 1. a 2. stupeň a řazeny podle vzdělávacích oblastí.

Charakteristika vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět ČESKÝ JAZYK se vyučuje jako samostatný předmět v

1. ročníku 9 hodin týdně
2. ročníku 9 hodin týdně
3. ročníku 9 hodin týdně
4. ročníku 6 hodin týdně
5. ročníku 7 hodin týdně

Vzdělávání je rozděleno do 3 složek:

- Komunikační a slohové výchovy
- Jazykové výchovy
- Literární výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při nichž žáci plánují, organizují a řídí vlastní učení
- vede žáky k tvůrčím a praktickým činnostem
- zadává úkoly, které vedou k poznávání širších celků z různých vzdělávacích oblastí
- u žáků buduje pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vhodné čtenářské aktivity doporučuje jako smysluplné využití volného času
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- umožňuje zažít každému žákovi úspěch
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj všech žáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému jednání
- důsledně seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- zapojuje žáky do různých soutěží, tvorby a interpretace textu
- vede žáky k zodpovědnému chování a uvědomění postavit se psychickému a fyzickému násilí
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- důsledně vyžaduje kvalitu výsledků pracovních činností
- využívá zkušenosti a znalosti žáků získané i v jiných vzdělávacích oblastech
- připravuje žáky na budoucnost a další vzdělávání

Kompetence digitální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu český jazyk využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce a zefektivnění pracovních postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají, kriticky posuzují data a informace
- pomáhá žákům orientovat se v digitálním obsahu, volit postupy, způsoby a prostředky, odpovídající konkrétní situaci a účelu
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, využívat je při učení i při zapojení do života
- zadává úkoly, při kterých žáci samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Předměty prolínají tato **průřezová témata:**

OSV – rozvoj schopností poznávání (2. tř.)

OSV – komunikace (3. tř.)

OSV – hodnoty, postoje, praktická etika (4. tř.)

MKV – multikultura (3. tř.)

MKV – princip sociálního smíru a solidarity (4. tř.)

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (5. tř.)

MV – vnímání autora mediálních sdělení (5. tř.)

MV – fungování a vliv médií ve společnosti (4. tř.)

MV – tvorba mediálního sdělení (3. tř.)

Český jazyk

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vhodně se představí ostatním dětem, dospělému - skládá a rozkládá slova podle sluchu - poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé i krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textu - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - využitím dramatizace získá dovednosti v tomto směru, popisuje své zážitky - porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	Čtení a literární výchova: Rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýzy Písmena malá, velká, tiskací psací Slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné Slova – čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shuky souhlásek Hlasité čtení jednoduchým vět se správnou intonací Uspořádání slov ve větě Interpunkční znaménka Délka samohlásek Porozumění předčteným větám Nadpis, článěk, řádek, odstavec	

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena a vlastním jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky	Poslech, vyprávění, dramatizace Recitace Prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení Psaní: Příprava psaní Psaní prvků písmen a číslic Písmo psací a tiskací Psaní – písmeno, slabika, slovo Diktát slov, jednoduchých vět Velké počáteční písmeno vlastních jmen osob a prvního slova věty	

Český jazyk

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - určí nadřazenost a podřazenost děje - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov - dělí slova na konci řádku - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - dodržuje posloupnost děje na základě porovnání - přechází k plynulému čtení textu bez slabikování - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas i potichu - umí naslouchat u textu - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	Mluvnice: - věta jednoduchá, souvětí - druhy vět - pořadí vět v textu - věta slovo - slovo souřadné, nadřazené, podřazené - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, abeceda - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - dělení slov - písmeno ě ve slovech - slovní druhy: podst. jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat Sloh: - základní formy společenského stylu - děj – základ vypracování - jednoduchý dopis Čtení a literární výchova: - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace	OSV – rozvoj schopností poznávání

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	vyprávění, dramatizace pohádek a povídek báseň, verš, rým individuální četba Psaní: tvary písmen abecedy spojování písmen, slabik umísťování diakritických znamének opis, přepis	

Český jazyk

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - rozliší, zda věta je / není napsaná gramaticky správně - vyhledává je ve větě jednoduché - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - vyhledá v textu vícevýznamové slovo - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek - píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického - určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - procvičuje slovosled - vybírá vhodné prostředky - sestaví a vybere vhodný nadpis, člení projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti je schopen využít jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis	Mluvnice věta jednoduchá a souvětí věta jednoduchá a její stavba nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná hláskosloví stavba slova vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné, neohebné podstatná jména vlastní jména měst, vesnic, hor a řek slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování Sloh : stylizace a kompozice jazykové prostředky členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi vypravování popis osnova společenský styk a jeho formy	OSV – komunikace MKV – multikulturalita MDV – tvorba mediálního sdělení

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - žák čte plynule věty a souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - chápe četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - seznamuje se s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi - odstraňuje nedostatky - píše úhledně, čitelně, přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, telegram	Čtení a literární výchova plynulé čtení, členění textu rychlé čtení, tiché a hlasité četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti práce s literárním textem besedy o knihách základy literatury Psaní upevňování správných tvarů písmen úprava zápisu kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů	

Český jazyk

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává a vypíše informace z textu v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků s četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, domýšlí literární příběhy - rozhovory o knihách, besedy o i ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich rozumí literárním pojmům - užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - vystihne hlavní myšlenku textu, vyhledá odpověď na zadanou otázku - posoudí, zda informace vyplývá / nevyplyvá z textu - vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce - rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost - dodržuje následnost děj. složky - docvičuje různé popisy - sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis a adresu - užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená, slova mazlivá a hanlivá - rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých tvary téhož slova - k danému slovu uvede slova příbuzná - rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen slova - rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní	Čtení a literární výchova: - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus - próza: pověst, povídka Sluh: - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevů - vypravování - popis rostlin, zvířat a věcí - formy společenského styku Mluvnice: - nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova – kořen, předpona a přípona - předložky - vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z - slovní druhy ohebné, neohebné	OSV - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – princip sociálního smíru a solidarity MDV – fungování a vliv medií ve společnosti

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uvědoměle používá i – y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně - vyhledává infinitiv textů, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí - spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu, nahradí spojovací výraz tak, aby smysl souvětí zůstal zachován - určuje podmět a přísudek - píše i, y v příčestí minulém, užívá správné tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném textu - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů	- vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty - podmět a přísudek - shoda podmětu s přísudkem - vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států - jednoslovná	

Český jazyk

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - osvojuje si průběžně jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu - odůvodňuje pravopis, osvojuje si spisovnou výslovnost - osvojuje si základní význam předpon - používá předložky v praxi - dovede používat znalosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - osvojuje si užívání a určování slovních druhů - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - vyjmenuje druhy zájmen a číslovek - určuje základní větné členy, rozvíjející větné členy - vyhledává různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého - určuje věty jednoduché, souvětí - rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku - doplní správně čárky do zadaného textu - osvojí si psaní věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - čte plynule, s porozuměním, přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory na něj - vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu - rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné - vybere ukázkou, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka - vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy	Mluvnice Mateřský jazyk – prostředek dorozumívání Stavba slova Předložky s, z Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně Dělení slov na konci řádků Pravopis i/y po obojetných souhláskách Vlastní jména Tvarosloví – slovní druhy Mluvnické kategorie podstatných jmen Přídavná jména Slovesa Zájmena- jejich druhy Číslovky – jejich druhy Skladba – základní a rozvíjející větné členy Podmět vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný Shoda přísudku s podmětem Věta jednoduchá a souvětí Přímá a nepřímá řeč Čtení a literární výchova Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu Předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka. Volná reprodukce přečteného textu Zápis textu, tvorba vlastních textů Dramatizace, scénky Beseda o knihách Divadelní a filmová představení, televizní tvorba Základy literatury	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV – vnímání autora mediálních sdělení

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, literárně tvoří na dané téma - zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo - zaznamenává zajímavé myšlenky - dramatizuje povídky, pohádky - orientuje se v dětské literatuře, porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy - sestaví jednoduchý slohový útvar - posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí - změní dialog na vzkaz - sestavuje osnovu vyprávění - píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění - zvládá popis, sestaví popis předmětu a pracovního postupu - je schopen sestavit a napsat dopis - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	Poezie: lyrika, epika, přirovnání Próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč Sloh Reprodukce jednoduchých textů Vypravování Popis předmětu, děje, prac. postupu Dopis, pošt. poukázka Vyjadřování v běžných komunikačních situacích	

Charakteristika vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Užívání češtiny v mluvené a písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** je rozdělen do tří složek:

- **Komunikační a slohová výchova**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti.

Žáci získávají a rozvíjejí své základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Cílové zaměření vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emočního a estetického vnímání

Vyučovací předmět **Český jazyk** je zařazen v ŠVP do všech ročníků 2. stupně s časovou dotací 4 hodin týdně. V 6., 8. a 9. ročníku je výuka českého jazyka rozšířena 1 hodinou týdně **Seminářem z českého jazyka**.

Úzce spolupracuje především s předměty: **Dramatická výchova, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Dějepis, Občanská výchova.**

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.**

Předměty **Český jazyk** a **Seminář z českého jazyka** rozvíjejí následující kompetence:

Kompetence k učení – žák vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, operuje s obecně užívanými termíny a uvádí věci do souvislostí. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů – žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a vytrvale hledá konečné řešení problému. Žák samostatně řeší problémy, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní – žák formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Žák se účinně zapojuje do diskuze a obhájí svůj názor.

Kompetence sociální a personální – žák účinně spolupracuje ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Žák oceňuje zkušenosti druhých lidí a vytváří si pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské – žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví. Aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní – žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální - žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah. Žák také vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil její výsledky.

Český jazyk

ROČNÍK 6		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozliší základní slohové útvary - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky pro danou komunikační situaci - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jazykových prostředků - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky - stylizuje dopis a rozvíjí kultivovaný písemný projev - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Komunikační a slohová výchova Sloh - slohové útvary - vypravování (užití přímé řeči) - zpráva, oznámení (pozvánka) - popis – osoby, předmětu - dopis osobní - tiskopisy Člověk ve společnosti - telefonování - vzkazy	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Dv, Vv, Hv, D, Ov

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - provede slootovný, morfematický a tvarotvorný rozbor - vyjmenuje, k jakým změnám hlásek dochází při odvozování a uvede příklady - odůvodní pravopis ve skupinách bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně - odůvodní pravopis s-se, z-ze, vz-vze - zná vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná - vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v dané větě určí mluvnické kategorie u podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek, získané vědomosti aplikuje pro písemný projev - rozpozná druhy přídavných jmen, zájmen a číslovek - určí mluvnické kategorie u sloves - vyhledává základní větné členy a zdůvodní shodu - dokáže nepřímou řeč převést na řeč přímou a zapsat ji se správnou interpunkcí - dovede psát čitelně, přehledně a úpravně	Jazyková výchova - obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk mateřský, jazyk národní) - stavba slova - střídání hlásek při odvozování - skupiny hlásek při odvozování - zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně - předpony s-se, z-ze, vz-vze - i/y po obojetných souhláskách - dělení slov TVAROSLOVÍ - slovní druhy (mluvnické významy, tvary slov) - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa SKLADBA - základní větné členy - shoda přísudku s podmětem - rozdělovací znaménka - opakování o řeči přímé a nepřímé	
--	---	--

- vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, rozvíjí fantazii hrou - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - úvod do poezie, rozliší sloku od verše - pokouší se o výrazný přednes - odliší pohádku od pověsti - vysvětlí vznik bajky - zdůvodní vztah literatury se životem - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - projevuje zájem navštěvovat divadelní a filmová představení - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - dramatizace - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Literární výchova - poezie, próza, drama; žánry lyrické a epické - základy literární teorie - nejstarší slovesné projevy - ústní lidová slovesnost - poezie - pohádky - pověsti - bajky - povídky ze života dětí - mimočítanková četba - literárně-výchovné aktivity - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	
---	---	--

Český jazyk

ROČNÍK 7		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pokračuje v samostatných slohových cvičeních - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky pro danou komunikační situaci - dosahuje zajímavosti vypravování - dbá na výběr vhodných slov - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Komunikační a slohová výchova Sloh - slohové útvary - vypravování (užití přímé řeči) - prožitky z četby - rozvoj obraznosti - popis – pracovního postupu, děje - práce s tiskem, časopisy - výpisky, výtah	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Dv, Vv, Hv, D, Ov

- vymezí pojem jazyk, rozpozná jazyk spisovný a nespisovný - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov (vznik sousloví), rozumí pojmu dialektologie - uvede, co je věta a z čeho se skládá; co je slovní zásoba; co je mluvnice a jak se dělí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozpozná znělé a neznělé souhlásky - dovede vysvětlit spodobu znělosti - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje - definuje, co je slovo - vysvětlí význam věcný a mluvnický; uvede příklady - rozpozná přenesená pojmenování - objasní metaforu a metonymii, uvede příklady - vysvětlí pojmy: slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma a uvede příklady - vyhledá odborné názvy v textu, vysvětlí pojem terminologie - vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - vysvětlí pojem přechylování a uvede příklady - vytváří zdvořilostiny - vysvětlí pojem složenina a vytváří je - správně píše a čte zkratky a zkratková slova - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - navazuje na znalosti o slovních druzích získané v 6. ročníku - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich	Jazyková výchova - jazyk a jeho útvary - jazykověda a její složky - jazykové příručky - zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - zvuková stránka slova, věty - význam slov - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování - odvozování - skládání - zkracování - slohové rozvrstvení slovní zásoby TVAROSLOVÍ - slovní druhy (mluvnické významy, tvary slov)	
--	--	--

používá ve vhodné komunikační situaci - vysvětlí pojem konkrétní, abstraktní a pomnožná, hromadná, látková podstatná jména a vyhledá je v textu - odhalí odchylky některých tvarů od tvarů vzorů - rozliší slova podle významu a správně je skloňuje (oči-oka) - odůvodní pravopis koncovek přídavných jmen - převádí tvary přídavných jmen z jednotného do množného čísla - tvoří přídavná jména přivlastňovací z podstatných jmen - stupňuje přídavná jména - odůvodní psaní velkých a malých písmen u podstatných a přídavných jmen - odůvodní psaní délky i—í u zájmen - rozpozná kmen přítomný a minulý - zvládá další slovesné kategorie - určí základní větné členy - vyhledá rozvíjející větné členy v textu - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - rozezná větu hlavní a vedlejší - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - dovede psát čitelně, přehledně a úpravně - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu	- podstatná jména - odchylky od pravidelného skloňování - skloňování vlastních jmen osobních - skloňování pomnožných jmen místních - přídavná jména - psaní velkých písmen - zájmena - slovesa SKLADBA - větné členy - věty, souvětí Literární výchova - základy literární teorie a historie (struktura a jazyk literárního díla)	
--	---	--

Český jazyk

ROČNÍK 8		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky pro danou komunikační situaci - sestaví inzerát, využije nabídky, objedná časopis, poznává formy úředního styku - zpracuje výklad na základě osnovy, vhodně využívá odborné názvosloví - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - vyhledá líčení a inspiruje se pro vlastní potřebu - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Komunikační a slohová výchova Sloh - slohové útvary - vypravování - inzerát - nabídka - objednávka - žádost - výklad - teze - výpisky, výtah - charakteristika, životopis - líčení Příprava k volbě povolání - diskuze - debata	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Stavba mediálních sdělení - Vnímání autora mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu Dv, Vv, Hv, D, Ov

- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - rozpozná slovanské a světové jazyky - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - navazuje na znalosti o slovních druzích získané v 6. a 7. ročníku - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - zjistí rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých a tvoří správné tvary - si upevňuje své vědomosti učiva ze skladby ze 7. ročníku - si rozšiřuje své znalosti o základních a rozvíjejících větných členech - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - určí věty jednočlenné a dvojčlenné - rozliší souvětí jednoduchá, složitá; souřadná a podřadná - určí věty řídící a závislé - rozliší druhy vět vedlejších - zvládá určit významové poměry mezi větami hlavními a souřadně spojenými větami vedlejšími - zakresluje stavbu souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- rozhovor - proslov Jazyková výchova - rozdělení jazyků - český jazyk jako jazyk slovanský TVAROSLOVÍ - slovní druhy (mluvnické významy, tvary slov) - slova přejatá SKLADBA - větné členy - věty - souvětí	
---	---	--

- rozvíjí kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu - vnímá literaturu jako zdroj poznání - zhodnotí obraz historie v literatuře - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - pozná významné osobnosti světové literatury - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - zhodnotí význam práce spisovatelů NO - pozná vývojová období a jejich představitele - porovná českou a světovou literaturu 19. století - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - projevuje zájem navštěvovat divadelní a filmová představení - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - pokouší se o výrazný přednes - dramatizace - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Literární výchova - základy literární teorie a historie (struktura a jazyk literárního díla) - nejstarší literatura na našem území – kroniky - životopisná literatura - národní obrození - romantismus - realizmus - česká literatura 19. století (světová literatura 19. století) - mimočítanková četba - literárně-výchovné aktivity - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	
---	---	--

Český jazyk

ROČNÍK 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky pro danou komunikační situaci - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - vypracuje samostatný výklad na základě populárně-vědeckého článku - stylizuje jednoduchou úvahu - rozliší základní publicistické útvary - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - se orientuje v tisku - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní	Komunikační a slohová výchova Sloh - slohové útvary - bajka - diskuze - projev, proslov - přednáška - výklad - úvaha - publicistické útvary	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Dv, Vv, Hv, D, Ov

kritický postoj - formuluje svůj vlastní názor - aplikuje vědomosti získané ve slohu v řečnických cvičeních - se orientuje v obecném poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení jazyka - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - získává přehled o vývoji češtiny - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozliší poměry mezi větami a druhy vedlejších vět - zakresluje stavbu souvětí - zvládá psaní interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - odstraňuje skladební nedostatky - rozlišuje a přiklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozvíjí kultivovaný písemný projev	- řečnická cvičení - shrnutí o slohu Jazyková výchova - jazyk – poučení (jazyková norma a kodifikace); skupiny a rozvrstvení - spisovný a nespisovný jazyk - kultura jazyka a řeči - český jazyk – původ a základy vývoje TVAROSLOVÍ - shrnutí učiva 6. – 9. roč. SKLADBA - shrnutí učiva 6. – 9. roč. - odchylky větné stavby Literární výchova - základy literární teorie a historie (struktura a jazyk	
--	--	--

- využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - projevuje zájem navštěvovat divadelní a filmová představení - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - pokouší se o výrazný přednes - dramatizace - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	literárního díla) - česká dramatická tvorba - česká a světová literatura 20.století - současná česká literární tvorba - vznik a vývoj filmu - mimočítanková četba - literárně-výchovné aktivity - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	
--	---	--

Charakteristika předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika:

Výuka anglického jazyka je zaměřena na prohlubování receptivních (čtení, poslech) a produktivních (písemný projev, mluvení) řečových dovedností. Tomuto cíli jsou podřízeny jazykové prostředky (gramatika, slovní zásoba, pravopis a výslovnost).

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně ve 3. – 9. ročníku. Výuka na prvním stupni je zaměřena zejména na seznámení se s angličtinou jako cizím jazykem a na budování jazykových prostředků, na které pak druhý stupeň navazuje komplikovanějšími větnými strukturami a zdokonalováním všech řečových dovedností.

Škola disponuje jazykovou učebnou, kde jsou umístěny pomůcky pro výuku jazyka. Výuka většinou probíhá ve skupině celé třídy.

Žáci se ve výuce setkávají s reáliemi anglicky mluvících zemí – zvyky, tradice, kultura, geografie, charakteristické rysy země. Vedeme žáky k poznání a otevřenosti vůči cizím kulturám a snažíme se, aby se žáci nechali obohacovat odlišnostmi, které setkávání s jinými kulturami přináší.

Žáci se také během výuky zapojují do projektů, během kterých dochází k dalšímu upevňování učiva.

Žáci se učí pracovat se širokou řadou materiálů (umělé texty, slovníky, autentické texty, výukové programy, Internet, mapy, anglické časopisy atd.). Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Předmět rozvíjí tyto následující klíčové kompetence: Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů, Kompetence komunikativní, Kompetence sociální a personální a Kompetence digitální.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- vyhledá informace k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů
- samostatně řeší problémy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence digitální:

Žák:

- užívá běžně používaná digitální zařízení
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, kriticky hodnotí jejich přínosy či rizika jejich využívání

Anglický jazyk

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov (první seznámení) - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, svátky (Halloween a Vánoce, nový rok), části dne, dny v týdnu, hodiny, zvířata - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace

Žák:

- pozdraví, představí se a rozloučí se, vyjádří svoji národnost, reaguje na základní pokyny učitele
- pozdraví a osloví učitele, pojmenuje části dne
- požádá a poděkuje, určí školní potřeby
- pojmenuje barvy, udá barvu předmětu
- počítá do dvanácti, zeptá se na množství, na věk, udá svůj věk
- pojmenuje předměty ve třídě
- ověří si jméno, vyjádří souhlas a nesouhlas
- zeptá se na neznámou věc, požádá o předvedení určité věci
- určuje celé hodiny ve dvanáctihodinovém režimu, zeptá se na čas
- představí svoji rodinu a kamarády
- vyjádří velikost a délku předmětu
- tvoří množné číslo podstatných jmen koncovkou –s, napíše přání k Vánocům a novému roku
- pojmenuje dětské hračky, reaguje na pokyny při hře s míčem
- zeptá se na umístění předmětu, udá jeho polohu pomocí předložek *in, on*
- popíše oblečení svoje i jiných osob
- určí a popíše části hlavy, vyjádří vlastnictví *I have got ...*
- popíše části těla
- vyjádří vlastnost společnou pro více věcí *These ... are ...*
- vyjmenuje dny v týdnu, pojmenuje druhy sportovních her, vyjádří vlastní dovednost hrát hru
- pojmenuje základní potraviny, vyjádří libost a nelibost
- pojmenuje běžné ovoce, popíše pracovní postup při přípravě salátu
- pojmenuje běžné druhy zeleniny, ptá se na jednu z možností pomocí *or*, sestaví zdravý jídelníček
- popíše své domácí zvířátko, připodobní pohybovou dovednost pomocí *like*
- sdělí své schopnosti a dovednosti, vyjádří svoji právě probíhající činnost
- popíše svůj domov, hovoří o právě probíhajících domácích činnostech, popíše svoji školu
- vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje své jméno a příjmení, snaží se zapsat hláskovaná slova

Jazykové prostředky a funkce:

- osobní zájmena „I“, „he“, „she“, „you“
- sloveso „být“
- přivlastňovací zájmena „my“, „mine“, „your“
- základní přídavná jména (velký, malý, dlouhý, krátký, ...)
- ukazovací zájmena „this“, „these“
- určování celých hodin
- rozkazovací způsob 2.os.č.j.
- sloveso „have got“
- předložky „v“ a „na“

Komunikační situace a typy textů:

- pozdravy
- představování
- rodina
- škola

Anglický jazyk

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu MLUVENÍ Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ Žák: - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a své rodině	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, části těla, jídlo, oblečení, bydliště, dopravní prostředky, hodiny, zvířata - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace

Žák: - přivítá spolužáky, popřeje hodně úspěchů při hodinách angličtiny, reaguje na základní pokyny učitele - hláskuje své jméno a příjmení, zapisuje hláskovaná anglická jména - představí sebe a své sourozence, udá svůj i jejich věk, ptá se na věk a jména osob - používá číslovky do dvaceti, popíše postavu - aktivně používá základní fráze z classroom language, popíše učebnu (There is/are ...), vyjádří zákaz (Don't) - popřeje k narozeninám, vytvoří pozvánku na oslavu, představí svoji rodinu a kamarády - zeptá se na umístění předmětu, udá jeho polohu pomocí předložek next to, between, on the left/right - tvoří množné číslo podstatných jmen s pravidelnou koncovkou -s/-es, ptá se na vlastnictví - zeptá se, jak se daří, vyjádří své pocity, zeptá se na vlastnost předmětů, časuje sloveso být - hovoří o nemoci, používá kladné i záporné stažené tvary slovesa být, zaměří se na přízvuk ve větě - sdělí své záliby, ptá se spolužáků na jejich koníčky - ptá se na existenci věcí vazbou Is/Are there ...?, ptá se na jednu ze dvou možností spojkou or - používá přivlastňovací pád, časuje sloveso umět/moci, vyjádří něčí schopnosti a dovednosti - ptá se na pracovní postup při míchání barev, popíše jednotlivé kroky - popíše svůj domov, časuje sloveso mít - ptá se na adresu a telefonní číslo, poskytne požadované údaje, tvoří otázku s do - popíše oblíbené domácí zvířátko, sdělí jeho schopnosti a dovednosti - popíše pracovní postup při vaření špaget a kukuřičných klasů, tvoří 2. pád podstatných jmen vazbou s of - používá číslovky do sta, pojmenuje druhy ovoce a zeleniny, ptá se na jejich oblibu - pojmenuje základní geometrické tvary - popíše svůj i něčí obvyklý den, pojmenuje hlavní jídla, tvoří slovesné tvary pro 3.os. j. č. - vyjádří oblibu jednotlivých druhů sportu, hovoří o sportovních aktivitách spolužáků - hovoří o zábavách dětí v parku, popíše situaci na obrázku v přítomném čase průběhovém - určí chuť potravin, vyjádří právě probíhající činnost doma i ve škole, pojmenuje školní předměty - pojmenuje názvy budov ve městě, zeptá se na cestu, získá a podá potřebné informace	Jazykové prostředky a funkce: - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena „jeho“, „její“ - sloveso „to be“, „have got“, „can“, „can't“ - vazba „there is / there are“ - záporný rozkaz ve 2.os.č.j. - předložky místa - hláskování jmen Komunikační situace a typy textů: - situace doma, ve škole, v parku, ve městě - psaní pozvánky na oslavu narozenin - popis místa a předmětů	
--	--	--

Anglický jazyk

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu MLUVENÍ Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ Žák: - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace VGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - multikulturalita

Žák: - napíše dopis o sobě a svých zájmech, vyjádří stupeň libosti a nelibosti - představí členy své rodiny, uvede jejich jména, věk a povolání - požádá o zapůjčení školní pomůcky, poprosí a poděkuje, porovná kvalitu - porovná základní vlastnosti předmětů - charakterizuje roční období, popíše stav počasí, pojmenuje tři významné svátky - vyjádří svůj vztah k osobním počítačům, hovoří o jejich významu a schopnosti je používat - popíše vybavení bytu s nábytkem, doplňky a domácími přístroji, udá polohu objektu - popíše poschodí a rozmístění rodin v domě, čte a přijímá telefonní číslo, napíše britskou adresu - čte a přijímá časové údaje na analogových a digitálních hodinách ve dvanáctihodinovém režimu - vyjádří zdravotní potíže, zeptá se na příčinu (why), doporučí a zdůvodní řešení (because) - hovoří o stravovacích zvycích a oblíbených kombinacích jídel, vyjádří přání (I'd like ...) - hovoří o televizních pořadech, orientuje se v programu - hovoří o zimních sportech a hrách dětí na sněhu, vyjádří neexistenci objektu v místě (no) - pojmenuje měsíce, orientuje se v kalendářním roce, sdělí datum narozenin a státních svátků - hovoří o povolání svých rodičů a známých, používá osobní zájmena po předložkách - popíše a porovná domácí zvířata a jejich užitek pro člověka, vyjádří nejvyšší stupeň vlastnosti - zeptá se na cenu zboží, orientuje se v britské měně, pojmenuje nejznámější cizokrajná zvířata - vyjádří prostou budoucnost (will) v souvislosti se změnou v rozvrhu a při vážavém či momentálním rozhodnutí (I think I'll ...) - tvoří minulý čas prostý slovesa be, hovoří o stavu, situaci a pobytu v určité minulosti - tvoří minulý čas prostý slovesa have, hovoří o skladbě jídelníčku ve školní jídelně - tvoří minulý čas prostý pravidelných významových sloves, hovoří o svých aktivitách v dané minulosti - pojmenuje obchody, orientuje se v plánu města, používá daný minulý tvar nepravidelných sloves - charakterizuje státní zřízení a území UK, USA, porovná je s Českou republikou, orientuje se na mapě	Jazykové prostředky a funkce: - tvary osobních zájmen po předložkách - čísla 1 - 100 - další uvedení času (analogově i digitálně) - stupňování přídavných jmen - can, can't, must, would like (ve zkráceném tvaru) - řadové číslovky (1. – 5.) - přítomný čas prostý a průběhový - seznámení s minulým časem - seznámení s budoucím časem (will) Komunikační situace a typy textů: - dopis kamarádovi - situace ve škole, v rodině, ve volném čase - články o počasí a ročních obdobích - popis událostí v dané minulosti - popis prosté budoucnosti - seznámení se základními reáliemi UK a USA	
---	---	--

Charakteristika předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika:

Výuka anglického jazyka je zaměřena na prohlubování receptivních (čtení, poslech) a produktivních (písemný projev, mluvení) řečových dovedností. Tomuto cíli jsou podřízeny jazykové prostředky (gramatika, slovní zásoba, pravopis a výslovnost).

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně ve 3. – 9. ročníku. Výuka na prvním stupni je zaměřena zejména na seznámení se s angličtinou jako cizím jazykem a na budování jazykových prostředků, na které pak druhý stupeň navazuje komplikovanějšími větnými strukturami a zdokonalováním všech řečových dovedností.

Škola disponuje jazykovou učebnou, kde jsou umístěny pomůcky pro výuku jazyka. Výuka většinou probíhá ve skupině celé třídy.

Žáci se ve výuce setkávají s reáliemi anglicky mluvících zemí – zvyky, tradice, kultura, geografie, charakteristické rysy země. Vedeme žáky k poznání a otevřenosti vůči cizím kulturám a snažíme se, aby se žáci nechali obohacovat odlišnostmi, které setkávání s jinými kulturami přináší.

Žáci se také během výuky zapojují do projektů, během kterých dochází k dalšímu upevňování učiva.

Žáci se učí pracovat se širokou řadou materiálů (umělé texty, slovníky, autentické texty, výukové programy, Internet, mapy, anglické časopisy atd.). Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Předmět rozvíjí tyto následující klíčové kompetence: Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů, Kompetence komunikativní a Kompetence sociální a personální.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- vyhledá informace k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů
- samostatně řeší problémy

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence digitální

Žák :

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- se naučí ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívá digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínos a reflektuje rizika jejich využívání

Anglický jazyk

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ Žák - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace VGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - multikulturalita

	Jazykové prostředky a funkce: - letopočty - názvy některých zemí, národů, odpovídajících přídavných jmen a jazyků - vyjádření času (analogově i digitálně) - stupňování přídavných jmen (i víceslabičných) - přivlastňovací zájmena samostatná i nesamostatná - řadové číslovky (především v datech) - násobné číslovky - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý - budoucí čas prostý (will) Komunikační situace a typy textů: - dopis a e-mail kamarádovi - situace ve škole, v rodině, ve volném čase - články dovolené a o počasí - texty o dětech z různých zemí světa - články o svátcích v UK, USA a u nás - popis událostí v dané minulosti	
--	---	--

Anglický jazyk

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ Žák - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena VGS - objevujeme Evropu a svět

Žák: - pojmenuje další části oblečení - přečte základní slova týkající se fyzického popisu - pojmenuje různé druhy nábytku - pojmenuje spotřebiče v domácnosti - pojmenuje druhy dopravních prostředků - pojmenuje základní nemoci - rozumí obsahu čteného textu – příběhu v minulém čase - popíše nejdůležitější události svého života - popíše průběh minulého děje - udává přesné časové údaje při vyprávění - klade otázky typu „Kde jsi byl?“ - zeptá se a odpoví na zdraví - klade „wh“ otázky - zeptá se na minulé události a činnosti	Jazykové prostředky a funkce: - spojení „look like“ - druhý a třetí stupeň krátkých přídavných jmen - letopočty - řadové číslovky - minulý čas průběhový - minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - kladná věta a otázka v minulém čase - výslovnost koncovek sloves v minulém čase - minulý čas s použitím „před“ - úvod do fonetické abecedy v anglickém slovníku - výraz „také“ v kladné a záporné větě - přesné časové údaje Komunikační situace a typy textů: - situace v rodině, ve volném čase, ve škole - oblečení - fyzický popis - zdraví - lékaři - domácnost - cestování - popis historické události	
--	---	--

Anglický jazyk

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ Žák - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - mezilidské vztahy - kreativita - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - komunikace - řešení problémů a rozhodovací schopnosti VDO - občanská společnost a škola MKV - multikulturalita - kulturní diference

Žák: - pojmenuje předměty ve škole - pojmenuje další budovy ve městě - pojmenuje základní věci z oblasti kultury - odvodí následek činnosti - nabídne a navrhne službu - odpoví na dotazy o své budoucnosti - popíše představy o své budoucnosti - vyjmenuje školní pravidla, co smí a nesmí ve škole dělat - dá kamarádovi radu - varuje druhé před možným následkem jejich činů	Jazykové prostředky a funkce: - budoucí čas v souvislosti s nabídkou a rozhodnutím - opisy modálních sloves „moci“, „muset“ a „smět“ - modální slovesa „měl by“, „by“ a „mohl by“ - reálná podmínka - časové věty - nepravidelné množné číslo - druhý a třetí stupeň dlouhých přídavných jmen - příslovce - budoucí čas průběhový Komunikační situace a typy textů: - dopis kamarádovi - situace v rodině, ve volném čase, ve škole - nabídky, návrhy a rozhodnutí - předpovědi - osobní rada - osobní problémové situace	
--	--	--

Anglický jazyk

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ Žák - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	UČIVO - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV - rozvoj schopností poznávání - mezilidské vztahy - psychohygiena - komunikace - řešení problémů a rozhodovací schopnosti EV - ekosystémy

Žák:

- dokončí věty na základě přečteného textu
- najde odpovědi na otázky v textu
- najde požadovanou informaci v textu
- popíše historii památného místa
- popíše problémy lidí v práci
- vyjádří, jak dlouho už něco probíhá
- zeptá se a odpoví na otázku, zda byla nějaká činnost vykonána

Jazykové prostředky a funkce:

- rozkaz pro 1.os.č.mn.
- trpný rod
- přičestí minulé
- předpřítomný čas prostý
- předpřítomný čas ve větách s „po“ a „od“
- předpřítomný čas s „někdy“ a „nikdy“
- předpřítomný čas průběhový
- otázka a zápor v předpřítomném čase

Komunikační situace a typy textů:

- situace v rodině, ve volném čase, ve škole
- zaměstnanost
- články o počasí a ročních obdobích
- historie a realie

Charakteristika předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Předmět německý jazyk se vyučuje v rozsahu 2 hodin týdně od 7. ročníku.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány časopisy, autentické texty, audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací apod.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování učiva, práce se slovníkem, práce s počítačovými programy).

Výuka probíhá v jazykové učebně, v učebně informatiky i v kmenových třídách.

Součástí výuky jsou příležitostné akce jako výjezdy do zahraničí, projekty a soutěže.

Průřezová témata

OSV (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj)

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)

MKV (kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita)

EMV (vztah člověka k prostředí)

MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák používá vhodné učební pomůcky.

Žák získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, časopisy apod.).

Žák propojuje získané poznatky do širších celků.

Žák poznává smysl a cíl učení.

Učitel vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Žák analyzuje a kriticky posuzuje obsah přečtených textů, porovnává jevy, třídí informace.

Žák je schopen pochopit problém, najít způsob řešení a vyhledat informace k jeho řešení.

Učitel klade vhodné otázky.

Kompetence komunikativní

Žák vyjádří své myšlenky v písemném i ústním projevu.
Žák využívá dosažené schopnosti ke komunikaci v cizím jazyce.
Žák se vyjadřuje adekvátně situaci.
Žák dokáže argumentovat, obhájit si stanovisko.
Žák umí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat.

Učitel vede žáky k jasnému a souvislému projevu.
Učitel vytváří příležitosti pro komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Žák uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce.
Žák prezentuje a obhájí své myšlenky při týmové práci.
Žák respektuje názor jiného člena týmu.
Žák rozlišuje a respektuje role v týmu.

Učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok.
Učitel uplatňuje individuální přístup k nadaným žákům i k žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské

Žák respektuje pravidla země, v níž je hostem, její kulturu, tradice apod.
Žák toleruje odlišnosti cizí země – rasové, náboženské apod.
Žák poznává společné kulturní a historické prvky s cizími zeměmi.

Učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a k vzájemnému naslouchání.

Kompetence pracovní

Žák formuje své pracovní návyky – vedení sešitu, portfolio apod.
Žák efektivně organizuje svou práci.
Žák si uvědomuje důležitost znalosti cizího jazyka pro své budoucí profesní zaměření.

Učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na vyučování.

Kompetence digitální

Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
Žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
Žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Učitel vede žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

ROČNÍK 7		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejícím s organizací vyučovacího procesu včetně návodu na typické činnosti a aktivity rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně krátkých projevů reprodukováných; tyto projevy neobsahují neznámá slova, s výjimkou slov, jejichž zvuková podoba je blízká mateřštině čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy zná říkadla, pořekadla, básně a reprodukuje je se správnou výslovností, zazpívá několik písní používá abecední slovník učebnice	Zvuková stránka jazyka suprasegmentální jevy (slovní přízvuk, větná intonace) segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (zavřené/otevřené/krátké/dlouhé e, o, a, i, u, diftong ei/ai, dvojhlásky ei/ie, au/eu, Ich-Laut/Ach-Laut) Grafická stránka jazyka a pravopis německá abeceda psaní velkých písmen, přehlásek, ß Slovní zásoba základní výrazy z vymezených tematických okruhů v rozsahu cca 500 lexikálních jednotek slovní zásoba potřebná pro porozumění pokynům spojeným s vyučovacím procesem, popř. k memorování básní a písní Mluvnice Skladba jednoduchá věta oznamovací, tázací, slovosled v těchto větách vyjádření záporu pomocí nicht Tvarosloví člen určitý, neurčitý v 1. a 4. pádě Podstatná jména – rod podstatných jmen – lexikálně Přídavná jména – v přísudku, v doplňku Zájmena – osobní, tázací, ukazovací Číslovky – základní 0 – 20, základní početní úkony Slovesa – časování pravidelných sloves a několika nepravidelných sloves, oznamovací způsob,	Č – pravopis, výslovnost Ov – rodina, domov, školní prostředí, mezilidské vztahy, kulturní život Z – Evropa, kultury jiných zemí Hv – zpěv písní, koled Reálie Hallo, wir sprechen Deutsch! Projekty Das ist mein Land!

	přítomný čas, modální sloveso möchten, slovesa se 4. pádem Příslovce – příslovce gern, základní příslovce místa Předložky – zpočátku převážně lexikálně Spojky – spojky souřadící Částice – odpověď s doch Citoslovce – lexikálně (wau, miau, muh, pfui...) Témata osobní údaje věk pozdravy barvy dny v týdnu, měsíce, roční období názvy měst, zemí koníčky, činnosti pro volný čas sport, druhy sportu, sportovní potřeby nábytek hudba, seriály školní předměty, jazyky, školní potřeby, psací potřeby, rozvrh hodin	
--	---	--

ROČNÍK 8		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných, pronášeným v přirozeném tempu různými jednajícími osobami (žena, muž, dítě) i obsahujícím několik neznámých výrazů snadno pochopitelných z kontextu, situace nebo na základě podobnosti s mezinárodně užívanými výrazy čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku reprodukuje a obměňuje dialogy ústně obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	Zvuková stránka jazyka suprasegmentální jevy segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka a na zabránění interferenčním tendencím (přehlásky ä-ö-ü, hlásky i-ie-ü-u a jejich varianty, asimilace, ráz) krátké – dlouhé hlásky i-ie-ü-u Grafická stránka jazyka a pravopis pravopis výrazů osvojované slovní zásoby Slovní zásoba slovní zásoba v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek zahrnující výrazy z vymezených tématických okruhů, situací a funkcí jazyka slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem) Mluvnice Skladba jednoduchá věta oznamovací, tázací, věta s modálním slovesem, slovosled v těchto větách vyjadřování záporu včetně kein větný rámec modálních sloves Tvarosloví člen určitý, neurčitý, záporný, přivlastňovací (mein, dein, sein, ihr) v 1. pádě člen neurčitý, určitý, záporný ve 4. pádě tvoření slov – koncovka -in Podstatná jména – rod podstatných jmen, 2. pád vlastních jmen, množné číslo podstatných jmen	Č – mezilidská komunikace, jazykový projev Př – člověk, živočichové, rostliny Ov – lidé kolem nás, přátelství Hv – zpěv písní, koled, znalost osobností hudby Reálie Was machst du am Mittwoch um vier? Kochst du gern? Projekt Lifestyle tschechischer Jugendlicher Wir machen ein Foto-Kochbuch

	Zájmena – osobní, přivlastňovací v jednotném čísle, tázací W – wo, woher, wann, wie, warum, wieviel, um wie viel, welch-, záporná (kein – keine), vykání Číslovky – základní do 100, určení ceny Slovesa – časování pravidelných sloves, pomocných a užívaných nepravidelných sloves, vazba ich möchten, modální slovesa müssen, können, mögen, slovesa s odlučitelnou předponou Příslovce – tázací w-příslovce – wo, wann, wie, wer, warum, wie viel Předložky – spíše lexikálně Témata časové údaje, části dne, čas rodina, členové rodiny názvy povolání názvy zemí, světadílů nápoje, potravina, pokrmy	
--	---	--

ROČNÍK 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně krátkých projevů reprodukováných; tyto projevy neobsahují neznámá slova, s výjimkou slov, jejichž zvuková podoba je blízká mateřštině čte nahlas, plynule a foneticky správně audioorálně připravené texty čte potichu jednoduché texty obsahující převážně známé jazykové prostředky formuluje ústně otázky, odpovídá na otázky obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci samostatně po audioorální přípravě zformuluje text pozdravu, blahopřání, jednoduchého dopisu, vzkazu, sestaví krátké vyprávění, jednoduchý popis (např. obrázku, osoby, místa) reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené dialogy zná z paměti básně, popř. jiné krátké texty (např. dramatizace a improvizace pohádek)	Zvuková stránka jazyka suprasegmentální jevy (slovní přízvuk, větná intonace) segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (aspirované souhlásky p, t, k, s – ss – ß) korekce výslovnostních nepřesností Grafická stránka jazyka a pravopis pravopis výrazů osvojované slovní zásoby základní poučení o interpunkci Slovní zásoba slovní zásoba v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek zahrnujících výrazy z vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem) Mluvnice Skladba věta oznamovací, tázací, rozkazovací slovosled v těchto větách souvětí souřadné	Č – pravopis, ústní a písemný projev Př – člověk Z – Česká republika, Evropa Reálie Was sammelst du? Projekt Meine Freizeit

písemně obměňuje krátké probrané texty formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů používá dvojjazyčný slovník	vyjádření záporu pomocí nicht a kein Tvaroslovi Podstatná jména rod podstatných jmen používání členu určitého a neurčitého v 1., 3. a 4. pádě Přídavná jména v přísudku, v doplňku Zájmena osobní ve 3. a 4. pádě, tázací, ukazovací, přivlastňovací (mein – dein), záporná (kein – keine) Číslovky základní Slovesa časování pravidelných sloves a nejužívanějších nepravidelných sloves způsob oznamovací, rozkazovací préteritum sloves sein, haben přítomný čas Příslovce základní příslovce místa Předložky předložky se 3. a 4. pádem – lexikálně Spojky	
--	--	--

	souřadící i s nepřímým slovosledem Témata koníčky, záliby, předměty pro sbírky části těla, bolesti, nemoci pohyb ve městě, adresa, místa ve městě, popis cesty, dopravní prostředky, vybavenost města a městských čtvrtí	
--	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: **MATEMATIKA**

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje v 1. ZŠ 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 4+1 hodina týdně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího okruhu matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

- čísla a početní operace – žáci si osvojují aritmetické operace, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním
- závislost, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa
- geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás; učí se porovnávat, odhadovat a měřit délku, velikost úhlů, obvod a obsah (povrch, objem), zdokonalují svůj grafický projev
- nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců
- vede žáky k tomu, aby při řešení úloh uváděli věci do souvislostí, aby se naučili samostatně pozorovat, experimentovat a získané výsledky porovnávat
- vede žáky k přesnému užívání matematického jazyka včetně symboliky, k provádění rozborů a zápisů při řešení úloh

Kompetence k řešení problémů:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k řešení problémových situací, k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- žáci využívají získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant řešení úloh, nenechají se odradit případným nezdarem a hledají konečné řešení problémů
- učí žáky kriticky myslet, činit rozhodnutí a uvědomovat si odpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- učí žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuze a umět obhájit svůj názor a postup

Kompetence sociální a personální:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- učí žáky spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce
- vede žáky k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vede žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k tomu, aby v případě potřeby dovedli pomoci při řešení úloh a uměli o pomoc taktéž požádat

Kompetence občanské:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnosti, k respektování přesvědčení druhých lidí
- rozvíjí důvěru žáků ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení matematických úloh
- důsledně seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi
- učí žáky postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- vyžaduje, aby matematické poznatky žáci využili v praktických činnostech – odhady, měření velikostí a vzdáleností...
- učí žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky
- vede žáky, aby přistupovali k pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

Kompetence digitální:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu matematika využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce a zefektivnění pracovních postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají, kriticky posuzují data a informace
- pomáhá žákům orientovat se v digitálním obsahu, volit postupy, způsoby a prostředky, odpovídající konkrétní situaci a účelu
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, využívat je při učení i při zapojení do života
- zadává úkoly, při kterých žáci samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Předmětem prolínají tato **průřezová témata:**

OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MV - práce v realizačním týmu

Matematika

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - žák запиše čísla 0-20, rozlišuje číslice tiskací a psací - doplní chybějící čísla v řadě - podle obrázku rozhoduje o vztahu více, méně - spočítá prvky daného souboru do 20 včetně - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 - řeší slovní úlohy s porovnáním čísel - žák porovnává přirozená čísla - zobrazí číslo na číselné ose - doplňuje tabulky, schémata posloupnosti čísel - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - žák se orientuje v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší - žák rozezná geometrické tvary: trojúhelník, - čtverec, obdélník, kruh a modeluje jednoduché jednoduché souměrné útvary v rovině - rozpozná krychli, kvádr, válec, kouli na modelech ze stavebnice, najde i příklad těchto tvarů, nachází v realitě jejich reprezentaci	Čísla 0-20 orientace na číselné ose čtení a psaní čísel porovnání čísel, vztahy větší, menší, rovno znaménka $> < = + -$ součet čísel bez přechodu desítky rozdíl čísel bez přechodu desítky počítání předmětů v daném souboru vytvoření souboru s daným počtem prvků řešení a tvoření slovních úloh na porovnání čísel sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku komunikativnost sčítání řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání řešení slovních úloh s využitím vztahů o $n -$ více, o $n -$ méně Geometrie geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa: krychle, kvádr, válec, koule skládání obrazců z geometrických tvarů stavění staveb ze stavebnice	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - žák sčítá a odčítá do dvaceti s přechodem přes desítku - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ - zaokrouhlí dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáním čísel do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů o x-více, o x-méně, v oboru do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 - dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - zformuluje odpověď k získanému výsledku - přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) - tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení a sčítání) - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x-krát více, x-krát méně - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10. Číselný obor 0 - 100: Čísla 0 - 100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel zaokrouhlování čísel na desítky součet a rozdíl čísel počítání s použitím závorek sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 sčítání a odčítání násobků 10 řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do 100 názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů násobení jako opakované sčítání násobek, činitel, záměna činitelů násobilky 2, 3, 4 a 5, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x -krát méně, x -krát více orientace v čase, den - 24 hodin, 1 hodina - 60 minut, 1 minuta - 60 sekund	MDV – práce v realizačním týmu

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - čte časové údaje na různých typech hodin - kreslí křivé a rovné čáry - měří a odhaduje délku úsečky - charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru - rozezná geometrická tělesa v praxi, vymodeluje krychli, kvádr, kouli, válec	Geometrie práce s pravítkem úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar jednotky centimetr, decimetr, metr měření délky označení bodů a úseček modelování těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy	

Matematika

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - žák čte a píše trojčíselná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků - do 100 - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu - 764 a 768, 764 a 864) - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády - řeší slovní úlohy na porovnání - dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$, užívá jednoduché rovnice - užívá spoje všech násobílek - násobí z paměti dvojčíselné číslo jednocíselným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) - využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu - dělí dvojčíselné číslo jednocíselným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek ($15 : 4$, $51 : 6$) - porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) - přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíselného čísla jednocíselným a dělení dvojčíselného čísla jednocíselným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$ - čte římské číslice 1 - 20	Číselný obor 0 – 1000 číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách znázornění trojčíselných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíselných čísel porovnání čísel, porovnání čísel, porovnání čísel pomocí číselné osy řešení úloh na porovnávání trojčíselných čísel zaokrouhlování čísel na stovky a desítky rozklad čísla v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel sestavení jednoduchých rovnic sčítání a odčítání násobků sta písemné algoritmy sčítání a odčítání sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta sčítání a odčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic odhad a kontrola výsledku násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek násobení 10 násobení a dělení dvojčíselných čísel násobení a dělení dvojčíselných čísel jednocíselným dělení se zbytkem součin, podíl, zbytek pamětné násobení dvojčíselného čísla	

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) - vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů - žák označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - dodržuje zásady rýsování - narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - provede odhad délky vzdálenosti - rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru - porovnává obvody rovinných útvarů - určí obvod jednoduchého obrazce - (trojúhelník, čtverec, obdélník) se čtením délek jeho stran - převede jednotky délky km na m, m na dm, mm na cm, cm na mm	jednociferným mimo obor násobitek násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel užití závorek řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony rozlišování sudých a lichých čísel římská čísla 1 – 20 úvod Geometrie přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník strana rovinného obrazce, obvod označování průsečíku různoběžek vyznačování polopřímek kreslení rovinných obrazců ve čtvercové síti jednotky délky: milimetr, kilometr měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky měření délky stran rovinných obrazců, převody jednotky délky výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností modelování staveb tvaru kvádru, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)	

Matematika

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - žák počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3\,757 = 3 \times 1\,000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$ - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8\,400 - 6\,200$, $900\,000 - 740\,000$ - písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) - používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) - požívá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x – více (méně), x – krát více (méně) - řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony - zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1 000 - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku	Číselný obor 0 – 1000 000 čtení a zápis čísel, číselná osa zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4\,600$ vztahy mezi sčítáním a odčítáním násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením pamětné násobení a dělení jednociferným číslem písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtů práce s kalkulačkou, provádění kontroly písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením pořadí početních výkonů slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o x - více, méně, x – více, méně užívání závorek římské číslice diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku	

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí vzájemnou polohu dvou přímek - načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran - narýsuje a vyznačí kružnici a kruh s daným středem a daným poloměrem nebo průměrem - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - porovná pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů - používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění - nakreslí síť kvádra a krychle - vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě vypočítá obvod - trojúhelníku, čtverce a obdélníku - určí délku lomené čáry graficky i měřením	řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem Geometrie vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou kružnice, kruh, poloměr, průměr, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti síť kvádra a krychle, modelování kvádra a krychle ze sítě, síť kvádra a krychle rozložením krabíčky jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2 obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	

Matematika

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$ - využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce - řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi v celém oboru přirozených čísel - odhaduje výsledek, posoudí reálnost - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - zaokrouhlí desetinné číslo, řádu desetin na celky - písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin - vynásobí a dělí desetinné číslo číslem přirozeným - užívá desetinné číslo v praktických situacích - porozumí významu znaku „$-$“, pro zápis celého záporného čísla, vyznačí na číselné ose - přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - doplní řady čísel, čte a sestavuje tabulky a diagramy, vyhledává, sbírá a třídí data	Přirozená čísla 0 – 1 000 000 000 Posloupnost přirozených čísel, číselná osa, zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě, čtení a zápis čísel do miliardy, znázornění na číselné ose (teploměr, model) Porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel Pamětné násobení a dělení přirozených čísel Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel Písemné odčítání dvou přirozených čísel Písemné násobení až čtyřciferným činitelem Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony Provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledků Desetinná čísla, zlomky Orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem Celá čísla Užití záporných čísel na číselné ose Římské číslice, přepis větších čísel zapsaných	

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - sestrojí jednoduchý graf v soustavě souřadnic - řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - žák narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce - převádí jednotky obsahu m^2, dm^2, cm^2, mm^2 - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce (pomocí čtvercové sítě) - doplní početní tabulky, čtverce - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - vyhodnotí výsledek úlohy	arabskými číslicemi Grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek Geometrie Konstrukce obdélníku a čtverce Výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce Další jednotky obsahu: a, ha, km^2, Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem Rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku Nestandardní aplikované úlohy a problémy Slovní úlohy Magické čtverce Prostorová představivost	

Charakteristika vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6. až 9. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně v kmenových třídách, v 6. a 9. ročníku je vyučování posíleno 1 hodinou týdně seminářem z matematiky jehož osnovy prohlubují a procvičují osnovy matematiky v daném ročníku. Předmět je tedy posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika nejsou začleněna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, rébusů apod.;
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe.

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh;
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení;
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému) - tvoříme plán jeho řešení, odhadujeme výsledky, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání;
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření.

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními;
- užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky;
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod..

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme dostatečné množství situací propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, hádanky);
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou.

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály - papírem, textilem, dřevem);
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.

Kompetence digitální

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Jdeme příkladem – využíváme moderní digitální technologie, seznamujeme se s novými trendy, vyhledáváme a třídíme informace v online prostředí.

Matematika

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Správně přečte desetinné číslo a zapíše desetinné číslo. - Sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla (i písemně) po dle diktátu. - Zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností - Porovnává desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose. - Účelně využívá kalkulátor. - Aktivně ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu. - Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly. - Provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh. - Vypočítá aritmetický průměr z daných hodnot. - Doplní jednoduchou číselnou řadu, řeší logické úlohy. - Rozhodne, zda dané číslo je prvočíslo nebo číslo složené. - Rozloží číslo na součin prvočinitelů. - Určí, zda skupina čísel jsou čísla soudělná nebo nesoudělná. - Rozhodne, zda dané číslo je nebo není násobkem určitého čísla. - Rozhodne, zda dané číslo je nebo není dělitelné určitým číslem. - Určí všechny dělitele daného čísla. - Rozhodne bez předchozího dělení, zda je číslo dělitelné 2, 3, 4, 5, 10. - Určí společný násobek skupiny čísel. - Určí nejmenší společný násobek skupiny čísel. - Určí společný dělitel skupiny čísel. - Určí největší společný dělitel skupiny čísel. - Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele skupiny čísel. - Intuitivně rozumí pojmu úhel. - Označí úhel písmeny řecké abecedy a pomocí tří bodů, používá matematické symboly.	Desetinná čísla Početní operace Slovní úlohy Aritmetický průměr Dělitelnost přirozených čísel Prvočísla Dělitelnost Společný násobek Slovní úlohy Úhel a jeho velikost	OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti VGS– Evropa a svět nás zajímá EV – Vztah člověka k prostředí MDV – Práce v realizačním týmu

ROČNÍK 6.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních. - Změří velikost úhlu úhloměrem. - Klasifikuje úhly podle jejich velikosti. - Užívá jednotky stupeň, minuta a převádí je. - Graficky (ve stupních) i početně(ve stupních a minutách) sčítá a odčítá úhly. - Sestrojí osu úhlu, zná vlastnosti osy úhlu. - Násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma. - Zná a umí určit vlastnosti dvojice úhlů vedlejších, vrcholových, určí jejich velikost, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - Intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů. - Určí shodné útvary ve skupině objektů. - Rozumí pojům vzor-obraz, rozumí pojmu samodružný bod. - Ví, že osová souměrnost je shodné zobrazení. - Pozná osově souměrné útvary. - Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti. - Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce. Určí osově souměrný útvar - Využívá osovou souměrnost při řešení úloh. - Doplní jednoduchou obrázkovou řadu. - Dokreslí chybějící část osově souměrného útvaru (využívá čtvercovou síť). - Zná vlastnosti stran trojúhelníku, umí používat trojúhelníkovou nerovnost. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. - Zná vlastnosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníku. - Klasifikuje trojúhelníky na základě velikosti jejich stran a úhlů. - Sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku. - Zná vlastnosti těžnic, výšek trojúhelníku. - Popíše rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník, zná vlastnosti stran, úhlů, těžnic, výšek těchto trojúhelníků.	Pojem úhel, velikost úhlu Osa úhlu Osová souměrnost Obraz rovinného obrazce Trojúhelník Těžnice a výšky a jejich vlastnosti	Z - azimut

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Sestrojí a charakterizuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. - Určí velikost třetího vnitřního úhlu trojúhelníku. - Vypočítá obvod trojúhelníku. - Zařadí kvádr a krychli mezi hranoly. - Ze skupiny těles vybere kvádr a krychli. - Popíše kvádr a krychli. - Načrtne a sestrojí obraz kváдру a krychle ve volném rovnoběžném promítání. - Načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle, složí ze sítě model kváдру, krychle. - Pozná, zda daný obrazec je síť kváдру, krychle. - Zná zpaměti a umí aplikovat při řešení konkrétních úloh vzorce pro výpočet povrchu a objemu kváдру a krychle.	Konstrukce Výpočty Hranoly Kvádr, krychle	

Matematika

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Rozumí pojmu zlomek. - Rozšiřuje a krátí zlomky nenulovými čísly. - Zapiše daný zlomek v základním tvaru. - Porovná zlomky, chápe, že existuje nekonečně mnoho zlomků sobě rovných. - Znázorní zlomek na číselné ose. - Určí společného jmenovatele zlomků. - Sčítá, odčítá, násobí zlomky. - Chápe pojem převrácený zlomek a aplikuje jej na zadaných úkolech. - Dělí zlomky. - Chápe pojem smíšené číslo, počítá se smíšenými čísly. - Zapiše zlomek desetinným číslem a naopak. - Aplikuje základní operace a úpravy zlomků na slovní úlohy a při řešení praktických situací.	Zlomky Početní operace se zlomky Celá a racionální čísla Početní operace s celými a racionálními čísly	OSV kooperace a kompetice řešení problému a rozhodovací dovednosti MDV – Práce v realizačním týmu

ROČNÍK 7.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Porovná dvě veličiny poměrem. - Zapiše a upraví daný poměr. - Změní základ v daném poměru. - Rozdělí základ v daném poměru. - Daný poměr zjednoduší krácením. - Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. - Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. - Umí narýsovat jednoduché plánky v daném měřítku - Chápe úměru jako rovnost dvou poměrů. - Vypočítá neznámý člen úměry. Využívá mechanismu trojčlenky při řešení slovních úloh. - Vysvětlí pojmy přímá a nepřímá úměrnost. - Zapiše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti. - Ze zadaných závislostí vybere ty, které jsou přímými (nepřímými) úměrnostmi, své tvrzení zdůvodní-určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti. - Zakreslí bod s danými souřadnicemi v PSS, určí souřadnice bodu zakresleného v PSS. - Sestrojí graf přímé (nepřímé) úměrnosti. - Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti. - Chápe a vypočítá jedno procento jako jednu setinu z celku. - Aktivně ovládá pojmy základ, počet procent, procentová část. - Vypočítá procentovou část, je-li dán základ a počet procent. - Vypočítá základ, je-li dána procentová část a počet procent. - Vypočítá počet procent, je-li dán základ a procentová část. - Zná pojem promile a umí ho použít při řešení jednoduchých úloh. - Chápe pojem úrok, úroková míra, vklad, půjčka - Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přir. číslem, poměrem, zlomkem, des. číslem, procentem) - Používá procentového počtu při řešení úloh z praxe, slovních úloh a úloh z jednoduchého úrokování. - Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost Slovní úlohy Procenta Slovní úlohy	

ROČNÍK 7.

[illegible]

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Aktivně ovládá vzorce pro výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníku. - Sestrojí rovnoběžník a lichoběžník v jednoduchých případech. - Řeší slovní úlohy z praxe	Rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec	

Válec

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Z předložených zápisů vybere ty, které jsou výrazy. - Sestaví číselný výraz. - Sestaví jednoduchý výraz s proměnnou. - Určí hodnotu výrazu pro danou hodnotu proměnné. - Sčítá, odčítá, násobí mnohočleny. - Užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů. - Provádí rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny - Vybere ze skupiny objektů ty, které jsou rovnicemi. - Ověří (dosazením za neznámou), zda daná konstanta je v daném zápisu kořenem rovnice. - Umí k oběma stranám rovnice přičíst tentýž výraz. - Umí vynásobit obě strany rovnice týmž výrazem různým od nuly. - Najde řešení lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. - Klasifikuje počet řešení lineární rovnice. - Provádí zkoušku správnosti svého řešení. - Používá lineárních rovnic při řešení slovních úloh. - Užívá řešení lineárních rovnic v praxi. - Vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin. - Určí druhou a třetí mocninu libovolného čísla (i pomocí tabulek a kalkulačky), určí mocniny s přirozeným mocnitelem. - Chápe mocninu s přirozeným mocnitelem jako zkrácený zápis součinu stejných činitelů. - Provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným exponentem. - Dokáže zapsat dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$.	Výrazy Početní operace Vzorce Lineární rovnice Ekvivalentní úpravy Slovní úlohy Mocniny Početní operace	OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti MDV – Práce v realizačním týmu

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák. - Užívá schéma postupu řešení konstrukční úlohy. - Používá základní pravidla přesného rýsování. - Sestrojí osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti. - Nalézá některé jednoduché množiny bodů dané vlastnosti. - Načrtne a sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky dané různými prvky v jednodušších případech. - Zapiše postup řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky. - Proveďte diskusi počtu řešení. - Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových úloh. - Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Konstrukční úlohy, množiny bodů dané vlastnosti Rozbor postupu, zápis konstrukce	

Matematika

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pomocí jednoduchých úprav převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární a vyřeší ji. - Používá lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli při řešení slovních úloh. - Užívá řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli v praxi. - Vyjádří neznámou ze vzorce. - Ze skupiny objektů vybere soustavy lineárních rovnic. - Chápe, že řešením soustavy dvou lineárních rovnic je uspořádaná dvojice čísel. - Řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých sčítací i dosazovací metodou. - Provádí zkoušku řešení. - Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých. - Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - Zobrazí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic. - Určí souřadnice bodu zobrazeného v soustavě souřadnic. - Určí definiční obor funkce a obor hodnot funkce z grafického znázornění, předpisu, tabulky. - Vyjádří fční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - Pro daný prvek z definičního oboru funkce určí hodnotu funkce. - Rozhoduje, zda dané body náleží grafu zadané funkce. - Z grafu funkce rozhoduje, zda je funkce rostoucí (klesající) ve svém definičním oboru. - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím fčních vztahů - Sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y=ax^2$, nepřímé úměrnosti $y=k/x$.	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Ekvivalentní úpravy Slovní úlohy Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých Početní a grafické řešení Funkce Pojem funkce, definice Lineární funkce Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost	OSV kooperace a kompetice řešení problému a rozhodovací dovednosti MDV Práce v realizačním týmu

[illegible]

Žák:

- Intuitivně chápe pojem podobnosti geometrických útvarů.
 - Aktivně ovládá věty o podobnosti trojúhelníků.
 - Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.
 - Určí podobné útvary v rovině.
 - Určuje a používá poměr podobnosti.
 - Sestrojí rovinný útvar podobný danému útvaru.
 - Rozdělí úsečku dané délky v daném poměru.
 - Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami.
-
- Sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou.
 - Odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou.
 - Používá vzorce pro výpočet povrchu a objemu hranolu v úlohách z běžného života.
 - Ze skupiny těles vybere jehlan, načrtne i narýsuje jehlan ve volném rovnoběžném promítání.
 - Zná vlastnosti stěn a podstavy jehlanu.
 - Načrtne i narýsuje síť jehlanu, pozná, zda je daný obrazec sítí jehlanu, popř. složí ze sítí model jehlanu.
 - Popíše podstavu a plášť jehlanu.
 - Určí výšku jehlanu, délky hran pomocí Pythagorovy věty.
 - Aplikuje při řešení konkrétních úloh (i slovních) vzorce pro výpočet povrchu a objemu jehlanu. Odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu.
 - Ze skupiny těles vybere všechny kužele.
 - Načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání, načrtne síť kužele.
 - Určí výšku, stranu kužele a poloměr jeho podstavy pomocí Pythagorovy věty.
 - Aktivně ovládá vzorce pro výpočet povrchu a objemu kužele, aplikuje je ve slovních úlohách. Odhadne a vypočítá objem a povrch kužele.

Podobnost

Podobnost a její využití v praxi

Tělesa
Hranoly

Jehlany

Kužel

PŘESAHY A VAZBY
(mezipředmětové vztahy,
průřezová témata)

[illegible]

DÍLČÍ VÝSTUPY

(klíčové kompetence)

UČIVO

PŘESAHY A VAZBY
(mezipředmětové vztahy,
průřezová témata)

- Ze skupiny těles vybere všechny koule.
- Aktivně ovládá vzorce pro výpočet povrchu a objemu koule.
- Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- Načrtne a sestrojí síť základních těles
- Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

- Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupcovým (příp. kruhovým) diagramem.
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- Čte tabulky, grafy a diagramy, interpretuje je v praxi.
- Porovnává soubory dat
- Vypočítá aritmetický průměr.

- Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy
- zvolí vhodný postup řešení
- provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálného výsledku
- zformuluje odpověď na daný problém
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Koule, kulová plocha

Základy statistiky

Statistický soubor, prvek, znak
Tabulka, graf, diagram
Aritmetický průměr

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Charakteristika vyučovacího předmětu: Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Předmět informatika je zařazen na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při nichž žáci kombinují informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- umožňuje prezentaci žáků
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje zažít každému žákovi úspěch
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj všech žáků

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému jednání

Kompetence digitální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu využívá učitel následující postupy:

- využívá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívá digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností
- posiluje chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Informatika

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - Edituje digitální text, vytvoří obrázek - Přehraje zvuk či video - Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - Používá krok zpět, zoom - Řeší úkol použitím schránky - Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - Sdělí informaci obrázkem - Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Digitální technologie - ovládání digitálního zařízení Digitální zařízení, zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici, editace textu Ukládání práce do souboru, otevírání souborů, přehrávání zvuku, příkazy a program	Mezipředmětové vztahy Č, Př, V1, M
	Digitální technologie – práce ve sdíleném prostředí Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Řešení problému a rozhodovací dovednosti
	Data, informace a modelování – úvod do kódování a šifrování dat a informací Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Informatika

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - Doplní posloupnost prvků - Umístí data správně do tabulky - Doplní prvky v tabulce - V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - V programu najde a opraví chyby - Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - Vytvoří a použije nový blok - Upraví program pro obdobný problém - Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - Určí, jak spolu prvky souvisí - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - V programu najde a opraví chyby - Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	Informační systémy - Úvod do práce s daty Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Algoritmizace a programování - Základy programování – příkazy, opakující se vzory Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Informační systémy - Úvod do informačních systémů Systém, struktura, prvky, vztahy Algoritmizace a programování - Základy programování – vlastní bloky, náhoda Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Mezipředmětové vztahy M, Č, Vv OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Řešení problému a rozhodovací dovednosti

cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - Pomocí obrázku znázorní jev - Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - V programu najde a opraví chyby - Používá události ke spuštění činnosti postav - Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - Upraví program pro obdobný problém - Ovládá více postav pomocí zpráv	Data, informace a modelování - Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model Algoritmizace a programování - Základy programování – postavy a události Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	
---	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika (2. stupeň)

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotik jako aplikovaná oblast, podporující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Využitím různých informačních a komunikačních technologií žáci získávají informace, které dále třídí, kriticky hodnotí a pracují s nimi i v rámci ostatních vyučovacích předmětů. S počítačem pracují jako s nástrojem pro zefektivnění své práce.

Kompetence k řešení problémů

Žáci uplatňují tvořivý přístup k zadaným úlohám na základě svých schopností a nabytých vědomostí. Učí se pracovat s internetovými vyhledávači a encyklopediemi, které jim mohou pomoci při rozhodování.

Kompetence komunikativní

Ke komunikaci žáci využívají dostupné prostředky a technologie. Řídí se všeobecně známými pravidly a náležitostmi při ústním i psaném projevu. Rozumí různým typům textů a sami vytváří texty z běžného života (referát, dopis, oznámení, plakát aj.)

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují nejen samostatně, ale i ve skupinách, což podporuje spolupráci a mohou být vhodně zapojeni i slabší. Učí se hodnotit práci svou i ostatních, vyjadřují svá pro a proti.

Kompetence občanské

Díky internetu se žáci dozvídají o životě a událostech v zemích celého světa, uvědomují si rozdíly a respektují názor druhých.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou. Chápu práci s informačními a komunikačními technologiemi jako velmi důležitou součást dalšího vzdělávání a svého budoucího zaměstnání.

Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence.

Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ):

„Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.“

Informatika

ROČNÍK 6.

[illegible]

Informatika

[illegible]

-nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje -uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory -vybere vhodný formát pro uložení dat -vytvoří jednoduchý model domácí sítě, popíše, která zařízení jsou zapojena do školní sítě -porovná různé metody zabezpečení účtů -spravuje sdílení souborů -pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy -zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Počítače Datové a programové soubory a jejich asociace v OS Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení, dialogová okna)	
--	--	--

Informatika

9. ROČNÍK		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -řeší problémy sestavením algoritmu -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému -po přečtení programu vysvětlí, co vykoná -ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby -diskutuje různé programy pro řešení problému -vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní -řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků -hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně -pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí -vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením -diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich -na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat -popíše, jak fungují vybraní technologie z okolí, které považuje za inovativní -na schematickém modelu popíše princip zasílání dat do počítačové sítě -vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	Algoritmizace a programování Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hra, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Digitální technologie Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem nás (smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL	M, Pv

-diskutuje o cílech a metodách hackerů -vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat -diskutuje, s čím vším vytváří svou digitální stopu	Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky, cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy, zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata), sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
---	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: PRVOUKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělání je zaměřeno na:

- rozvoj poznatků, dovedností a prvotních zkušeností žáků získaných ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání
- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemné vztahy, souvislosti na utváření prvotního uceleného obrazu světa
- vnímání lidí, vztahů mezi nimi, všímání podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěné pozorování a přemýšlení o nich
- učení vnímání základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisko do budoucnosti
- učení vyjadřování svých myšlenek, poznatků, dojmů, reagování na myšlenky, podněty a názory jiných
- pomoc při nalézání postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních a režimových návyků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- zadává úkoly při nichž žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- vede žáky k orientaci ve světě informací
- zadává úkoly, které vedou žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí, v čem by v budoucnu mohli uspět

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vhodné aktivity doporučuje jako smysluplné využití volného času
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě a okolnímu prostředí
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje zažít každému žákovi úspěch
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, utváření přátelské atmosféry v týmu
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj všech žáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- důsledně seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- vede žáky k zodpovědnému jednání v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví, k upevňování preventivního chování
- vede žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- stanovuje pravidla pro přípravu a úklid učebních pomůcek a materiálů
- vyžaduje správné zacházení s učebními pomůckami a vybavením

Kompetence digitální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu prvouka využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje žáky s novými technologiemi
- upozorňuje na rizika využívání digitálních technologií
- učí žáky využívat digitální zařízení při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat i duševního zdraví

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

OSV - sebepoznání a sebepojetí

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy

VDO - občan, občanská společnost a stát

MKV - kulturní difference
- lidské vztahy

EV - ekosystémy
- základní podmínky života

Prvouka

ROČNÍK 1.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Rozpozná svoji školu a spolužáky. - Objasní základy společenského styku. - Určí svoje pracovní místo. - Zjistí svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště. - Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - Rozpozná příbuzenské vztahy blízké, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - Využívá svůj volný čas a svoje zájmy. - Rozpozná život živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích. - Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, - Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - Rozpozná měsíce, dny, celé hodiny. - Zná a dodržuje zásady bezpečného chování. - Popíše své tělo a péči o něj. - Určí názvy částí lidského těla a jejich důležitost. - Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - Rozezná správnou výživu. - Vymezí pojem nemoc, úraz. - Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - Objasní základy dopravní výchovy. - Popíše bezpečnou cestu do školy. - Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Jsem školák: Činnosti ve škole a v okolí školy, prostředí školy. Moje rodina: Rodinná oslava, Vánoce, Velikonoce, pravidla slušného chování. Lidé a čas-denní režim: Roční doby: Kalendář, lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích. Orientace v čase: Měsíce, dny v týdnu, celé hodiny Části lidského těla: Péče o zdraví: Domov - místo, kde žiji. Jsem chodec: Bezpečná cesta do školy. Riziková místa a situace Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – poznávání lidí Multikulturní výchova (MKV) – kulturní diference

Prvouka

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Popíše a osvojí si základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině. - Objasní termíny ohleduplnosti, kamarádství. - Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - Popíše správné stolování. - Zapiše datum narození, adresu domů, adresu školy. - Zná svou obec. - Orientuje se v čase, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - Rozliší kalendářní a školní rok. - Vymezí týdny, dny, hodiny, minuty. - Stanoví denní režim dětí. - Porovná práci a odpočinek, volný čas, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - Zdůvodní důležitost úcty k tradicím a památkám(Velikonoce, Vánoce). - Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - Popíše ochranu přírody, třídění odpadu. - Zná jehličnaté a listnaté stromy. - Pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce. - Popíše prevenci nemocí a úrazů. - Vysvětlí pojem zdravý životní styl. - Popíše vliv pohybu na zdraví. - Aplikuje zásady duševní hygieny.	Žiji mezi lidmi Náš rok Příroda kolem nás Rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Člověk a jeho smysly Pečujeme o zdraví Technika a práce lidí	OSV – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy EV – ekosystémy

- Pojmenuje a popíše povolání rodičů. - Osvojí si úctu k práci a jejím výsledkům. - Prohloubí si dopravní návyky chodce. - Rozpozná dopravní prostředky. - Zná důležitá telefonní čísla. - Dokáže se ukázněně chovat za mimořádných událostí.	Dopravní výchova Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Ochrana člověka	
--	---	--

Prvouka

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pozná státní symboly. - Popíše okolí bydliště, okolí školy - Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - Určí světové strany. - Zjistí minulost naší obce, pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem , v němž žije, najde místa pro volný čas, kulturu, služby, sport. - Pozná barvy na mapě, orientuje se na mapě. - Zjistí základní vlastnosti látek a změny látek (hmotnost, teplota, objem). - Popíše koloběh vody v přírodě. - Popíše půdu a její součásti. - Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - Vyjmenuje nezbytné podmínky života. - Zařadí rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin. - Vyjmenuje hospodářské a léčivé rostliny. - Najde rostliny v okolí školy. - Rozliší hospodářská a domácí zvířata. - Zdůvodní důležitost správného držení těla. - Využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav. - Popíše správnou volbu oblečení a obuvi. - Vysvětlí důležitost péče o zdraví, otužování.	Místo kde žiji Mapy obecně zeměpisné Neživá příroda Živá příroda Člověk Stavba těla , základní funkce a projevy Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim Péče o zdraví Ochrana přírody a životní prostředí	OSV – sebezpoznání a sebepojetí VDO – občan, občanská společnost a stát EV – základní podmínky života

- Navrhne ochranu živočichů a rostlin, ochranu přírodního prostředí - Popíše životní prostředí člověka. - Zná důležitá telefonní čísla, dokáže se chovat za mimořádných událostí. - Osvojí si dopravní kázeň. - Rozliší dopravní prostředky.	Ochrana člověka za mimořádných událostí Dopravní výchova	
--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: PŘÍRODOVĚDA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je rozdělena do pěti tematických okruhů, přičemž jako základ pro učivo přírodovědy využíváme tematické okruhy 4 – Rozmanitost přírody a 5 – Člověk a jeho zdraví.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé i neživé přírody naší vlasti
- získávání základních poznatků o planetě Zemi
- praktické poznávání krajiny
- vyhledávání důkazů o proměnnách přírody
- sledování vlivu lidské činnosti na přírodu
- seznamování s možnostmi ochrany životního prostředí
- poznávání člověka jako živé bytosti
- získávání základních poučení o zdraví, nemocech, prevenci i první pomoci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k orientaci ve světě informací
- utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné nebo týmové činnosti
- pojmenovává poznávané a pozorované skutečnosti
- vede žáky k objevování a poznávání

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup
- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vede žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému jednání
- důsledně seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- vede žáky ke kulturnímu a tolerantnímu jednání a chování na základě stanovených pravidel

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i skupinové činnosti

Kompetence digitální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu přírodověda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje žáky s novými technologiemi
- upozorňuje na rizika využívání digitálních technologií
- učí žáky využívat digitální zařízení při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat i duševního zdraví
- učí žáky jednat v digitálním prostředí eticky
- podporuje žáky ve vhodné komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

OSV - seberegulace a sebeorganizace

- psychohygiena

Přírodověda

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - na modelových situacích nacvičuje a následně zvládne situace hromadného ohrožení - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - seznámí se s funkcí jednoduchých strojů - využívá jednoduché klíče a atlasy při třídění rostlin a živočichů - rozšiřuje si poznatky o lese, vysvětlí význam lesů pro člověka, zprostředkuje ostatním pozorování v přírodě - uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, zajímá se o způsob likvidace odpadů - nacvičuje a následně ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Země a vesmír Slunce a sluneční soustava Měsíc Gravitace a gravitační pole Mezilidské vztahy Podmínky vzniku života na Zemi Význam atmosféry Zázračná planeta Třídění rostlin a živočichů Člověk a technika Jednoduché stroje Les – přírodní společenstvo Ochrana životního prostředí Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém Dopravní výchova	OSV – seberegulace a sebeorganizace

Přírodověda

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi, vyhledá vhodné encyklopedie - popíše postavení Země ve vesmíru - uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce - vysvětlí střídání dne a noci, ročních období - ukáže pohyb Země a planet na globusu - rozliší vybrané horniny a nerosty - vysvětlí vznik půdy a její význam pro život - třídí látky, porovnává je, poznává jejich skupenství, měří veličiny s praktickým užíváním jednotek - užívá třídění organismů na skupiny podle diakritických znaků - rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné (byliny a dřeviny) - rozlišuje živočichy na bezobratlé a obratlovce - určí některé zástupce živočichů - pozná znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla rostlin a živočichů - rozliší základní ekosystémy (les, pole, louka, rybník, zahrada) a uvede jejich charakteristiku - popíše základní projevy a podmínky života - zhodnotí odpovědnost lidí, příčiny a důsledky živelných pohrom a ekologických katastrof	Země a vesmír - Slunce a jeho planety, hvězdy - Země ve vesmíru - Pohyby Země, seznámení s gravitační silou - Střídání dne a noci, roční období - První letní a zimní den - Práce s globusem Neživá příroda - Horniny a nerosty - Vznik půdy a její význam - Látky a jejich vlastnosti Živá příroda - Pozorování, určování a základní třídění rostlin (semenné, výtrusné, houby) a živočichů (obratlovci a bezobratlí) Ochrana přírody - Přírodní společenstva - Potravní řetězec, rovnováha v přírodě - Ochrana životního prostředí	OSV - psychohygiena

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - váží si práce své i druhých lidí - popíše na příkladech význam energie pro život a nutnost šetření energií - vysvětlí pojem technický pokrok - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích - zapojí jednoduchý elektrický obvod - popíše a vyhledá v encyklopediích funkce některých orgánů a orgánových soustav - vysvětlí vývin jedince - objasní význam osobní a intimní hygieny denního režimu, správné výživy - posoudí negativní vztah ke kouření, alkoholu, drogám, násilí, hracích automatů - poradí si v krizových situacích (př. Šikana, týrání) - používá základní úkony první pomoci - užívá základní telefonní čísla na přivolání pomoci (150, 155, 158, 156) - pojmenuje správně části lidského těla včetně pohlavních orgánů - ví, že se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Člověk a technika - Energie - Jednoduché stroje - Elektrický obvod Člověk - Stavba lidského těla, funkce některých orgánů a orgánových soustav - Původ a vývin jedince - Péče o zdraví, správná výživa - Návykové látky, osobní nebezpečí, hrací automaty a počítače, závislost - Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - První pomoc, prevence nemocí a úrazů při drobných poranění - Partnerství, manželství, rodičovství - Základy sexuální výchovy- rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - Ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida HIV / AIDS) - Prevence nemocí a úrazů - Ochrana člověka za mimořádných událostí Finanční gramotnost – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky - protiprávní jednání a korupce, nárok na reklamaci	

Charakteristika vyučovacího předmětu: VLASTIVĚDA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je rozdělena do pěti tematických okruhů, přičemž jako základ pro učivo vlastivědy využíváme tematické okruhy 1 – Místo, kde žijeme; 2 – Lidé kolem nás a 3 – Lidé a čas.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poznávání nejbližšího okolí
- život v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- základy dopravní výchovy
- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- seznamování se základními právy a povinnostmi
- základní orientaci v čase
- poznávání historie naší vlasti
- získávání základních poznatků o naší vlasti a Evropě
- základní orientaci na mapě ČR a Evropy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k orientaci ve světě informací
- utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné nebo týmové činnosti
- pojmenovává poznávané a pozorované skutečnosti
- vede žáky k objevování a poznávání

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup
- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vede žáky k utváření ohleduplného vztahu k památkám a historii

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému jednání
- důsledně seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- vede žáky ke kulturnímu a tolerantnímu jednání a chování na základě stanovených pravidel

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i skupinové činnosti

Kompetence digitální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu vlastivěda využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje žáky s novými technologiemi
- upozorňuje na rizika využívání digitálních technologií
- učí žáky využívat digitální zařízení při učení i při zapojení do života školy a společnosti

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

- VDO** - občanská společnost a škola
 - formy participace občanů v politickém životě
 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- VMEGS** - Evropa a svět nás zajímá

Vlastivěda

ROČNÍK 4.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - určí světové strany v přírodě a podle mapy, plánů a náčrtků - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí - pozná typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury jednoduchým způsobem, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - orientuje se na mapě ČR, - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích -srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá různých informačních zdrojů pro pochopení minulosti - pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - rozezná současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti	Naše vlast – země v srdci Evropy Domov, v němž žijeme ČR – demokratický stát – principy demokracie, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, předcházení konfliktům Oblasti ČR Praha a její okolí Střední Čechy Východní Čechy Jižní Čechy Západní Čechy Severní Čechy Severní Morava Brno Střední a jižní Morava Kapitoly z našich nejstarších dějin Nejstarší osídlení naší vlasti Staré pověsti české Velkomoravská říše Počátky českého státu České království Karel IV. Jan Hus, české země v době husitské Život ve městech a na zámcích Nástup Habsburků Třicetiletá válka Marie Terezie	VDO - formy participace občanů v politickém životě VGS – Evropa a svět nás zajímá

Vlastivěda

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - popíše polohu ČR v Evropě - orientuje se, popisuje polohu ČR i sousedních států - získá základní znalosti o podnebí ČR a základních podnebních pásmech - orientuje se ve vodních tocích ČR - dobře se orientuje, popisuje polohu sousedních států - jednotlivé státy dokáže charakterizovat - vyhledá na mapě evropské státy, významná evropská města - porovná světadíly a oceány podle velikosti - popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - projevuje se jako budoucí občan, chápe význam rodiny, toleranci, soužití lidí na Zemi - poukáže na změny a problémy v nejbližším společenském a přírodním prostředí a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti - popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje	Evropa – světadíl, kde leží naše vlast - Poloha, povrch, hory a nížiny - Podnebí a vodstvo - Rostliny a živočichové v různých oblastech - ČR – co již známe - ČR – leží ve střední Evropě - Slovenská republika – náš nejbližší soused - Polská republika – náš severní soused - Spolková republika Německo – hospodářsky nejsilnější stát - Rakouská republika – alpský stát - Velká Británie a Francie – vyspělé západoevropské státy - Cestujeme po Evropě - kam na dovolenou - Naše modrá planeta - Planeta Země – všude žijí lidé Mezilidské vztahy - Soužití v lidské společnosti - Zvyky a tradice Kapitoly z našich dějin Národní obrození České země v revolučním roce 1948 Česká kultura a společenský život Hospodářský rozvoj českých zemí Vznik Rakousko – Uherska a život obyvatel První světová válka Vznik československého státu	VDO – občanská společnost a škola VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - charakterizuje politický a kulturní vývoj od roku 1848 - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR	První Československá republika Život v Československu mezi dvěma válkami Protektorát Čechy a Morava Na cestě ke svobodě Období vlády jedné strany Obnovení demokracie v Československu Armáda ČR	

Charakteristika vyučovacího předmětu: DĚJEPIS

Vyučovací předmět **Dějepis** přináší žákům základní poznatky o konání člověka v minulosti.

Jeho výuka jim otevírá pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předchozích generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Dějepis poskytuje žákům poučení o všech změnách, jimiž společnost prošla a odhaduje příčiny, které ji způsobovaly. Dějepisné poznatky usnadňují žákům hlouběji pochopit problémy současného dění u nás i ve světě. Tyto problémy by je měly motivovat k zamyšlení nad budoucností lidstva.

Důraz při výběru učiva vyučovacího předmětu **Dějepis** je položen především na hlubším poznání dějin vlastního národa (a našeho regionu) v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění) a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti.

Jeho výuka by především měla vést žáky k podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společností, k uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou, k vytváření úcty ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, k vlastenectví, k respektování jiných kulturních společností, k podpoře demokratických principů ve společnosti. Žák by si měl osvojit dovednosti práce s materiály různého charakteru a využívat ji jako zdroj informací. Měl by se naučit řešit přiměřené úkoly s využíváním poznatků, které získal v jiných učebních předmětech, z četby historické beletrie, z filmů a divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav muzeí, kulturních památek apod. a orientovat se v historických, politických, ekonomických a dalších faktech a přitom si utvářet svůj vlastní hodnotový systém, který by měl umět i obhajovat.

Hlavním posláním vzdělávacího oboru **Dějepis** je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti.

Vzdělávací obor **Dějepis** přispívá také k osvojení pravidel chování při rizikových a mimořádných událostech.

Cílové zaměření vzdělávacího oboru Dějepis

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevnění vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů ve snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti a minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při rizikových a mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě; k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí; k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení; k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině i v politickém životě
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů, postojů; k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Vyučovací předmět **Dějepis** je zařazen v ŠVP do všech ročníků 2. stupně s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Úzce spolupracuje především s předměty: **Český jazyk, Zeměpis, Dramatická výchova, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Občanská výchova.**

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.**

Předmět **Dějepis** rozvíjí následující kompetence:

Kompetence k učení – žák vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, operuje s obecně užívanými termíny a uvádí věci do souvislostí. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů – žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a vytrvale hledá konečné řešení problému. Žák samostatně řeší problémy, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní – žák formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Žák se účinně zapojuje do diskuze a obhájí svůj názor.

Kompetence sociální a personální – žák účinně spolupracuje ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Žák oceňuje zkušenosti druhých lidí a vytváří si pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské – žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví. Aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní – žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální - žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah. Žák také vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi. Žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Dějepis

ROČNÍK 6		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Člověk v dějinách - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány, uvědomuje si jejich poslání - se orientuje na časové ose a v historické mapě - řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu Počátky lidské společnosti - objasní základní teorie o vzniku světa a člověka - pojmenuje základní typy člověka v chronologické řadě, poznává jejich odlišnosti - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství	Úvod do učiva dějepisu Proč a jak poznáváme minulost Historické prameny Čas a místo historických událostí Hlavní období dějin Počátky lidské společnosti Vznik světa a člověka v rysech náboženských x x vědecký výklad Vývojové typy člověka Období pravěku Období paleolitu – sběrači a lovci Období neolitu – vznik zemědělství Období kovů ve střední Evropě Keltové na našem území Období starověku Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Období antiky (střední Evropa a její styky s antickým Středomořím)	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGS - Jsme Evropané MKV - Lidské vztahy Č, Z, Dv, Vv, Hv, Ov

ROČNÍK 6		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: a souvislost s judaizmem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		

Dějepis

ROČNÍK 7		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Křesťanství a středověká Evropa - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství k jiným věroukám - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Raný středověk (6. – 12. století) Osídlení Evropy po pádu západořímské říše Říše byzantská, arabská a franská – utváření evropských států Vytváření a základní struktura feudální společnosti, funkce jednotlivých vrstev Křesťanství – přijímání a šíření, křížové výpravy Islám (Arabové, Turci) Naše národní dějiny - Slované, Sámova říše, Velká Morava (1. státní útvar) Český stát v době raného středověku Románská kultura, vzdělanost Vrcholný středověk (13. – 15. století) Hospodářský pokrok, nová struktura feudální společnosti Český stát za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků Gotická kultura, vzdělanost	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané MKV - Kulturní difference - Lidské vztahy Č, Z, Dv, Vv, Hv, Ov

ROČNÍK 7		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Objevy a dobývání. Počátky nové doby - vymezí vztah křesťanství ke kacířství - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka - vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Pozdní středověk (od 15. století) Husitství – Jan Hus; husitská revoluce Jiří z Poděbrad, Jagellonci Zámořské objevy a počátky dobývání světa Renesance a humanismus Náboženská reformace Evropa 16. století	

Dějepis

ROČNÍK 8		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Počátky nové doby - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutizmus, konstituční monarchii, parlamentarizmus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek Modernizace společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých evropských struktur v Evropě na straně druhé - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Novověk České země od roku 1526 do 1. poloviny 17. století Válka třicetiletá Modernizace společnosti Absolutizmus na evropském kontinentě Počátky novověkých dějin Evropský kolonialismus, rozvoj světového obchodu Mimoevropský svět 17. a 18. století Barokní kultura České baroko Osvícenství Osvícenský absolutizmus Nástup kapitalistických vztahů Velká francouzská revoluce a napoleonské války, jejich vliv na Evropu a svět Vznik USA Industrializace a její důsledky pro sociální společnost; sociální otázka	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané MKV - Lidské vztahy Č, Z, Dv, Vv, Hv, Ov

ROČNÍK 8		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - vysvětlí rozdílné tempo rozvoje modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Národní hnutí malých a velkých národů, utváření novodobého českého národa Svět a naše země v 19. století Revoluce jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Nástup průmyslové revoluce Politické proudy (konzervativismus, liberalizmus, demokratizmus, socializmus), ústava, politické strany, občanská práva Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Rozpad koloniální soustavy	

Dějepis

ROČNÍK 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Moderní doba - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarizmu a vypjatého nacionalizmu - na příkladech vyloží antisemitizmus, rasizmus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Moderní doba 1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Vytvoření mocenských bloků Boj o samostatný český stát – význam legií Rusko 1917 Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Československá republika v meziválečné Evropě Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašizmus, nacizmus – důsledky pro Československo a svět Krise světového hospodářství – nacizmus v Německu 2. světová válka – holocaust; situace v naší zemi, domácí a zahraniční odboj, politické; mocenské a ekonomické důsledky války	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Hodnoty, postoje, praktická etika VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGS - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané MKV - Lidské vztahy Č, Z, Dv, Vv, Hv, Ov

Charakteristika vyučovacího předmětu: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická společnost budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobií a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vede žáky k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti.

Výuka předmětu Výchova k občanství, společně s dějepisem, přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, žáci je naplňují takto:

Kompetence k učení

- Učíme žáky vhodně vybírat metody, postupy, strategie a motivujeme je k celoživotnímu vzdělávání. Rozšiřujeme jejich pojmovou základnu, vedeme žáky ke komplexnímu pohledu na kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k samostatnosti a vytrvalosti při práci, podporujeme jejich aktivitu. Snažíme se o co největší počet možných řešení dané situace a tvůrčí přístup.
- Vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

Kompetence komunikativní

- Žáci se učí formulovat a vyjadřovat své názory a myšlenky, dokáží výstižně a souvisle komunikovat. Jsou schopni naslouchat a porozumět ostatním lidem. Využívají získané

dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Podněcujeme žáky ke kooperaci mezi sebou i pedagogy, vedeme je k ohleduplnosti při práci v týmu.

Kompetence občanské

- Učíme žáky respektovat jiné názory a sociální skupiny. Klademe důraz na jednání a chování se v souladu s pravidly slušného chování. Učíme žáky být občany právního státu, dodržovat zákony a společenské normy, vedeme je k toleranci, ochraně kulturních památek a k hrdosti na naše kulturní dědictví.
- Vedeme žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i k poznávání otázek obrany státu.

Kompetence pracovní

- Žáci si dokáží naplánovat postup při různých činnostech, jsou schopni použít jiné alternativy k dosažení cíle.

Kompetence digitální

- Posilujeme chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritickým hodnocením jejich přínosů a reflektováním rizika jejich využívání.

Občanská výchova

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Vysvětlí význam státních symbolů. Vyjmenuje a popíše státní symboly ČR – znak, hymna, vlajka. - Chápe pojmy vlast a vlastenectví. - Seznámí se s pojmem nacionalismus. Chápe odlišnost těchto pojmů. - Uvědomuje si význam slova solidarita, charita. - Zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, vyjádří, jak může pomoci lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. - Využívá vhodných prostředků komunikace a vyjadřování svých myšlenek, postojů a pocitů. - Chápe obsah slova konflikt, uvede příklady. - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojení - Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky, svým chováním přispívá k dobrým vztahům mezi lidmi v rodině, škole, obci. - Vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce a společnosti dodržování lidských práv i práv a povinností žáků. - Uvede příklady vandalismu, šikany a jiných projevů násilí. - Vyjádří svůj negativní postoj k takovému jednání. - Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. - Komunikuje se službami poskytující anonymní poradenskou službu. - Přivolá pomoc dospělých, policie ... v situacích cizího ohrožení - Respektuje odlišné názory a myšlení lidí. - Rozpozná netolerantní chování lidí. - Seznámí se s menšinami (národnostní, náboženské, ...) a hledá cesty	Naše vlast – státní symboly, mateřský jazyk, státní svátky Obec, region, země – tradice, významné události. Významné osobnosti, zajímavá a památná místa. Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku. Naše vlast – vlastenectví a nacionalismus Lidská setkání Lidská solidarita Mezilidské vztahy Rodina Manželství a rodičovství, kamarádství, přátelství Práva a povinnosti žáků Pravidla a vztahy soužití v prostředí komunity – škola, rodina, vrstevnická skupina, obec, spolek Význam vzdělání pro život Lidské chování a jednání Komunikace se službami odborné pomoci Manipulativní reklama informace – reklamní vlivy, působení sekt Národnostní menšiny žijící v ČR	ČJ – mateřský jazyk Dějepis – vlastenectví, nacionalismus OSV/Sebepoznání, sebepojetí; seberegulace; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace a kooperace; řešení problémů VDO/Občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě VGS/Objevujeme Evropu a svět MKV/Kulturní difference; Lidské vztahy; etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

k tolerantnímu přístupu. - Seznámí se s pojmy: tolerance, xenofobie, rasismus, extremismus. - Uvede konkrétní příklady. - Diskutuje o možnostech spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů. - Objasní význam vůle při překonávání překážek. - Vysvětlí výhody spolupráce, zváží výhody i možnost zneužití práce v týmu.	Spolupráce, týmová práce, dělba práce	
---	--	--

Občanská výchova

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Zná některé kulturní instituce ve svém regionu. - Zajímá se o další kulturní instituce v ČR. - Seznámí ostatní s činností vybraných kulturních institucí dle vlastního zájmu. - Posuzuje vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění a chování lidí. - Kriticky přistupuje k mediálním informacím - Rozlišuje bulvární a seriózní média, informace. - Vysvětlí pojmy majetek, vlastnictví, bohatství, pojem přírodní a duševní bohatství. - Dodržuje zásady hospodárnosti s penězi a majetkem. - Rozlišuje pojmy soukromé a veřejné vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany. - Uvede příklady porušování práv k duševnímu vlastnictví. - Objasní, jaké má majetek místo mezi životními hodnotami. - Ví, jak vznikají a rozdělují se rodinné finance. Porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání rodinného (osobního) rozpočtu. - Zhodnotí vlastní finanční situaci, sestaví jednoduchý rozpočet v domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. - Chápe pojmy - příjmy, výdaje a úspory. - Rozpozná vhodné a nevhodné formy využívání osobních financí. - Zhodnotí možnosti využívání bankovních služeb. - Uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení.	Kulturní život Kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Masmédia Majetek, vlastnictví Přírodní bohatství a jeho ochrana Duševní vlastnictví a jeho ochrana Rodinný rozpočet, základní pojmy – příjmy, výdaje, úspory Vlastní rozpočet Formy využívání a zhodnocování financí Bankovní služby-aktivní a pasivní operace, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků. Spoření, pojištění, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	ČJ Zeměpis OSV/Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti; hodnoty, postoje, praktická etika VDO/Občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí MDV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv médií na společnost Finanční gramotnost I

- Vysvětlí základní znaky státu, typy států, státní zřízení a uvádí příklady. - Rozeznává jednotlivé složky státní moci i jejich orgány a instituce. - Dokáže vysvětlit základní princip součinnosti státní správy a místní samosprávy. - Porovná režimy autokratické a demokratické, formy jejich vlády, na základě srovnání určí výhody demokratického zřízení. - Objasní smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech (ovlivnění každodenního života občanů). - Zná hlavní politické strany.	Nejčastější formy a typy států Stát, znaky státu, složky státní moci. Právní základy státu, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu. Základní principy státní správy a samosprávy demokratického státu. Principy demokracie Volby	
--	--	--

Občanská výchova

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Chápe význam vlastního studia v sebepoznávání jako cestu ke zkvalitnění vztahů s druhými lidmi i vlastního života. - Porovná vlastní hodnocení s hodnocením svojí osoby jiným člověkem. - Sestaví žebříček hodnot. - Rozpozná vlastní silné a slabé stránky. - Stanoví si osobní cíle a strategii k jejich dosažení. - Rozmýšlí o svých životních plánech. - Dokáže se chovat způsobně. - Vysvětlí, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování společenských norem, uvede a na příkladech doloží, ve kterých oblastech společenského života se uplatňují. - Je schopen vyvinout úsilí k dosažení vytyčeného cíle. - Projevuje odpovědné chování při komunikaci s vrstevníky a neznámými lidmi. - Uplatňuje chování podporující dobré vztahy. - Uvede příklady pozitivních hodnot a smyslu života. - Seznámí se s možnostmi a postupy kladného rozvíjení charakterových a volných vlastností. - Navrhuje cesty k překonávání vlastních nedostatků. - Směřuje k vlastnímu řešení sebezdokonalování. - Chápe rozdíly zdravé a nezdravé sebedůvěry. - Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, zná významné dokumenty. - Orientuje se v základních právech a povinnostech vyplývajících z důležitých právních vztahů. - Vysvětlí nutnost existence řádu – normy společenství lidí.	Vnitřní svět člověka Člověk hledající sám sebe Kladné a záporné charakterové vlastnosti Temperament Osobní rozvoj Člověk hledající svůj svět Komunikace Základy etikety Morálka, mravnost Soužití lidí Autodiagnostika Autoevaluace Osobní rozvoj Základní lidská a dětská práva Listiny lidských práv Současné problémy v oblasti lidských práv Poškození lidských práv	OSV/Rozvoj schopnosti poznávání; sebepoznání, sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace; řešení problémů a rozhodovací schopnosti; hodnoty, postoje VDO/Občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát MKV/Lidské vztahy; princip sociálního smíru a solidarity

- Vysvětlí pojmy právní norma, předpis. - Vysvětlí funkci a význam právního řádu v každodenním životě lidí. - Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně základních práv spotřebitele a respektuje práva jiných. - Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. - Zná základní úkoly orgánů právní ochrany občanů. - Objasní význam činnosti výkonných, správních a soudních orgánů, zná soustavu soudů, jejich význam, funkci. - Respektuje povinnosti vyplývající z některých vztahů – koupě, pronájem, apod. - Řeší modelové situace související s občanskoprávními vztahy. - Vyhledá v zákoníku práce předpisy týkající se pracovního procesu. - Zná a přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a zájmy jiných lidí. - Definiuje protiprávní jednání – vydírání, šikanu, krádež, ohrožení bezpečnosti sebe i druhého člověka, včetně korupce. - Rozlišuje přestupek a trestný čin. - Zná typy trestů, které umožňuje právní řád, vysvětlí jejich význam. - Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	Právní řád – význam a funkce Právní norma, předpis Výkonná, správní, soudní moc státu Systém soudů Základy občanského práva Základy pracovního práva Základy rodinného práva Základy trestního práva Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Základní práva spotřebitele, styk s úřady Protiprávní jednání – druhy a postihy včetně korupce Porušování předpisů v silničním provozu	
---	---	--

Občanská výchova

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Posoudí význam tvorby státního rozpočtu a daní. - Zná strukturu státního hospodářství, uvádí příklady výrobních i nevýrobních odvětví. - Sektory národního hospodářství. - Objasní principy tržního hospodářství a podstatu trhu – poptávka, nabídka, zisk, cenová politika. - Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH. - Popíše vliv inflace na hodnotu peněz. - Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. - Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. - Objasní význam podpory pro sociální péči. - Dokáže rozlišovat funkce výroby, obchodu a služeb - Chápe pojem podnikání z hlediska jeho formy a vlastnictví. - Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit. - Vysvětlí jakou funkci plní banky, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého. Zhodnotí možnosti využívání bankovních služeb. - Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	Národní hospodářství, členění na odvětví Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnost Daně, význam daní Principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace Sociální péče a sociální politika státu Výroba, obchod, služby Podnikání Pojišťovny, pojištění Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VGS/Objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané MKV/Etnický původ, multikulturalita EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí Finanční gramotnost II

- Popíše vývoj a průběh integračních procesů v Evropě. - Vysvětlí podstatu, význam, porovná výhody a nevýhody členství v EU, evropské spolupráce. - Průběžně sleduje informace o změnách vyplývajících pro ČR ze vstupu do EU. - Zná nejvýznamnější mezinárodní organizace (OSN, NATO, UNESCO), uvádí příklady jejich činnosti. - Vysvětlí pojem mezinárodní spolupráce. - Popíše význam mezinárodních organizací při řešení konfliktů. - Uvede některé významné mezinárodní organizace, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. - Vysvětlí pojem globalizace. - Vytváří svůj vlastní postoj ke globálním problémům. - Vysvětlí jejich příčiny a možné důsledky pro život lidstva i jedince. - Určí nejzávažnější planetární problémy. - Zajímá se o příčiny těchto jevů. - Objasní důsledky lidských zásahů do přírody. - Hledá způsoby řešení vážných světových problémů. - Rozlišuje projevy národnostní, náboženské, rasové nesnášenlivosti, uvádí způsoby, jak lze takové projevy zmírnit, vyjadřuje vlastní postoj. - Chápe pojem terorismus, vyjadřuje vlastní postoj k terorismu a k jeho potírání. - Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Svět a Evropa Evropská integrace, podstata, výhody, nevýhody, EU a ČR Mezinárodní vztahy Mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) Mezinárodní spolupráce Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení Nejzávažnější problémy současnosti Terorismus Národnostní, náboženská a rasová nesnášenlivost v současném světě	
--	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: FYZIKA

2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně. a v 9. ročníku jednu hodinu týdně

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- exkurze

Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů..

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda:**

- **chemie:** jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- **přírodopis:** světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- **zeměpis:** magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (**VDO**)
- rozvíjení dovedností a schopností (**OSV**)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (**EV**)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (**MDV**)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (**VGS**)
- vzájemné respektování (**MKV**)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací

- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální – (vést žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií, analyzování a řešení problémů, ochraně sebe i svého digitálního zařízení před zneužitím v online prostředí)

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Jdeme příkladem – využíváme moderní digitální technologie, seznamujeme se s novými trendy, vyhledáváme a třídíme informace v online prostředí.

Fyzika

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles -rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné -uvede příklady využití vlastností látek -nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek -změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země) -vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí -má představu o tom, z čeho se skládá atom -popíše složení atomu -prokáže experimentem vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles a jev vysvětlí -experimentálně určí póly tyčového magnetu -znázorní průběh indukčních čar magnetického pole -popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	Vlastnosti látek a těles -tělesa a látky -vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek -vzájemné působení těles -síla -gravitační síla -gravitační pole -měření síly -částicová stavba látek, difúze -atomy a molekuly Elektrické vlastnosti látek -model atomu -elektrické pole -elektrická síla -elektrování těles při vzájemném dotyku Magnetické vlastnosti látek -póly magnetu -magnetické pole -magnetická síla -indukční čáry magnetického pole -magnetické pole Země	OSV-Rozvoj schopností poznávání - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problému a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Občanská společnost a škola VGS – Evropa a svět nás zajímá EV- Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Ch, Z, M, Tv, Př, D, Zp Laboratorní práce

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -ovládá značky a jednotky základních veličin -vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku -změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa -změří délku tělesa vhodně zvoleným měřidlem, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách -změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek; převádí běžně používané jednotky -změří hmotnost pevných a kapalných těles na vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce -určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vztahu $\rho = m : V$, resp. $\rho = m/V$ -zjistí hustotu látky v Tabulkách -využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů -odhadne a změří dobu trvání děje a zapíše výsledek -převádí údaje o čase v různých jednotkách	Fyzikální veličiny Měření délky pevného tělesa -jednotky délky -délková měřidla Měření objemu tělesa -jednotky objemu -měření objemu kapalného tělesa -měření objemu pevného tělesa Měření hmotnosti tělesa -jednotky hmotnosti -měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa Hustota -výpočet hustoty látky -výpočet hmotnosti látek Měření času -jednotky času	

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty -vysvětlí princip měření teploty teploměrem -určí rozdíl teplot z naměřených hodnot teplot -změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem -sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu -určí a pokusem ověří podmínky procházení proudu obvodem -rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností -uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu -objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky -pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech -zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, uvede příklady obou typů zapojení v praxi -experimentem porovná proud v různých částech jednoduchého a rozvětveného obvodu -dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními -objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky -vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem a umí tento postup použít	Měření teploty tělesa -její změna -teplotní roztažnost těles -jednotky teploty -měření teploty vzduchu Elektrický obvod -zdroj napětí, spotřebič, spínač -elektrický proud -vodiče elektrického proudu, elektrické izolanty -tepelné účinky elektrického proudu -magnetické pole elektrického proudu -rozvětvený elektrický obvod -bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	

Fyzika

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d,S,V, m, ρ, t) -převádí jednotky těchto fyzikálních veličin -rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu -podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý nebo křivočarý -rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb -určí rychlost rovnoměrného pohybu -má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda auta apod.) -velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti -využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles -nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase a odečítá z něj hodnoty času nebo rychlosti nebo místa -změří dráhu a dobu určitého pohybu, vypočítá jeho průměrnou rychlost -v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou a jaký je účinek vzájemného působení -změří velikost působící síly -určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti -prokáže experimentem účinky elektrického, magnetického a gravitačního pole -znázorní sílu graficky -určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Převádění jednotek -jednotky délky a obsahu -jednotky objemu -jednotky hmotnosti -jednotky hustoty -jednotky času Pohyb tělesa -klid a pohyb tělesa -trajektorie a dráha -přímocharý a křivočarý pohyb -rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb -rychlost rovnoměrného pohybu -dráha rovnoměrného pohybu -průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Síla.Skládání sil -vzájemné působení těles -síla a její měření -jednotky síly -gravitační, elektrická a magnetická síla -gravitační síla a hmotnost tělesa, vztah $F_g = mg$ - přímá úměrnost -znázornění síly -skládání sil stejného a opačného směru	OSV-Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problému a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Občanská společnost a škola VGS – Evropa a svět nás zajímá EV - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality M, Př, Z, D, Ch, Vv, Tv, Zp Laboratorní práce

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze -odhadne přibližně polohu těžiště -experimentem určí polohu těžiště, např. desky, tyče -rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní -objasní podstatu prvního pohybového zákona -objasní podstatu druhého pohybového zákona -objasní podstatu třetího pohybového zákona -využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích -posuvné účinky síly vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa -rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze -vyjádří rovnováhu na páce pomocí momentu síly $M = F \cdot a$ -objasní užití páky, kladky v praxi -aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů -předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí síly -porovná tlaky vyvolané různými tělesy -určí tlak vyvolaný danou silou působící kolmo na určitou plochu -navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak	-rovnováha sil -skládání různoběžných sil -těžiště tělesa -rovnovážná poloha tělesa Posuvné účinky síly. Pohybové zákony -První Newtonův pohybový zákon -Druhý Newtonův pohybový zákon (kvalitativně) -Třetí Newtonův pohybový zákon Otáčivé účinky síly -účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy -páka -rovnovážná poloha páky -užití páky -kladky -rovnováha na pevné kladce -moment síly ($M = F \cdot a$) Deformační účinky síly -tlaková síla -tlak $p = F : S$, vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí -tlak v praxi	

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -v jednoduchém případě změří třecí sílu -užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na tlakové síle, druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu -uveče příklady působení klidové třecí síly -objasní působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta -rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, navrhne vhodný způsob jeho zvětšení nebo zmenšení -objasní podstatu Pascalova zákona -vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení -vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p=h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh -využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů -objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci ($F_vz=V \cdot \rho \cdot g$) -předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Tření -třecí síla -třecí síly v denní a technické praxi Mechanické vlastnosti kapalin -přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) -hydraulická zařízení -hydrostatický tlak-souvislost s hloubkou a hustotou kapaliny -vztlaková síla působící na těleso v kapalině -Archimédův zákon -potápění, plavání, vznášení se těles v klidných tekutinách	

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -vysvětlí vznik atmosférického tlaku -objasní, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí tzv. normální tlak -popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus) -objasní pojem vztahová síla v atmosféře a popíše praktické využití -určí ze znalostí tlaku plynu v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda bude v nádobě přetlak či podtlak -rozliší mezi zdrojem světla a osvětleným tělesem -rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné -využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémů a úloh -objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce -vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce -vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí -využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh -pokusem odliší duté zrcadlo od vypuklého, dokáže uvést příklad jejich využití v praxi -uvede příklady využití kulových zrcadel -najde pokusně ohnisko dutého zrcadla - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice - pokusem dokáže, že sluneční světlo je složeno z barevných světél -vysvětlí, proč a za jakých podmínek vzniká duha	Mechanické vlastnosti plynů -atmosférický tlak a jeho měření -vztahová síla působící na těleso v atmosféře Země -tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření Světelné jevy Přímočaré šíření světla -světelné zdroje -přímočaré šíření světla -měsíční fáze -stín -zatmění Slunce a Měsíce -rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Odraz světla -zákon odrazu světla -zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) Lom světla. -lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí Rozklad světla -rozklad světla optickým hranolem -barva světla	

Fyzika

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -rozpozná fyzikální veličinu od fyzikální jednotky -k dané fyzikální jednotce správně stanoví fyzikální veličinu a naopak -určí jednotky a dokáže je navzájem převést -rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná -uvede hlavní jednotku práce joule, výkonu watt, uvede některé jejich díly a násobky -s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh -využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem -při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P=F \cdot v$ -určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa -objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa -porovná pohybovou energii tělesa pomocí rychlosti a hmotnosti těles -využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh -popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při vyhození míče	Fyzikální veličiny a jednotky <u>Práce. Energie. Teplo</u> Práce. Výkon. -mechanická práce -práce na kladce -výkon -účinnost Pohybová a polohová energie -pohybová energie -polohová energie -vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa	OSV- Seberegulace a sebeorganizace - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problému a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Občanská společnost a škola - Občan, občanská společnost a stát VGS – Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět EV- Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti M, Př, Z, D, Ch, Vv, Tv, Zp, Vz, Hv Laboratorní práce

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí -charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic -vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty -určí v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce (např. třením) -rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) -vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi -určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem (při stálém skupenství) ze vztahu $Q = m \cdot c \cdot (t_2 - t_1)$ -uvede ekologické a ekonomické argumenty pro a proti využití sluneční energie jako obnovitelného zdroje energie -rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje -v Tabulkách nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. rozhodne, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde -vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky -nalezne v Tabulkách skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam -pokusem prokáže zvětšení objemu vody při zmrznutí -objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	Vnitřní energie. Teplo. -částicové složení látek -vnitřní energie tělesa -změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně -teplo -měrná tepelná kapacita látky -určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) -tepelná výměna prouděním -tepelné záření -využití energie slunečního záření Změny skupenství látek -tání a tuhnutí -skupenské teplo tání -vypařování -var -kapalnění -hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny -pístové spalovací motory	

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh -rozhodne, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku, uvede praktické užití tohoto jevu -na konkrétních případech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu -popíše základní součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem -porovná škodlivost provozu různých spalovacích motorů pro životní prostředí - na základě znalosti druhu elektrického náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa přitahovat či odpuzovat -vysvětlí elektrovaní těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa přechodem volných elektronů -rozliší pokusně vodič a izolant -pokuse prokáže existenci elektrického v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole -vysvětlí, proč jsou k zeлектроvanému tělesu přitahována nenabitá tělesa z izolantu (polarizace izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) -uvede na příkladech z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje elektrostatickému přitahování těles (např. v textilním nebo papírenském průmyslu, při volbě materiálů na oblečení) a kde se naopak využívá (např. k omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílku) -rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky pro vznik elektrického proudu, ověří jejich splnění pokusem -objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model) a proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud	Elektrické jevy Elektrický náboj. Elektrické pole. -elektrické vlastnosti látek -elektroskop, jednotka elektrického náboje -vodič a izolant v elektrickém poli -siločáry elektrického pole Elektrický proud -elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin	

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu -změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu -vyjádří napětí (proud) ve zvolené jednotce pomocí jiné jednotky napětí (proudu) -určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou -zvolí k danému spotřebiči vhodný zdroj napětí, porovná vhodnost použití různých zdrojů napětí z hlediska hospodárnosti -používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách ($I=U/R$) -využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů -používá vztah $R=U/I$ pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh -pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben -rozpozná zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe, určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů -rozhodne, jak je vhodné zapojit spotřebiče v domácnosti a uvede výhody své volby -použije reostat k regulaci proudu nebo jako dělič napětí v obvodu -používá s porozuměním vztahy pro el. práci či výkon, $W=U.I.t$, $P=U.I$ -vyjádří elektrickou práci uvedenou ve W.s nebo v kWh.h v joulech -porovná elektrickou energii spotřebovanou různými domácími spotřebiči za určitou dobu a odhadne, kolik za tuto energii zaplatí -navrhne úspory elektrické energie v bytě, v domě, popř. ve škole -dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními -rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku -uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří	-měření elektrického proudu -měření elektrického napětí -zdroje elektrického napětí -Ohmův zákon -elektrický odpor vodiče -závislost odporu na vlastnostech vodiče -výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe -regulace hodnoty proudu reostatem -reostat jako dělič napětí -elektrická práce -elektrická energie -výkon elektrického proudu Zvukové jevy -zvukový rozruch -šíření zvuku látkovým prostředím -rychlost šíření zvuku v různých prostředích -tón, výška tónu	

ROČNÍK 8.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)

UČIVO

PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)

Žák:

- na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu
- pokusem dokáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet
- popíše, jak přijímáme zvuk uchem
- chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny
- umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý, např. hlasitá hudba
- pro ochranu sluchu využívá poznatky, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, na vzdálenosti zdroje od našeho ucha, na prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti sluchového ústrojí
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

- na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření
- objasní význam meteorologických zpráv a předpovědí počasí pro různé obory lidské činnosti
- popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici
- provádí sám jednoduchá meteorologická pozorování
- uvede hlavní látky, které znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje jak přírodní, tak především produkty lidské činnosti; naznačí cesty ke snižování obsahu těchto látek v atmosféře
- vysvětlí příčiny vzniku ozónové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo (jako jeden z globálních problémů světa)

- kmitočet tónu
- ucho jako přijímač zvuku
- rezonance, barva tónu
- odraz zvuku na překážce, ozvěna
- ochrana před nadměrným hlukem

Počasí kolem nás

- meteorologie
- atmosféra Země
- základní meteorologické jevy a jejich měření
- problémy znečišťování atmosféry

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s el. proudem, na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech -vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru -uvede příklady využití elektromotoru v praxi -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli -rozliší stejnosměrný proud od střídavého -z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí) -objasní princip činnosti alternátoru a popíše, jaké v něm probíhají přeměny energie -určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru -popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti -popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí -rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností -uvede příklad vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu -s využitím poznatků z chemie popíše vznik iontu v elektrolytu -na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech -objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů), v elektrolytech (usměrněný pohyb volných iontů), v plynech (usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) -vysvětlí princip elektrolytického pokovování předmětů -pokusem (s použitím mikroampérmetru) prokáže, že lidské tělo vede elektrický proud a objasní důsledek této skutečnosti pro pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým zařízením -popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem -vysvětlí vznik elektrického oblouku a uvede příklad jeho využití v praxi -uvede příklad vedení elektrického proudu ve zředěných plynech -rozliší vodič a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Co už víme o magnetickém poli -magnetické pole cívky s proudem -elektromagnet -působení magnetického pole na cívku s proudem -stejnosměrný elektromotor -elektromagnetická indukce Střídavý proud -vznik střídavého proudu -alternátor -měření střídavého proudu a střídavého napětí -transformátory -rozvodná elektrická síť - výroba a přenos elektrické energie Co už víme o vedení elektrického proudu -elektrické vodiče a izolanty -elektrický proud v kovových vodičích -elektrický proud v kapalinách -elektrický proud v plynech	OSV – Seberegulace a sebeorganizace - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problému a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Občanská společnost a škola - Občan, občanská společnost a stát VGS – Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět EV - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti M, Př, Z, D, Ch, Vv, Tv, Zp, Vz

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -objasní mechanismus vedení el. proudu v polovodičích (usměrněný pohyb volných elektronů a děr) -objasní, jak se mění odpor termistoru při jeho zahřívání a odpor fotorezistoru při osvětlení, uvede příklady využití těchto jevů -zapojí správně polovodičovou diodu -objasní přeměny energie ve slunečním článku a uvede jeho využití jako alternativního zdroje energie -vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů, např. u pračky -dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními -uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní, v čem je nebezpečí zkratu a jak mu lze předcházet -vysvětlí, proč je životu nebezpečné dotknout se vodivých částí zdírek zásuvky -řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními -na obrázku sinusoidy znázorňující část „vlny“ na vodě ukáže, co se rozumí vlnovou délkou -pro vlnění dané vlnové délky λ určí kmitočet f -popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití -uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla např. ve vodě -vysvětlí, proč televizní vlny pronikají špatně přes překážky a dlouhovlnné rádiové vlny snadno -uvede příklady využití mikrovln v denním životě -zdůvodní, proč je nebezpečné přílišné opalování -objasní význam rentgenového záření pro lékařství -využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh -ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla -rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami -uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat	Vedení elektrického proudu v polovodičích -el. proud v polovodičích -obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními -elektrické spotřebiče v domácnosti -ochrana před úrazem elektrickým proudem -první pomoc při úrazu elektrickým proudem Elektromagnetické záření -elektromagnetické vlny a záření -vlnová délka a kmitočet, $f=c/\lambda$ -zdroje záření Světelné jevy a jejich využití -co už víme o světle - odraz světla, zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem -lom světla -úplný odraz světla -čočky-zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou	

Charakteristika vyučovacího předmětu: CHEMIE

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojený se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe orientovat v běžném životě. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků.

Pro výuku chemie zvlášť zdůrazňujeme: poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku, je dotována časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. V rámci výuky chemie je realizován obsah průřezového tématu environmentální výchova, tématický okruh vztah člověka k prostředí.

Ve vzdělávacím oboru chemie směřujeme výuku ještě specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu a poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných postojů,
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Výuka chemie společně s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, žáci je naplňují takto:

Kompetence k učení

- Učíme žáky různým metodám pozorování přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme děti zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problému

- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učíme je poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme děti základům logického vyvozování a předvídaní specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Rozvíjíme schopnost žáků objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky logicky a uspořádaně se vyjadřovat či argumentovat.
- Učíme žáky stručně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.

Kompetence sociální a personální

- Žáci si osvojují dovednosti kooperace a společné hledání optimálních řešení problémů.

Kompetence občanské

- Žáci poznávají možnosti rozvoje chemie a učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Žáci se učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Seznamují se se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

- Žáci se učí využívat digitální technologie k usnadnění jejich práce, k automatizaci rutinní činnosti, k zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a ke zkvalitnění výsledků své práce.
- Žáci se učí vytvářet a upravovat digitální obsah a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků.

Chemie

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -rozliší fyzikální a chemický děj, určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - pracuje bezpečně s vybranými látkami, posoudí jejich rizikovost - objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek -dodržuje zásady bezpečné práce v chemii -rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků -navrhne a provede oddělování složek směsí -rozliší různé druhy vody podle čistoty -ovládá složení vzduchu, význam složek -rozlišuje pojmy atom, molekula, prvek, chemická sloučenina -ovládá zápisy počtu částic -orientuje se v periodické soustavě prvků, rozlišuje vybrané kovy a nekovy, jejich využití, vlastnosti -rozlišuje reaktanty a produkt y chemických. reakcí -zapiše a přečte jednoduchou chem. rovnici, upraví s užitím zákona zachování hmotnosti - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi -rozumí termínům látkové množství, umí vypočítat molární hmotnost látky a zastoupení prvku ve sloučenině -uvede příklady praktického využití některých anorganických sloučenin, zná jejich vlastnosti, posoudí vliv na životní prostředí -zvládá názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů, hydroxidů, kyselin, solí -orientuje se na stupnici pH, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, teplota tání, varu), bezpečnost při práci s chemickými látkami, mimořádné události, havárie Směsi-různorodé, stejnorodé. Koncentrace roztoku Oddělování složek směsí Voda, vzduch Atom,jeho stavba. Molekula Prvek-názvy, značky, vlastnosti, kovy, nekovy Chemická vazba, sloučenina Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Látkové množství, molární hmotnost Vlivy na rychlost chemických reakcí Oxidy,Sulfidy, Halogenidy Hydroxidy, kyseliny Zásaditost a kyselost roztoků Soli kyslíkatých kyselin	Zv-bezpečnost při práci OSV-zodpovědnost za zdraví, pomoc ostatním LP – filtrace, krystalizace LP – přípravy směsí F-vlastnosti látek EV-čistota vod ovzduší,šetření pitnou vodou,základní podmínky života VGS-globální problémy lidstva Př-hlízkové bakterie, jod F-stavba atomu EV-skleníkový efekt,solení silnic, kyselé deště, LP – určování PH Zv- PP při poleptání žiravinami, využití neutralizace při likvidaci havárii OČ-při úniku nebezpečných anorganických látek Př-mineralogie

Chemie

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: -bezpečně ovládá chemické značky, psaní anorganických vzorců -správně zapíše jednoduché chemické rovnice -určí oxidační čísla prvků ve sloučenině -rozlišuje typy chem. reakcí -pozná redoxní reakci -rozlišuje exotermické a endotermické reakce, zná podmínky hoření, hašení látek, has. přístroje -rozliší nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, užití, vlastnosti -zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy -rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, jejich zdroje, užití a vlastnosti, účinky na zdraví -uvede zdroje a význam sacharidů, tuků, bílkovin, rozlišuje nukleové kyseliny -vysvětlí význam biokatalyzátorů v organismech, uvede příklady enzymů, hormonů, vitamínů -určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu -orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů -zhodnotí význam chemie pro lidstvo, uvede význam některých běžných chemikálií, dopad na životní prostředí, zdraví -zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska udržitelného rozvoje na Zemi -orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivem na životní prostředí a zdraví člověka	Periodická soustava prvků-upevňování znalostí Názvosloví – shrnutí Redoxní reakce, výroba kovů, koroze Elektrochemické reakce Exotermické a endotermické reakce Alkany, alkeny, alkiny, areny, cykloalkany Uhlí, ropa, zemní plyn –užití, automobilismus Halogenderiváty, alkoholy, aldehydy, ketony, organické kyseliny. Esterifikace, polymerace Sacharidy, tuky, bílkoviny, DNA, RNA Pesticidy, hnojiva Plasty Léčiva Chemikálie v domácnosti Stavebnictví	Ch 8. Př-mineralogie,rudy Z-těžba surovin, místa s chem. Průmyslem F-elektrická energie LP – vliv na rychlost ch. reakce OČ-hoření, hašení plamene Zv-PP při popáleninách EV-energie, ropné havárie, paliva,čistota ovzduší, spalování odpadů, dioxiny, třídění odpadů, freony-ozon, Vz-ethanol, toluen OČ při úniku nebezpečných látek LP – chemie v kuchyni Vz-zdravá výživa Př-obecná biologie, genetika Př-biologie člověka, trávení potravy Př-FTS a dýchání EV,pěstitelství-chemie v zemědělství, dusičnany ve vodě EV-saponáty, odpadní vody,vodní organismy Vz-zneužívání léků EV- recyklace – papír,plasty VGS-spolupráce zemí LP – závěrečná práce

Charakteristika vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS

Přírodopis rozvíjí základní poznatky žáka o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka.

Zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním a poznáváním přírody. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Výuka přírodopisu by především měla vést žáky k využití svého přírodovědného poznání ve prospěch ochrany životního prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Přírodopis je zařazen v ŠVP do všech ročníků 2. stupně s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. a 8. ročníku a 1 hodina týdně v 7. a 9. ročníku. Úzce spolupracujeme především s předměty: Zeměpis, Chemie, Rodinná výchova, Občanská výchova, Tělesná výchova, Výtvarná výchova.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Výuka přírodopisu společně s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, které žáci naplňují takto:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyvozování obecných závěrů na základě pozorování přírody, z obecných závěrů vyvozovat konkrétní poznatky o organizmech a jejich vztahu k prostředí a vzájemných vztazích organismů mezi sebou.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci se učí využívat předchozích zkušeností při řešení nových problémů, ověřují si správnost svých výsledků.

Kompetence komunikativní

- Při výuce užíváme řízenou diskusi na zadaná témata, snažíme se do diskuse zapojit všechny žáky. Podporujeme témata související s právě probíranou látkou a aktuální problémy ochrany životního prostředí.

Kompetence sociální a personální

- Žáci si osvojují dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k dodržování zákonů a pravidel souvisejících s kvalitou životního prostředí, ochranou přírody a péčí o jejich zdraví. Vedeme je též k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku.

Kompetence pracovní

- Žáci se učí optimálně plánovat plnění zadaného úkolu a průběžně kontrolovat a hodnotit výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace v online prostředí, ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které dále využívají při učení, i v běžném životě.

Přírodopis

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - pozoruje přírodu /její část/ okem, lupou - umí pracovat s mikroskopem, připravit jednoduchý mikroskopický preparát - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organizmy - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - posoudí význam – popřípadě nebezpečí virů a bakterií v přírodě a pro člověka - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků, zásady sběru a konzumace - vysvětlí první pomoc při otravě houbami - objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků - poznává běžné druhy řas	Země a život – vznik atmosféry, hydrosféry, biosféry - anorganické a organické látky mikroskop Základní struktura života buňka jednobuněčné a mnohobuněčné organizmy projevy života – fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin třídění organismů Viry a bakterie Houby Lišejníky Biologie rostlin Řasy	Z – planeta Země EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života MKV – Etnický původ LP - buňka LP - pletiva M, F, Vv, Z, Ch, Zv LP - houby Pv LP – práce s klíčem

- poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kaprad'orostů - poznává naše jehličnany - dodržuje zásady chování v lesním ekosystému - vysvětlí význam lesa pro člověka, nebezpečí nadměrného odlesňování - odvodí závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - popíše základní stavbu rostlinné a živočišné buňky, uvede rozdíly, vysvětlí základní funkci - zná stavbu těla mnohobuněčných živočichů – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy - vyjmenuje základní znaky prvků, popíše jejich buňku, určí místa jejich výskytu a způsob rozmnožování - dělí prvky podle způsobu pohybu, ke každé skupině uvede příklady - ví o důležitosti očkování při cestě do exotických zemí - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Rostliny výtrusné – mechorosty, kaprad'orosty – plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny – jehličnany Biologie živočichů Stavba těla živočichů Jednobuněční živočichové Prvoci Mnohobuněční živočichové Žahavci Ploštěnci Měkkýši Kroužkovci Členovci	EV – význam lesa, ochrana lesů, vztah člověka k ŽP EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života LP - prvoci OSV – základní hygienické návyky Z, D, M LP – měkkýši LP - hmyz
---	--	--

Přírodopis

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla - zná významné zástupce jednotlivých skupin živočichů - objasní na základě pozorování projevy živočichů v přírodě - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - vysvětlí 1. pomoc při uštknutí hadem - určuje vybrané skupiny ptáků - rozlišuje hospodářsky významné druhy, ohrožené druhy - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - objasní projevy savců v přírodě - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, zná jejich hlavní zástupce a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - uvede příklady chovu domestikovaných savců - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - poznává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla - rozlišuje jednotlivé orgány a jejich funkci - vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin i pro člověka - poznává běžné druhy rostlin, zná jejich využití	Strunatci Obratlovci Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci – znaky, systém Základy etologie Biologie rostlin Stavba rostlinného těla – pletiva - orgánové soustavy Krytosemenné rostliny	Pv – chovatelství LP – vejce, peří LP – orgány rostlin

Přírodopis

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinovu vývojovou teorii - vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka - rozliší biologické znaky - rozpozná lidské rasy dle biologických znaků - zná stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla - vysvětlí jejich funkci a vzájemné vztahy - objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a chová se kultivovaně k opačnému pohlaví - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvede příklady dědičnosti - ví o nebezpečí AIDS	Původ a vývoj člověka Biologie člověka – orgánové soustavy, jejich stavba a funkce Vývin lidského jedince Základy nauky o dědičnosti- -genetiky	OSV – Rozvoj schopností poznání MKV – Lidské vztahy VDO – Občanská společnost a stát LP – PP - zlomeniny LP – PP – zástava krvácení LP – PP – umělé dýchání LP – smysly LP – genetika – barva očí

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - hodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany - ví o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí drog - uvádí do souvislostí rizika spojená se zneužíváním návykových látek - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - zná obecné zásady předlékařské první pomoci, v případě potřeby vyhledá lékařskou popř. odbornou pomoc sobě nebo druhým - ovládá umělé dýchání z plic do plic, nepřímou masáž srdce - objasní význam zdravého způsobu života, zdravý životní styl - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování a uplatňuje zdravé stravovací návyky - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu - argumentuje proti nepřiměřené konzumaci sladkých, tučných, slaných pokrmů a některých potravinářských výrobků - orientuje se v údajích na obalech potravinářských výrobků	Nemoci, úrazy, prevence. Epidemie Pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů. Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví. Výživa a zdraví Zásady zdravé výživy, pestrá strava, denní stravovací a pitný režim. Potravin y rostlinného a živočišného původu.	MKV - média jako zdroj informací o zdraví, prevenci i výskytu nemocí, o úspěších lékařské vědy - vliv médií na společnost, role médií v propagaci zdravého způsobu života OSV - psychohygiena, dovednosti pro pozitivní naladění a dobrý vztah k sobě - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích D, F, Vv, Ov, Tv, Pv

Přírodopis

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - porovnává různé názory na vznik Země a vývoj života - má představu o současném vědeckém názoru na vznik a vývoj života i člověka - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny a nerosty - zhodnotí praktický význam nerostů a hornin - orientuje se v problematice zlepšování vlastností půdy, její ochrany a zpracování - určí půdní druh a pH vzorků - rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje, jejich důsledky - vysvětlí děj – vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost - posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - charakterizuje vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady na ochranu před nimi - objasní význam podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - zná obsah evakuačního zavadla, zásady pro evakuaci	Země – vznik a stavba Mineralogie, petrologie Nerosty a horniny Pedologie – složení půdy, fyzikální a chemické vlastnosti, půdní druhy a typy, jednoduché rozbory Geologické děje Ochrana člověka a zdraví při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy Geologická stavba ČR Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země Ekologie Ochrana člověka a zdraví při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy – nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení LP – fyzikální vlastnosti nerostů Ch LP – exkurze Z, F, Ch, M, D

--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS

Zeměpis otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytují.

Pomáhá utvářet citový vztah k místnímu regionu, k rodné zemi, vede k pochopení významu Evropské unie.

Výuka zeměpisu umožňuje žákům postupně poznávat podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Dále zeměpisné vzdělávání umožňuje odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Zeměpis je zařazen v ŠVP do všech ročníků 2. stupně s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a 1 hodina týdně v 8. a 9. ročníku. Úzce spolupracujeme především s předměty: Přírodopis, Dějepis, Matematika, Občanská výchova, Rodinná výchova.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova.

Výuka zeměpisu společně s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, žáci je naplňují takto:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k poznávání zeměpisných informací a dat, zaměřujeme se na aktuální problémy lidské činnosti ve vztahu k planetě Zemi.

Kompetence k řešení problémů

- Řešíme s žáky problémy spojené s praxí, snažíme se ukázat vzájemnou propojenost jednotlivých problémů. Dbáme na využití předcházejících zkušeností žáků při řešení nově zadaných problémů. Při řešení složitějších úkolů používáme skupinovou práci.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky logicky a stručně se vyjadřovat, používat odbornou terminologii. Ukazujeme, jak na základě map interpretovat v nich obsažené informace a využít jich v praxi.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k odpovědnosti za práci svou i práci celé skupiny, k respektování názorů druhých.

Kompetence občanské

- Žáci se učí dodržovat zákony a pravidla související s kvalitou životního prostředí a péčí o jejich zdraví.

Kompetence pracovní

- Žáci se učí rozplánovat a svědomitě vykonávat zadaný úkol, průběžně kontrolovat a hodnotit výsledky své práce.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií, k zobrazování, poznávání a hodnocení geografického prostředí pomocí digitálních technologií.
- Vedeme žáky k činnostem založeným na práci s vybranými geografickými programy, digitálními mapami a aplikacemi dálkového průzkumu Země.
- Motivujeme žáky k aktivnímu využívání digitálních informačních zdrojů k učení a osobnostnímu rozvoji.
- Seznamujeme žáky s možností tvorby vlastního digitálního obsahu.
- Klademe důraz na odpovědné chování a jednání žáků v digitálním světě.

Zeměpis

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zhodnotí postavení Země ve vesmíru - srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - vysvětlí pohyby Země a zhodnotí důsledky těchto pohybů na život lidí a organismů - objasní pojmy: glóbus, mapa, plán, měřítko mapy, rovnoběžky, poledníky, zeměpisné souřadnice - určí zeměpisnou polohu daného místa - orientuje se při určování časových pásem - ovládá výškopis a polohopis mapy, dokáže pracovat s turistickou mapou - definuje pojem krajinná sféra - popíše stavbu Země - rozezná a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a člověka - má představu o tom, jak vypadá dno oceánu - objasní vznik zemětřesení, sopečné činnosti a pohyby litosférických desek - vysvětlí rozdíl mezi vrásovým a kerným pohořím - objasní pojem zvětrávání, jeho důsledky na zemský povrch, rozliší jednotlivé zvětrávací činitele - vyjmenuje složení atmosféry - zná činitele utvářející počasí - objasní pojem podnebí a vyjmenuje činitele ovlivňující podnebí - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - vysvětlí střídání dne a noci a čtyř ročních období	Země jako vesmírné těleso Glóbus a mapa Krajinná sféra Litosféra Atmosféra	EV Ekosystémy Základní podmínky života MKV Etnický původ Lidské vztahy Př, M, F, D, Ov, Vv

- vyjmenuje teplotní pásy - zná rozložení vody na Zemi - vysvětlí pojmy vnitřní a okrajové moře, ostrov, poloostrov, souostroví, průliv, průplav, záliv, ke každému dokáže uvést příklady - objasní pohyby mořské vody - rozdělí vodstvo na pevnině, jednotlivé druhy charakterizuje a uvede jejich příklady - objasní, co je to podpovrchová voda - popíše proces vzniku ledovců	Hydrosféra	
- objasní vznik a složení půdy - vysvětlí význam humusu - rozliší půdní typy, zhodnotí je z hlediska zemědělského využití - rozliší půdní druhy - vyjmenuje a objasní působení činitelů ovlivňujících půdu - charakterizuje činitele ohrožující půdu	Pedosféra	
- vyjmenuje typy přírodní krajiny a určí jejich rozmístění na Zemi - charakterizuje každý typ (tropické lesy, savany, pouště, subtropické krajiny, stepi, lesy mírného pásu, tajgy, tundry a polární krajiny) a uvede k němu příklady typických druhů rostlin a živočichů - určí, které přírodní krajiny jsou nejvíce ovlivněny činností člověka	Biosféra	
- ovládá základy praktické topografie a orientuje se v terénu - aplikuje v praxi teoretické poznatky - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Terénní geografická výuka, praxe	
- charakterizuje polohu a povrch Afriky - definuje podnebí Afriky a určí její teplotní a vegetační pásy - zná nejdůležitější africké řeky a jezera - má přehled o typickém africkém rostlinstvu a živočišstvu - u vybraných států pohovoří o obyvatelstvu, zhodnotí jejich ekonomiku a sociální situaci, případně cestovní ruch	Afrika	

Zeměpis

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - seřadí oceány podle velikosti, stručně je charakterizuje, vyhledá je na mapě a určí jejich polohu - zná vlastnosti oceánské vody - určí polohu Evropy na Zemi - vyjmenuje podnebné pásy Evropy, ví, co podnebí jednotlivých míst ovlivňuje Lokalizuje na mapě - hranici mezi Evropou a Asií, - největší nížiny, pohoří - největší evropské ostrovy a poloostrovy, - největší moře, významné řeky a jezera. - vyjmenuje vegetační pásy Evropy, ke každému přiřadí typické zástupce rostlin a živočichů - vyhledá na mapě všechny evropské státy, porovná a zhodnotí jejich polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, jejich zvláštnosti a podobnosti, zná jejich hlavní města - určí polohu a rozlohu Ameriky - charakterizuje povrch Ameriky – vyhledá na mapě největší pohoří a nížiny - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, k jednotlivým vegetačním pásům přiřadí typické zástupce rostlin a živočichů - vyjmenuje a najde na mapě nejvýznamnější řeky a jezera Ameriky - zná základní údaje o obyvatelstvu – původní obyvatelé, přistěhovalci - na mapě vyhledá státy Severní, Latinské a Jižní Ameriky, dokáže je charakterizovat a zná jejich hlavní města	Světový oceán Evropa Amerika	VGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Lidské vztahy Etnický původ M, D, Ov, Vv, cizí jazyky

Zeměpis

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - určí zeměpisnou polohu ČR v rámci Evropy, objasní její vliv na přírodní poměry, hospodářství a její politický a vojenský význam - zná rozlohu ČR, porovná ji s rozlohou ostatních států Evropy - vyjmenuje typy reliéfu zastoupené v ČR - má přehled o nerostném bohatství ČR - dokáže hovořit o biotě ČR Orientuje se na mapě ČR: - lokalizuje jednotlivá pohoří a zařadí je do horopisných celků, - vyhledá nejvýznamnější řeky, rybníky, jezera a přehrady a objasní jejich využití, - zná chráněná krajinná území. - zaměří se na místní region - zná hustotu zalidnění ČR, porovná ji s ostatními evropskými státy - vysvětlí pojmy: přirozený přírůstek obyvatelstva, urbanizace - má přehled o národnostní a náboženské skladbě obyvatelstva ČR - zaměří se na místní region - vyjmenuje průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny - uvede příklady ohrožování životního prostředí průmyslem - zaměří se na místní region - vysvětlí, jaký vliv mají přírodní faktory na zemědělskou výrobu - vyjmenuje hlavní zemědělské oblasti pěstování užitkových plodin a chovu hospodářských zvířat - zaměří se na místní region - vyjmenuje všechny druhy dopravy, zná jejich důležitost a	Česká republika – její postavení v Evropě Česká republika – přírodní poměry Česká republika – obyvatelstvo Česká republika – průmysl Česká republika – zemědělství	VDO Občan, občanská společnost a stát VGS Objevujeme Evropu a svět EV Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života Př, M, D, Ov, Vv

problémy s nimi spojené - dokáže vysvětlit, co je to služba, jaké činnosti zařazujeme do služeb - má přehled o cestovním ruchu ČR - vyjmenuje nejnavštěvovanější turistická místa ČR - vyjmenuje příklady výrobků a služeb, které mají hlavní podíl na exportu a importu - vyjmenuje a na mapě lokalizuje jednotlivé kraje ČR, při jejich charakteristice využívá již nabyté znalosti - podle mapy vymezí polohu místního regionu - charakterizuje jeho přírodní podmínky, kulturní poměry, průmyslové a zemědělské možnosti a sociální situaci	Česká republika – doprava Česká republika – služby, cestovní ruch Česká republika – zahraniční obchod Česká republika – kraje Česká republika – místní region	
--	--	--

Zeměpis

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - charakterizuje polohu a rozlohu Asie - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Asie a uvede typické rostlinstvo a živočišstvo každého vegetačního pásu - zná a na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, nížiny, pohoří, významné řeky a jezera - porovná počet obyvatel Číny s ostatními státy Asie, uvede nejrozšířenější náboženství Asie - zná hlavní průmyslové oblasti Asie - zná počet obyvatel světa - dokáže vypočítat přirozený přírůstek obyvatelstva, uvede příklady států s kladným a záporným přirozeným přírůstkem, porovná tyto státy - porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi - vysvětlí pojmy migrace, emigrace, imigrace - rozdělí obyvatelstvo podle ras - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - vyjmenuje příklady státních hranic - vyjmenuje politické formy států, uvede konkrétní příklady - vyjmenuje příklady závislých a nezávislých států, unitárních a federativních států, vysvětlí rozdíly mezi nimi - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje - vysvětlí, co znamená užívání pojmů Sever, Jih v ekonomické geografii - upozorní na propastné rozdíly mezi bohatstvím a chudobou jako na jeden z problémů současného světa - vysvětlí úlohu organizací OSN, OPEC, OECD, EU, NATO	Asie Lidé na Zemi Politický zeměpis	VDO Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VGS Jsme Evropané EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV Multikulturalita Př, M, F, Č, Ov, Vv

- zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapě světová hospodářská centra - zná a vyhledá na mapě hlavní zemědělské oblasti - zařadí zemědělské plodiny do vegetačních pásů - uvede příklady hospodářských zvířat a význam jejich chovu - zná a vyhledá na mapě hlavní oblasti rybolovu - vyjmenuje všechny druhy dopravy, charakterizuje a srovná jejich rozvoj dříve a dnes - zhodnotí význam služeb - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu - uvede nejdůležitější centra světového obchodu - vysvětlí pojmy export, import - vysvětlí úlohu obchodu a rozdílnou situaci mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi - vysvětlí pojmy přírodní a kulturní krajina, uvede konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvede důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - vysvětlí pojmy emise, imise, kyselý dešť, skleníkový efekt - uvede, jak životní prostředí negativně působí na naše zdraví - vyjmenuje příklady globálních problémů současnosti - uvede, jakými způsoby se lidé podílejí na ochraně životního prostředí - vyjmenuje příklady chráněných území ČR	Hospodářství Průmysl Zemědělství a rybolov Doprava Služby Mezinárodní obchod Krajina a životní prostředí Světové ekologické problémy Ochrana přírody a krajiny	
--	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti v rovině produkce, recepce a reflexe jsou obsahovými doménami HV. Vedou k rozvoji hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi.

1. stupeň ZŠ

Vokální činnosti - práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluvního projevu, základy správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti - hra na jednoduché hudební nástroje, rytmický doprovod písní.

Hudebně pohybové činnosti - reakce na lidovou píseň a jednoduchou skladbu pomocí jednoduchých lid. tanců a pohybových her.

Poslechové činnosti - aktivní vnímání znějící hudby v několika žánrových, stylových a funkčních podobách

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- chápání umění a kultury jako neoddtělné součásti lidské existence, rozvíjení tvůrčího potenciálu, vnímání, citění, prožívání a představ, kultivování projevu
- tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- tvořivý přístup ke světu, obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání tohoto procesu jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení propojení a systematizace je efektivně využívá v tvůrčích činnostech
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má k němu pozitivní vztah, posoudí vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozpozná a pochopí problém a naplánuje způsob řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke komunikaci s okolním světem
- porozumí promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Hudební výchova

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná zpaměti - dodržuje zásady hlas. hygieny - melodizuje jednoduché texty - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učit. zpěvu (později i harmon. doprovodu) - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně - podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru některé tradiční hudební nástroje - zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, luskáním, podupy	Vokální činnosti, nácvik písní Osvojení si 10 nových písní Správné tvoření tónu Správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, ..) Uvolňovací cviky Získávání a prohlubování inton. a rytmických schopností Sjednocení hlas. rozsahu(c1 – a1) Zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melod. nástroje Harmon. doprovod k dobře zvládnutému zpěvu Instrumentální činnosti Používání jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře Používání improviz. hudeb. nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu Melodický doprovod (ostinato, prodleva) Hudebně pohybové činnosti Hudebně pohybové hry Prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod	VGS – objevujeme Evropu a svět Prvouka Těles. výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova Prvouka Tělesná výchova

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pochoduje na počítání se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem - používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie - předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu - dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary, v koncertním i folkovém provedení - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje - píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách - pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč	Pochod, pochod se zpěvem Ukolébavka Různé druhy chůze s hudebním doprovodem Pohybové reakce na hudbu Improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu Poslechové činnosti Poslech hudebních skladeb různých žánrů Výchova k toleranci různých žánrů Fánfáry, ukolébavky, hymny ČR Rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby Nejznámější hudební nástroje Seznámení s pojmy z hudební nauky Nota celá, psaní do notové osnovy Notová osnova První seznámení s houslovým klíčem	

Výtvarná výchova

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná a napíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu - slovně charakterizuje podobu not	Poslechové činnosti Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami Lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem, písně pro děti, populární písně pro děti Poslech děts. sboru s doprovodem Ukázka práce dirigenta Tolerance k různým hudebním žánrům Seznámení se s dalšími hudeb. nástroji, jejich pozorování a poslech Seznámení s pojmy z hudební nauky Dynamické značky, repetice Houslový klíč, noty půlové, čtvrt'ové, osminové, grafické ztvárnění (schody, klávesnice), kvintakord Vzestupná, sestupná, lomená melodie	Výtvarná výchova Literární výchova

Hudební výchova

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zná a zazpívá nejméně 5 písní z paměti, rozlišuje tónorod - uvědoměle používá rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny - aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - dokáže ve skupině zpívat kánon - reaguje na gesta dirigenta - orientuje se ve složitější rytmicizaci a melodizaci textů - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků - dovede se zapojit do 3 hudebně pohybových her - pohybově vyjádřit charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby - zkouší tančit polku, sousedskou, menuet, polonézu, tvoří pohybové kreace na rock - taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby - je schopen v klidu sledovat kratší symfonické nebo nástrojové skladby - toleruje různé druhy hudby - rozlišuje základní skupiny hudebních nástrojů - rozlišuje hudbu podle její společenské funkce	Vokální činnosti, nácvik písní Práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll Rozezpívání, hlasová hygiena Další pěvecké techniky, nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza Melodie postupující v krocích a skocích Motiv, předvětí, závětí Průprava k dvojhlasu, kánon Změny tempa a dynamiky Rytmicizace a melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Instrumentální činnosti Rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu S využitím hodnot půlových, čtvrtěových i osminových Hudebně pohybové činnosti Práce s nejméně 3 hudeb. pohybovými hrami Taneční kroky Tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) Taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob Poslechové činnosti Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka)	

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - dovede psát (číst, vyhledávat, označit) pomlku (celou, půlovou, čtvrtěovou, osminovou) - dovede správně do osnovy napsat houslový klíč - dovede rozeznat a pojmenovat noty $c_1 - a_1$	Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby Hudební nástroje (podoba, zvuk) Hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) Seznámení s pojmy z hudební nauky Pomlky. Houslový klíč. Noty $c_1 - a_1$ 4/4 takt	

Hudební výchova

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo - dokáže ve sboru z paměti zazpívat hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii - zpívá staccato, legato, ovládá vázání tónů, dovede si přetransponovat slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy - zapojuje se do hudební hry s tónovou řadou - dle individuál. dispozic intonuje půltóny - rozpozná předvěti a závěti, umí je vytvořit - zazpívá durovou stupnici na vokály (ebo C dur na jména not) - provádí melodizaci a rytimizaci textů, obměňuje hudební modely - orientuje se v notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu - technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - dovede improvizovat při tanci - dovede vyjádřit pohybem výraz a náladu hudby - izolovaně i při tanci zvládá krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	Vokální činnosti, nácvik písní Práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie Prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) Prodlužování výdechu Osmitónová řada dur Půltóny a celé tóny Melodizace a rytimizace textů, obměňování modelů Orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti Hra na jednoduché Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti Práce s nejméně 4 pohybovými hrami nebo tanci Tance lidové a klasické Taneční kroky (oskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím) Taneční improvizace Hra na tělo Taktování na 2 a 3 doby	Literární výchova – ČJ Tělesná výchova Tělesná výchova Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti v rovině produkce, recepce a reflexe jsou obsahovými doménami HV. Vedou k rozvoji hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi.

2. stupeň ZŠ

Vokální činnosti - práce s hlasem, rozvoj sólového i sborového zpěvu, vícehlas. Posilování a uplatňování správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Hudebně pohybové činnosti - ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Poslechové činnosti - percepce znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- chápání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence, rozvíjení tvůrčího potenciálu, vnímání, cítění, prožívání a představ, kultivování projevu
- tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- tvořivý přístup ke světu, obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání tohoto procesu jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení propojení a systematizace je efektivně využívá v tvůrčích činnostech
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má k němu pozitivní vztah, posoudí vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozpozná a pochopí problém a naplánuje způsob řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke komunikaci s okolním světem
- porozumí promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Hudební výchova

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - dokáže správně nasadit tón, správně dýchat - zazpívá ve sboru několik písní lidových i umělých, starších i populárních - nacvičí lidový dvojhlas, duet, tercet a kvartet - odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého - využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů - Seznámí se s hudebně výrazovými prostředky – melodie, rytmus, dynamika - užívá jednoduché taneční kroky - rozezná dvoudobý a třídobý takt - rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu - rozezná dur a moll akord - rozliší jednotlivé formy - postihne výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku,..) - seznamuje se s hudební partiturou - zapíše tóny do notové osnovy - zapíše akord do notové osnovy - seznámí se s tvořením intervalů - pracuje se stupnicí s křížky	Vokální činnosti Práce s písněmi v dur i v moll Písňe lidové i umělé Lidový dvojhlas Duet, tercet a kvartet Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, dynamika, barva, kontrast a gradace) Hudebně pohybová činnost Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Poslechová činnost Kvalita tónu Vztahy mezi tóny Struktura hudebního díla Hudební styly a žánry (sonáta, komorní hudba, kantáta, melodram, homofonie x polyfonie, opera, opereta,...) Seznámení s pojmy z hudební nauky Hodnoty not Stupnice s křížky Intervaly Terciová skladba akordu	Literatura Přírodopis Zeměpis Tělesná výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova Výtvarná výchova Dějepis Literatura Výtvarná výchova Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova

Hudební výchova

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - užívá různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falzet atd.) - užívá většího hlasového rozsahu - rozezná rytmus při vokálním projevu - zpívá písně lidové i umělé - užívá hudební nástroje při produkci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie - pomocí gest, mimiky, "řečí" těla znázorní hudbu - taktuje složitější rytmické útvary - ovládá prvky lidového tance - rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus - určí akordy, melodii vzestupnou a sestupnou - porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život	Vokální činnost Vokální projev Slovní a hudební rytmus Písně lidové a umělé Instrumentální činnosti Hudební nástroje Hudebně pohybová činnost Pohybové vyjádření hudby Pohybový doprovod Hudební pantomima Lidový tanec Poslechová činnost Orientace v hudebním prostoru Vztahy mezi tóny Hudební dílo a jeho autor (Bach, Mozart,...) Duchovní a světská hudba Kantáta a oratorium Symfonie, symfonická báseň Sonáta Seznámení s pojmy z hudební nauky Akord Stupnice: mollová harmonická mollová melodická aiolská	Tělesná výchova Přírodopis Výtvarná výchova Tělesná výchova Tělesná výchova Výtvarná výchova Zeměpis Literatura Výtvarná výchova Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova

Hudební výchova

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozšiřuje si hlasový rozsah - zpívá ve sboru písně moderní populární hudby, folk, rock, lidové písně kanadské, americké, písně 70. a 80. let, ... - reprodukuje notový záznam - převádí melodie z nezpěvné polohy do zpěvné	Vokální činnost Pěvecký projev Lidové písně cizích zemí Současné populární písně Folk, rock	Přírodopis
- užívá hudební nástroje při produkci hudebních motivů - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - používá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů	Instrumentální činnosti Hudební nástroje a způsob hry Hudební a nehudební představy Instrumentální doprovody	Tělesná výchova Přírodopis Výtvarná výchova
- vyjadřuje hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči těla“ - hudbu ztvárňuje vlastní choreografií	Hudebně pohybová činnost Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Choreografie Prvky moderního tance	Tělesná výchova Přírodopis Výtvarná výchova Dějepis
- poslouchané kriticky hodnotí, rozlišuje a zařazuje skladby jednotlivých období - slovně hodnotí hudbu (jaká je a proč)	Poslechová činnost Hudební dílo a jeho autor, vývojová období- starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. stol. Interpretace hudby	Dějepis Zeměpis Literatura
- seznámí se s církevní stupnicí - seznámí se s tóninou - pozná kytarové značky - používá informace o moderní hudební technice	Hudební nauka Stupnice Tónina Modální stupnice Akordové kytarové značky Moderní hudební nástroje	Výtvarná výchova Literatura

Hudební výchova

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - sestaví vlastní vokální projev, upravuje hlasovou nedostatečnost (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - improvizuje v dur a moll tóninách - zpívá písně populární starší i moderní tvorby - zpívá tramskou píseň, folk, country - samostatně tvoří doprovody - upevňuje a ověřuje své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná funkci stylů a žánrů - je tolerantní k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům - zvládne harmonizaci - pozná dominantní septakord a kvintakordy - umí transponovat melodii do vhodnější polohy - seznámí se s možnostmi nahrávací techniky	Vokální činnost Vokální projev Reflexe vokálního projevu Intonování melodií Country, folk, tramská píseň, jazz, swing Instrumentální činnost Doprovod pro hudebně dramatické projevy Poznatky z hudební teorie Hudebně pohybová činnost Pohybové kreace na hudbu Orientace v prostoru Poslechová činnost Hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) Hudební nauka Rytmus, metrum, tempo Dominantní septakord Kvintakordy na vedlejších stupních v mollových a durových tóninách Kytarové značky Transpozice Nahrávací technika	Přírodopis Literatura Tělesná výchova Literatura Tělesná výchova Přírodopis Zeměpis Literatura Výtvarná výchova Dějepis Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. a 3. roč. 1 hodinu týdně a ve 2., 4. a 5. roč. 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- umělecké poznávání světa, tj. osvojování s estetickým účinkem
- rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu
- hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společenských témat
- upevňování schopností nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky
- seznámení s vybranými uměleckými díly

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu výtvarná výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při nichž žáci plánují, organizují a řídí vlastní výtvarnou činnost
- umožňuje žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality
- zadává úkoly, na jejichž základě si žák vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- vede žáka k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu výtvarná výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným postupům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- učí žáky využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Výtvarná výchova

ROČNÍK 1. – 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých - toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, - porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	VGS – jsme Evropané MKV – etnický původ MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výtvarná výchova

ROČNÍK 4. – 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické prostředky podle podmínek školy - tvoří jednoduché kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá, syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně	pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředcích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením (vizuální, baltické, statické, dynamické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání) nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu	OSV - kreativita

Charakteristika vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi - rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků - založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura přináší umělecké osvojování světa, tedy osvojování s estetickým účinkem. Dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat. Nalézání vztahů a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Otevírají žákům prostor pro získání dovedností, poznatků a přispívají také k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění.

Výuka výtvarné výchovy, společně s hudební výchovou, přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí ve vzdělávací oblasti Umění a kultura, žáci je naplňují takto:

Kompetence k učení

- Žáci jsou přístupni dalšímu poznávání, rozvíjení jejich obrazotvornosti a fantazie. Vedeme je k propojování jednotlivostí v komplexní celky. Podporujeme jejich tvůrčí přístup.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci samostatně volí vhodnou techniku pro dané výtvarné téma. Využívají vlastních zkušeností a úsudků. Dokáží si naplánovat postup při práci i další možné varianty zpracování.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky výstižně vyjadřovat své pocity a prožitky, vysvětlovat a diskutovat o daném výtvarném tématu. Jsou schopni přijmout i jiné návrhy.

Kompetence sociální a personální

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, umí obhájit svůj vlastní postup, ale dokáže přijmout i jiné řešení. Umí spolupracovat s kolektivem, upevňuje dobré mezilidské vztahy.

Kompetence občanské

- Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní

- Žák používá bezpečně nástroje a vybavení, samostatně si volí vhodné pomůcky pro danou činnost. Chápe nutnost dodržování pravidel bezpečnosti při práci. K činnosti přistupuje s ohledem na ochranu zdraví vlastního, ale i ostatních.

Výtvarná výchova

ROČNÍK 6. - 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Má přehled o možnostech obrazného vyjádření, dokáže správně vybrat výtvarnou techniku či materiál. - Uvědomuje si, z jakých zdrojů čerpala jeho inspirace, snaží se svoji zkušenost slovně sdělit. - Propojuje poznatky z různých oborů (výtvarný-hudební-dramatická tvorba). - Experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru tradiční i neobvyklé kombinace. - Na základě vnímání a poznávání smysly vytváří a barevně znázorní pozorované objekty, probíhající procesy. - Rozlišuje celek, části, detaily. - Uvědomuje si, čím vším vnímáme, co všechno na nás v prostředí působí. - Užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění. - Vyhledává informace a užívá je v praxi, využívá nové inspirační zdroje. - Využívá svoji kreativitu, k činnosti přistupuje nápaditě a akčně. - Vnáší náhodu i záměr do tvorby vizuálně obrazného vyjádření. - Rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby.	Výtvarné techniky a netradiční způsoby vyjádření Grafické techniky – frotáž, tisk z koláže Materiály Obrys a struktura Předmět , objekt Linie Tvary Nauka o barvách – jas, tón, míchání barev, základní/teplé/studené barvy Kontrast Dynamické proměny výtvarných prvků Vztahy a uspořádání prvků v ploše Instalace Manipulace s předměty Kompozice Design Abstrakce Portrét Figurativní/nefigurativní umění Stylizace Exprese Současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, fotografie) Alternativní řešení vyjádření osobního prožitku Proporce Symbolika Netradiční výrazové prostředky Malba, kresba různými prostředky Plénér Studijní kresba	Dějepis Výchova k občanství OSV/Rozvoj schopností poznávání; kreativita; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice VGS/Evropa a svět nás zajímá MKV/Kulturní difference MDV/Tvorba mediálního sdělení

ROČNÍK 6. – 9.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pro vyjádření emocí nalézá různé prostředky. - Ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých. - Rozliší skutečné vjemy od představ, výtvarně je zachytí. - Žák rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická ve spojení s dějinami umění a lidstva. - Seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců současnosti i minulosti. - Chápe a interpretuje charakteristické rysy uměleckých směrů. - Svoji slovní interpretace sděluje ostatním a jednotlivé interpretace porovnává. - Porovnává výtvarné projevy různých národů, jejich kulturu. - Je schopen přijmout oprávněnou kritiku. - Žák chápe důležitost výtvarného umění jako složky kultury. - Uvědomuje si možnosti prezentace umění. Konfrontuje a interpretuje svou tvorbu. - Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vybírá a upravuje. - Účinně spolupracuje při výtvarné tvorbě, akceptuje jiné možnosti vyjádření.	Kaligrafie Lavírování Plošné a prostorové vyjádření Mobily Kašírování Asambláž Dekoláž Land Art Body Art Akční umění Umění prožitku Otisky Reliéf - tvarování - papírová hmota, hlína Volná emotivní cvičení Inspirace hudbou Ilustrace Projekty Vlastní invence Umění v kontextu současnosti a minulosti Umělecké směry a jejich představitelé Rozdíly v interpretaci evropské a mimoevropské kultury Reflexe Tolerance k odlišnému vnímání Empatie	

Charakteristika vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 7. – 9. ročníku. Předmět je v 8. ročníku integrován do předmětu Přírodopis, kde je propojen s tématy týkající se biologie lidského těla.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, pomůcky jsou uloženy v kabinetě Přírodopisu. Výuka probíhá ve skupině celé třídy.

Výuka předmětu Výchova ke zdraví svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot, k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů, k poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí, k získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje, k využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví, k propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd., k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd., k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí, k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Předmět rozvíjí tyto následující klíčové kompetence: Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů, Kompetence komunikativní, Kompetence sociální a personální, Kompetence občanské a Kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka:

- k vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení
- k plánování, organizování a řízení vlastního učení, k projevování ochoty věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace
- k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- k používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, k uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- k poznávání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku a určení překážky či problému bránícím učení
- k naplánování si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:

- k vnímání nejrozličnějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznání a pochopení problému, k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, k promýšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- k vyhledávání informace k řešení problému
- k využívání získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problémů
- k samostatnému řešení problému, k volbě vhodného způsobu řešení problémů logickým postupem
- k praktickému ověření správnosti řešení problémů a aplikaci při řešení obdobných nebo nových problémových situací,
- k sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- ke kritickému myšlení, k uvážlivému rozhodování
- ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí a zhodnotit výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka:

- k formulaci své myšlenky a názoru v logickém sledu, vyjadřovat se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- k naslouchání promluv druhých lidí, jejich porozumění, vhodné reakce na ně
- k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka:

- k účinné spolupráci ve skupině, k podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce

- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby k poskytnutí pomoci
- k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, k chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, k oceňování zkušenosti druhých lidí
- k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru
- a samostatný rozvoj
- k ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel vede žáka:

- k respektování přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k poskytnutí dle svých možností účinné pomoci
- k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- k respektování, ochraně a ocenění naší tradice a kulturního i historického dědictví
- k projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost,
- k aktivním zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit
- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, k rozhodování se v zájmu podpory
- a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- k přistupování k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních i společenských hodnot
- k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, k zodpovědnému rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Přírodopis – výchova ke zdraví

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - orientuje se v zásadách pro sestavení osobního pohybového režimu a snaží se o jeho optimální naplnění - zjednodušeně vysvětlí vztah mezi intenzitou srdeční frekvence a intenzitou pohybové činnosti - charakterizuje základní složky potravy - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy - uvede, kde vyhledat odbornou pomoc v případě poruch příjmu potravy - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů - porovná specifické potřeby výživy v jednotlivých etapách lidského života - zdůvodní nároky na výživu v dětství a v dospívání - navrhne změny výživy odpovídající požadavkům podpory zdraví - uvede rizika častého využívání rychlého občerstvení - sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy	Zdraví a nemoc - každodenní péče o zdraví - ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče - systém poskytování lékařské péče - užívání a ukládání léků - základy první pomoci, obvazová technika - první pomoc v improvizovaných podmínkách, přivolání lékaře Výživa jako součást životního stylu - nutriční návyky, vliv na zdraví - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - vztah k jídlu, poruchy příjmu potravy - živiny, význam pro činnost organismu - změny živin při přípravě pokrmů - výživa a civilizační nemoci - hygiena výživy, alimentární nákazy - pronikání cizorodých látek do potravního řetězce - alternativní směry ve výživě, vegetariánství, makrobiotika, biopotraviny - výživa vybraných skupin obyvatelstva - stravování v rodině, způsoby rychlého občerstvení	OSV - psychohygiena, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - dobrá organizace času - dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.) - hledání pomoci při obtížích EV - rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení - možnosti a způsoby ochrany zdraví MKV - média jako zdroj informací o zdraví, prevenci i výskytu nemocí, o úspěších lékařské vědy - vliv médií na společnost, role médií v propagaci zdravého způsobu života OSV - regulace vlastního jednání a prožívání - můj vztah k sobě samému - chování podporující dobré vztahy - dovednosti rozhodování

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou popíše (s použitím odborné terminologie) jednotlivé části pohlavních orgánů - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - uplatňuje pravidla intimní hygieny v denním režimu - vyjmenuje nejčastější choroby přenosné pohlavním stykem popíše příznaky a vysvětlí, jak se před nimi chránit - objasní, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu - orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS - zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou - orientuje se v právní problematice sexuálního zneužívání dítěte - použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc	Reprodukční zdraví a sexuální dospívání - dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví- zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - tělesné, fyziologické, psychické a sociální dospívání, menstruace, poluce, masturbace, nekoitální sexualita, pohlavní styk - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - rizika ohrožující reprodukční zdraví - choroby přenosné pohlavním stykem, gynekologické záněty - rizikové chování a ochrana před nákazou - promiskuita, pornografie - komerční sexuální zneužívání - poruchy pohlavní identity - sexuální orientace - poruchy pohlavní identity - sexuální deviace - sexualita a zákon - základní principy odpovědného sexuálního chování - pracoviště odborné pomoci	VGS - zvyky a tradice národů Evropy, životní styl MKV - respektování zvláštností různých kultur MKV - kritické vnímání mediálních sdělení, reklama na potravinářské výrobky, vliv médií na každodenní život OSV - sebepoznávání a zdravé sebepojetí, jak se promítá mé já v mém chování, moje vztahy k druhým lidem - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - sociální dovednosti pro předcházení konfliktům v mezilidských vztazích - hledání pomoci při potížích - komunikace v různých situacích, dovednost komunikační obrany proti agresi a manipulaci MKV - předsudky a vžitě stereotypy, tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich rozdílnost - naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem

Výchova ke zdraví

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - vysvětlí význam odpočinku, spánku a pravidelného režimu pro zdraví - popíše nároky rodiny na zdravé bydlení z hlediska činností provozovaných v bytě - vysvětlí, proč se potřeby rodin vzhledem k bydlení v průběhu času vyvíjejí a mění - objasní hygienické požadavky na oslunění a osvětlení bytu a tepelnou pohodu v bytě - navrhne zásady bezpečného provozu v bytě - vysvětlí, proč je nutno udržovat v bytě pořádek a čistotu - vyjmenuje zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti - pojmenuje povahové vlastnosti partnerů, které jsou předpokladem pro založení stabilní rodiny - uvede rizika spojená s neuváženou volbou životního partnera - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému početí - orientuje se ve vhodnosti použití způsobů antikoncepce - vysvětlí, jak se chránit před stykem s cizí krví - vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro plný intimní život a těhotenství - vysvětlí početí a vývoj dítěte před narozením - uvede rizika související s předčasným ukončením těhotenství - prokáže základní znalosti o průběhu porodu	Cesta ke zdraví - zdraví, determinanty zdraví, zdravý způsob života - denní režim – zásady osobní, intimní i duševní hygieny, otužování - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci-složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy- prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - podpora zdraví v rodině - zdravé bydlení, hygiena odívání - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Dospělost = odpovědnost - rizika při volbě partnera (dědičné choroby, negativní rysy osobnosti, alkoholismus) - partneři z různého sociokulturního prostředí - plánování rodičovství, antikoncepce - pohlavní choroby, cesty přenosu - předčasné ukončení těhotenství - odpovědné rodičovství - početí, vývoj dítěte před narozením	Mezipředmětové vztahy Občanská výchova, Přírodopis OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování - řešení problému a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika MKV - lidské vztahy EV - základní podmínky života

- vysvětlí potřeby matky v těhotenství a po porodu - uvede potřeby narozeného dítěte - vysvětlí roli matky a otce při péči o dítě a při jeho výchově - zdůvodní význam kojení pro zdravý vývoj dítěte - vyjmenuje požadavky novorozence a kojence na bydlení - vysvětlí význam náhradní rodinné péče pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu - uvede, jak je třeba se zachovat při ohrožení mimořádnou událostí - vysvětlí postup při evakuaci - samostatně ovládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - spolupracuje se spolužáky ve skupině při plnění zadaných úkolů - uvede zdravotní a společenská rizika spojená s kouřením, alkoholem, legálními drogami a užíváním nelegálních návykových látek - uvede důvody, proč je výhodné nekouřit a nepít alkohol - vysvětlí negativní vliv pasivního kouření na zdraví člověka - uvede zdravotní a společenská rizika spojená s provozováním hazardních her - uvede zdravotní a společenská rizika spojená s užíváním dopingu - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích - je si vědom, že je zakázáno prodávat dětem cigarety a alkoholické nápoje - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - používá způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení (sezení u počítače)	- těhotenství, životospráva těhotné ženy, porod - role matky a otce - základní péče o novorozence a kojence, výživa, význam kojení - potřeby novorozence a kojence vzhledem k bydlení - náhradní rodinná péče, adopce, pěstounská péče, kojenecký ústav, dětský domov aj. Podpora zdraví vkladem do budoucnosti - ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva - ohrožení v důsledku mimořádných událostí, evakuace - činnost po mimořádné události - poskytování první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - prevence vzniku mimořádných událostí Risikovat se nevyplácí, rizika závislosti - rizika ohrožující zdraví - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu - rizika zneužívání návykových látek - pravidla správného užívání léků - provozování hazardních her - způsoby odmítání návykových látek - reklamní vlivy - návykové látky a zákon - život bez drog, zdravý životní styl - počítač a zdraví („dobrý sluha, ale zlý pán“)	OSV - komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování) - aktivní rozvíjení sociálních dovedností VDO - výchova k úctě k zákonům - spolupráce školy s institucemi zdravotně sociální pomoci MV - kritické vnímání mediálních sdělení (kouření, alkohol v médiích) - vyhodnocování mediálních sdělení, manipulace reklamou
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poznávání vlastních pohybových možností a zájmů
- optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti
- poznávání účinku pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- rozvoj schopnosti samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti
- zařazování pohybové činnosti do denního režimu
- kompenzaci různého zatížení a regeneraci sil
- podporu zdraví a ochranu života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu tělesná výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při nichž žáci plánují, organizují a řídí vlastní pohybovou činnost
- vede žáky k osvojování správného názvosloví
- zadává úkoly, které vedou k poznávání nejrůznějších pohybových aktivit
- žáci si osvojují jednoduchá pravidla pohybových a sportovních her

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu tělesná výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vhodné pohybové aktivity doporučuje jako smysluplné využití volného času
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu tělesná výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu tělesná výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje zažít každému žákovi úspěch
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, utváření přátelské atmosféry v týmu
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj všech žáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu tělesná výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému jednání
- důsledně seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- vede žáky k zodpovědnému jednání v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví
- zapojuje žáky do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu tělesná výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- stanovuje pravidla pro chystání a úklid nářadí a sportovního vybavení
- důsledně vyžaduje správné zacházení se sportovním nářadím a vybavením

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

VDO – kooperace a kompetice

Tělesná výchova

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. je dodržuje - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - Zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem - Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele - Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků - Zvládá základní gymnastické držení těla - Zvládá se soustředit na cvičení - Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze - Zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny - Zvládá základy gymnastického odrazu - Zvládá základy chůze po lavičce s dopomocí učitele - Zvládá základy šplhu s dopomocí učitele - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele - Zvládá estetické držení těla (snaží se o to) - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	Atletika Základní pojmy - týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa Hod - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem - hod kriketovým míčkem z místa Gymnastika Základní pojmy - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku	

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) - Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	c) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí d) gymnastické držení těla e) soustředění na cvičení Akrobacie a) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed b) kotoul vpřed c) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad d) kotoul vzad Přeskok a) průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky a) skoky prosté odraze snožmo z trampolínky Lavička (kladinka) a) chůze s dopomocí Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy a) zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci b) vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci c) základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) d) rytmitizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem	

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Pohybové hry Základní pojmy: a) související s osvojovanými hrami a používaným náčiním b) základní organizační povely pro realizaci her c) bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách d) využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám Spotovní hry Základní pojmy a) spojené s osvojováním činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště b) základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik a) držení míče jednoruč a obouruč b) manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) c) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) d) základní sportovní hry – vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)	

ROČNÍK 1.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Úpoly V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. Plavání Zákl. plavecký výcvik - adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti (dle možností školy a žáků)	

Tělesná výchova

ROČNÍK 2.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní - zvládá základní gymnastické držení těla	Atletika Základní pojmy a) týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště b) základy bezpečnosti při atletických činnostech c) vhodné oblečení pro atletické činnosti d) zjednodušené startovní povely a signály Běh a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) základy nízkého a polovysokého startu c) rychlý běh na 30 a 50 m d) motivovaný běh v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) Skok a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) odraz z místa c) skok do dálky z místa Hod a) průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem z místa c) hod míčkem z chůze Gymnastika Základní pojmy a) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí b) základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení c) vhodné oblečení pro gymnastiku	

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze - zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny - zvládá základy gymnastického odrazu - zvládá základy chůze po lavičce s dopomocí učitele - užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně přeléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) - umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní)	d) gymnastické držení těla e) soustředění na cvičení Akrobacie a) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed b) kotoul vpřed c) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad d) kotoul vzad Přeskok a) průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu b) skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny Lavička (kladinka) a) chůze s dopomocí (různé obměny) Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy a) základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci b) vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci c) základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) d) rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem e) soustředění na hudební a rytmičský doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie Pohybové hry Základní pojmy a) související s osvojovanými hrami a používaným náčiním b) základní organizační povely pro realizaci her	

ROČNÍK 2.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy, používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry jako je vybíjená apod. - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti - uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	c) základní pravidla osvojovaných her d) bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách e) využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám Sportovní hry Základní pojmy a) spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště b) základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik a) držení míče jednoruč a obouruč b) manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvoleno i opačnou rukou) c) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) d) základní sportovní hry – vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) Úpoly V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá, a jiná cvičení	

	Plavání Zákl. plavecký výcvik - adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti (dle možností školy a žáků)	
--	--	--

Tělesná výchova

ROČNÍK 3.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnost i při atletických disciplínách - zvládá, aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozběhu - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	Atletika Základní pojmy a)základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště b)základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení c)startovní povely d)základy techniky běhů, skoků a hodů Běh a)průpravná cvičení pro ovlivňování běžecské rychlosti a vytrvalosti b)běžecská abeceda c)nížký start na povel, polovysoký start d)rychlý běh do 60 m e)vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonností žáků) f)vytrvalý běh na dráze do 600 m Skok a)průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b)skok do dálky s rozběhem Hod a)průpravná cvičení pro hod míčkem b)hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) c)hod míčkem s rozběhem d)spojení rozběhu s odhodem Gymnastika Základní pojmy a)základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží,	

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) - správně provede kotoul vpřed a vzad - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základy estetického držení těla - zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí - snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb - zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném - snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	nohou, trupu, názvy používaného náradí a níčiní (aktivně) b)základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení c)průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů (s širším spektrem náčiní) Akrobacie a)koroul vpřed a jeho modifikace b)kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku b)přeskok 2 – 4 dílů c)roznožka přes kozu Lavička (kladinka) a)chůze bez pomoci (různé obměny chůze) c)využití přírodního prostředí pro pohybové hry d)bezpečnost při různých druzích her SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy a)související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřišť základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her miniher) b)vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik a)přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, strčením) b)chytání míče jednoruč a obouruč c)vedení míče driblingem d)střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou)	

ROČNÍK 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	e) pohyb s míčem a bez míče, zastavení f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal) Úpoly V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. Plavání Základní plavecký výcvik, zdokonalovací plavecká výuka, plavecké techniky a styly, dovednosti záchranného plavání, rozvoj plavecké vytrvalosti.	

Tělesná výchova

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu – čáru a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí	Atletika Základní pojmy a) základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště b) základní techniky běhů, skoků, hodů c) startovní povely d) základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) běžecká abeceda c) nízký start, polovysoký start d) rychlý běh na 60 m e) vytrvalostní běh v terénu 12 – 15 min f) vytrvalý běh na dráze 600 m Skok a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) skok do dálky s rozběhem Hod a) průpravná cvičení pro hod s míčkem b) hod míčkem s rozběhem c) spojení rozběhu s odhodem Gymnastika Základní pojmy a) základní cvičební polohy, postoje, pohyby nohou, paží, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní	

[illegible][illegible]

- b) základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení
- c) průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů

Akrobacie

- a) kotoul vpřed a jeho modifikace
- b) kotoul vzad a jeho modifikace
- c) stoj na rukou s pomocí

Přeskok

- a) průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku
- a) skrčka přes kozu (bednu) našír odrazem z můstku
- b) roznožka přes kozu našír odrazem z můstku

Lavička (kladinka)

- a) chůze bez pomoci s různými obměnami

Rytmická a kondiční gymnastika

Základní pojmy

- a) základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)
- b) základy estetického pohybu těla a jeho části v různých polohách
- c) změny poloh, obměny tempa rytmu
- d) základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4)

--	--

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	e) základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu Pohybové hry Základní pojmy a) souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním b) variace her jednoduchého druhu c) využití přírodního prostředí pro pohybové hry d) využití netradičního náčiní Sportovní hry Základní pojmy a) osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her b) základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) b) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy	

ROČNÍK 4.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	c) vedení míče (driblingem, nohou) d) střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou e) pohyb s míčem a bez míče, zastavení f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) g) udržet míč pod kontrolou družstva, dopřít míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu Úpoly v rámci témat „Pohybové hry a Průpravná, kondiční cvičení,“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Plavání Základní plavecký výcvik, zdokonalovací plavecká výuka, plavecké techniky a styly, dovednosti záchranného plavání, rozvoj plavecké vytrvalosti.	

Tělesná výchova

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách - dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení - při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů - zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí) - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky - zvládá základy chůze na kladině - jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	Atletika Základní pojmy a) základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště b) základní techniky běhů, skoků, hodů c) startovní povely Běh a) rozvoj rychlosti a vytrvalosti b) běžecká abeceda c) nízký a polovysoký start d) běh na 60m e) vytrvalostní běh 600m (dívky) f) vytrvalostní běh 800m (chlapci) Skok a) průpravná cvičení pro rozvoj odrazové síly a obratnosti b) skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna Hod a) průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem z rozběhu c) spojení rozběhu s odhodem Gymnastika Základní pojmy a) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní b) základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení c) průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie a) kotoul vpřed a jeho modifikace	OSV – kooperace a kompetice

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - vyjádří pohybem různé činnosti, představy, rytmy, melodie atd. - nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví - umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá několik různých pohybových her, zná jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti	b) kotoul vzad a jeho modifikace c) průpravná cvičení pro stoj na rukou d) stoj na rukou (s dopomocí) e) akrobatické kombinace Přeskok a) průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku b) skrčka přes kozu (bednu) našir odrazem z můstku c) roznožka přes kozu našir odrazem z můstku Kladina a) chůze s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy a) názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci b) základy tance založeného na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 c) základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmičtém doprovodu, jednoduché sestavy Pohybové hry Základní pojmy a) související s funkcemi her, pravidly a používáním náčiní b) variace her více druhů c) využití přírodního prostředí pro pohybové hry d) využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní	

ROČNÍK 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play jednání - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli po zlepšení pohybové dovednosti	Sportovní hry Základní pojmy a) související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her b) základní organizace utkání, losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem b) chytání míče jednoruč a obouruč c) vedení míče (driblingem, nohou) d) střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba na branku e) udržet míč pod kontrolou mužstva f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel g) základní spolupráce ve hře Kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační a jiná cvičení (zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) Bruslení Turistika a pobyt v přírodě	

Charakteristika vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 7. ročníku - zvlášť chlapci a dívky 2 hodiny týdně

v 8. a 9. ročníku - zvlášť chlapci a dívky 2 hodinu týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznání vlastních pohybových možností a zájmů
- poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Velmi důležité je motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Tělesná výchova chlapci

ROČNÍK 6. – 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - samostatně vede rozcvičku a užívá osvojované názvosloví - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Atletika Běh vytrvalostní na 1000 m, 1500 m Běh 60 m Běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký Skok vysoký Hod kriketovým míčkem Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na rukou Hrazda - náskok do sporu-seskok, sešin, výmyk, průvlek Kruhy - komíhání ve svisu, houpání Přeskoky - skoky odrazem z trampolínky, roznožka přes kozu Cvičení na lavičkách, na žebřinách, se švihadlem Šplh (dle možností) Rytmická a kondiční gymnastika Průpravná cvičení Úpoly- základy sebeobrany Sportovní hry - košíková, florbal, kopaná, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu Z, D, Př, Hv

ROČNÍK 6. – 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - při pobytu na horách dodržuje všechna pravidla související s pohybem v terénu, dbá pokynů horské služby (ukazatelé, rozcestníky), sleduje a zvládá určené pohybové prvky, závodí podle pravidel - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a aplikuje je při činnosti - posoudí provedení osvojované činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí přírody; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - užívá osvojené názvosloví - dohodne se na spolupráci vedoucí k úspěšnému provádění činnosti	Turistika a pobyt v přírodě - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na vycházkách, na školním výletě, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu Bruslení - jednoduchý skok, jízda vpřed, vzad, LH hra (dle možností) Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Lyžování-základy lyžování, jízda na vleku, vybavení, historie a současnost lyžování (známí sportovci- naši i zahraniční), bezpečnost na horách, lyžařská střediska, 1. pomoc, nebezpečí hor závody-slalom, nebo Vodní turistika – pravidla chování na lodi (raftu nebo kánoí); řízení lodi – sezení v lodi, technika pádlování vpřed a vzad, zatáčení, nájezdy, výjezdy, zastavování; vystupování z lodi; bezpečnost a rizika splutí, sebezáchrana, záchrana, první pomoc; výstroj a výstroj a péče o ni; vodácké hry	Školní olympiáda LVZ Vodácký kurz

Tělesná výchova dívky

ROČNÍK 6. – 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - zvládá jednoduché taneční kroky - samostatně vede rozcvičku a užívá osvojované názvosloví - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Atletika Běh vytrvalostní na 600 m,1500m Běh 60 m Běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký Skok vysoký Hod kriketovým míčkem Gymnastika Akrobacie-kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na rukou Hrazda - náskok do sporu-seskok, sešin, výmyk, průvlek Kruhy- komíhání ve svisu, houpání Přeskoky-skoky odrazem z trampolínky, roznožka přes kozu Kladina - chůze, náskoky, seskoky, rovnováha Cvičení na lavičkách, na žebřinách, se švihadlem Šplh (dle možností) Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok Průpravná cvičení Úpoly - základy sebeobrany Sportovní hry - košíková, vybíjená, přehazovaná, pálkovaná, florbal	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá (světoví sportovci) MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu Z, D, Př, Hv

ROČNÍK 6. – 7.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - při pobytu na horách dodržuje všechna pravidla související s pohybem v terénu, dbá pokynů horské služby (ukazatelé, rozcestníky), sleduje a zvládá určené pohybové prvky, závodí podle pravidel - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a aplikuje je při činnosti - posoudí provedení osvojované činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí přírody; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - užívá osvojené názvosloví - dohodne se na spolupráci vedoucí k úspěšnému provádění činnosti	Turistika a pobyt v přírodě - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na vycházkách, na školním výletě, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu Bruslení - jednoduchý skok, jízda vpřed, vzad (dle možností) Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Lyžování-základy lyžování, jízda na vleku, vybavení, historie a současnost lyžování (známí sportovci- naši i zahraniční), bezpečnost na horách, lyžařská střediska, 1. pomoc, nebezpečí hor závodů-slalom, nebo Vodní turistika – pravidla chování na lodi (raftu nebo kánoí); řízení lodi – sezení v lodi, technika pádlování vpřed a vzad, zatáčení, nájezdy, výjezdy, zastavování; vystupování z lodi; bezpečnost a rizika splutí, sebezáchrana, záchrana, první pomoc; výzbroj a výstroj a péče o ni; vodácké hry	Školní olympiáda LVZ Vodácký kurz

Tělesná výchova chlapci

ROČNÍK 8. - 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - samostatně vede rozcvičku a užívá osvojené názvosloví - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Atletika Běh vytrvalostní na 1500m Běh 60 m Běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky Gymnastika Akrobacie-stoj na rukou, přemet stranou, kotoul letmo, kotoul vzad se zášvihem Hrazda-výmyk, podmet Kruhy- houpaní s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok Přeskoky-roznožka přes kozu našíř, naděl, skrčka přes kozu, skoky odrazem z trampolínky Cvičení na lavičkách, na žebřinách, se švihadlem Šplh s přírazem (dle možností) Rytmiická a kondiční gymnastika Průpravná cvičení Úpoly- základy sebeobrany Sportovní hry-košíková, florbal, kopaná, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá (světová sportovci) MKV – lidské vztahy, kulturní difference ENV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu Hudební výchova Dějepis, Zeměpis, Fyzika, Matematika, Přírodověda

ROČNÍK 8. – 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zajímá se o historii a současnost sportu, zná významné soutěže a sportovce - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistických vycházkách, na školním výletě příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu (do 25 km); táboření, ochrana přírody; přežití v přírodě, ukrytí, orientace, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla Bruslení-jednoduchý skok, LH hra, změna směru jízdy, zastavení snožmo Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Školní olympiáda

Tělesná výchova dívky

ROČNÍK 8. - 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - zvládá jednoduché taneční kroky - samostatně vede rozcvičku a užívá osvojené názvosloví - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Atletika Běh vytrvalostní na 800 m, 1500 m Běh 60 m Běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem Vrh koulí-zlepšování techniky Gymnastika Akrobacie-stoj na rukou, přemet stranou, kotoul letmo Hrazda-výmyk, podmet Kruhy- houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok Přeskoky-roznožka přes kozu naššíř, naděl, skrčka přes kozu, skoky odrazem z trampolínky Kladina-rovnovážné polohy, poskoky, jednoduché sestavy Cvičení na lavičkách, na žebřinách, se švihadlem Šplh- s přírazem (dle možností) Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok aerobní cvičení s hudbou Průpravná cvičení Úpoly-základy sebeobrany	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá /světoví sportovci/ MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu Hudební výchova

ROČNÍK 8. – 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zajímá se o historii a současnost sportu, zná významné soutěže a sportovce - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Sportovní hry-košíková, vybíjená, přehazovaná, odbíjená Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistických vycházkách, na školním výletě příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu (do 25 km); táboření, ochrana přírody; přežití v přírodě, ukrytí, orientace, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla Bruslení-jednoduchý skok, přešlapování, změna směru jízdy (dle možností) Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Školní olympiáda

Charakteristika vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- na výchovu všestranně a harmonicky rozvinuté osobnosti se vztahem k práci
- poznávání základních výrobních vědomostí, dovedností a návyků
- práci s papírem, textilem, dřevem, plasty a jinými přírodními nebo umělými materiály
- rozvoj aktivity a tvořivosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při nichž žáci kombinují informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- umožňuje prezentaci žáků
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje zažít každému žákovi úspěch
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj všech žáků

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému jednání

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- stanovuje pravidla pro chystání a úklid nářadí, pomůcek a materiálu
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení školy

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

- vztah člověka k prostředí

MV - stavba mediálních sdělení

Pracovní výchova

ROČNÍK 1. – 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pozná různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení - Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - Ověří si vlastnosti materiálu v praxi - Dokáže zhodnotit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, náradí a dovede s nimi zacházet - Naučí se jednoduchý pracovní postup - Napodobí průběh předváděné práce - Dovede organizovat práci skupiny - Dodržuje body organizačního řádu - Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek - Využití svých vlastních zkušeností - Žák prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek - Dovede plnit povinnosti služby - Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi - Dovede jednoduše ošetřit případné poranění - Žák bude sestavovat jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu - Naučí se sledovat a kontrolovat zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze	- Práce materiály - Přírodniny, modelovací hmota,papír, karton, textil, drát, kov, plasty - Vlastnost materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opakování - Jednoduché pracovní postupy - Organizace práce, pracovní kázeň - Hygiena a bezpečnost práce - Práce montážní a demonstrační - Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem. Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu.	EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

ROČNÍK 1. – 3.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období - Pozná jednoduché pěstitelské práce - Naučí se starat o pokojové květiny - Povede si jednoduché kolektivní záznamy - Dovede pojmenovat vybrané pokojové květiny - Připraví tabuli pro jednoduché stolování a chová se při stolování vhodně - Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem - Dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti - Zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály - Dovede bezpečně využívat a používat vlastnosti materiálu při složitějších pracovních činnostech - Používá složitější nářadí a pomůcky - Opatrně zachází s pracovními nástroji podle návodu - Dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí - Dovede si sám nakreslit návod a využívá pro svou samostatnou práci vlastní představy, při problémové situaci dovede řešit samostatně - Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu, výkresu - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Lidové zvyky, tradice, řemesla. Pěstitelské práce – péče o pokojové rostliny. Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování. Práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň. uplatňuje technické myšlení a technickou představivost - využívá složitější metodickou řadu pracovního postupu - dovede sám zaznamenat dílčí pozorování a úseky při pokusech, zná celé pracovní postupy - dovede vystihnout podstatu pracovního procesu	

Pracovní výchova

ROČNÍK 4. – 5.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - poznává z jednoduchého náčrtu velikost, délku, šířku výrobku - dovede vyhledat informace o technologii v dostupné literatuře - sleduje průběh předváděné práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup - pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí, dovede vyrobit jednoduché výrobky - používá kreslených návodů - rozvíjí své pozorovací schopnosti - pracuje podle své vlastní představy - provádí pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací poznává vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek - řeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou - důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji, pomůckami - hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění - dodržuje bezpečnost a hygienu práce - dodržuje pořádek na pracovním místě - pracuje podle slovního návodu a vzoru, nebo podle fantazie - vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře - zná jedovaté a nebezpečné pokojové květiny - pozoruje a dovede ošetřovat pokojové květiny - pozná jednoduché pěstitelské nářadí - používá vhodné pracovní nástroje a náčiní - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - udržuje pořádek a čistotu pracovního místa - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Lidové zvyky, tradice řemesla Práce montážní a demontážní Práce s návodem, stavebnice Bezpečnostní předpisy, pomoc při úrazu Pěstitelské práce – péče o pokojové rostliny Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Technika v kuchyni, historie a význam	MDV – stavba mediálních sdělení

Charakteristika vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- | | |
|-----------------------------------|---------------------|
| – pěstitelské práce, chovatelství | - 6., 7., 8. ročník |
| – provoz a údržba domácnosti | - 7., 8. ročník |
| – technické práce | - 7, 8. ročník |
| – příprava pokrmů | - 7. ročník |
| – člověk a svět práce | - 8., 9. ročník |

Vzdělávání – pěstitelské práce a chovatelství, provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů:

- je zaměřeno na podchycení a rozvíjení zájmu o obory
- vede k aplikaci teoretických poznatků do praxe
- seznamuje žáky se zásadami bezpečné práce, s hygienou při práci, s první pomocí
- vede žáky k praktické a konkrétní péči o prostředí třídy, školy, domova, k péči o chovaná zvířata

Vzdělávání – svět práce:

- směřuje k získávání základních informací o schopnostech žáka
- vede k získávání poznatků z různých pracovních oblastí
- vede k osvojení správné volby při výběru povolání
- učí pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému a tvořivému postoji k vlastní činnosti a její kvalitě
- vede k získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a profesní orientace

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinové práce, hry
- vycházky, sledování vegetace na polích a v zahradách
- referáty žáků, samostatná pozorování, práce podle návodů
- práce s odbornými texty, denním tiskem a jinými médii
- účast na exkurzích, besedách
- příprava referátů, projektů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při nichž žáci kombinují informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problému

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje metody, při nichž docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- umožňuje prezentaci žáků
- podle potřeby žákům v činnosti pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje
- zadává úkoly, při nichž žáci obhajují svůj názor, postup

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje zažít každému žákovi úspěch
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj všech žáků

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k ohleduplnému a odpovědnému jednání
- vede žáky k respektování pravidel při práci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- seznamuje žáky se základními ekologickými a historickými souvislostmi, kulturními tradicemi

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu pracovní výchova využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- stanovuje pravidla pro chystání a úklid nářadí, pomůcek a materiálu
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, pomůcek a vybavení školy
- vede žáky k využívání teoretických znalostí v praxi
- učí žáky dbát na ochranu životního prostředí

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

EV – kompletně

OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj

VDO – občan a stát

VGS – jsme Evropané

MKV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity

MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálních sdělení

Vztahy k ostatním předmětům:

- | | |
|---------------------|----|
| – přírodopis | Př |
| – výchova ke zdraví | Zv |
| – chemie | Ch |
| – občanská výchova | Ov |
| – dějepis | D |
| – matematika | M |
| – fyzika | F |
| – výtvarná výchova | Vv |
| – zeměpis | Z |

Pracovní výchova

ROČNÍK 6.

DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny a umí využívat květiny v interiéru - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede pěstitelská pozorování, dovede ošetřovat pokojové rostliny - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy. Zelenina – rozdělení, pěstování, význam zeleniny pro zdraví. Biopotraviny. Osivo, sadba Okrasné sadovnictví – rozdělení a využití okrasných rostlin. Rostliny v interiéru a exteriéru, úprava rostlin. Ošetřování a pěstování pokojových rostlin, využívání květin v interiéru. Okrasné rostliny v okolí školy. Hydroponie. Léčivé rostliny a koření Rostliny a zdraví člověka, jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie. Technické plodiny – obilniny, okopaniny, olejniny, pícniny – základní informace o rostlinách, jejich využití a nárocích na pěstování. Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty	Exkurze – zahradnictví Botanické vycházky Péče o okolí školy Př, Z, Zv, Ch

Pracovní výchova

ROČNÍK 7.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni -provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje pracovní kázeň -popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty) důležité pro jeho práci -vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu -uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály -provede jednotlivé kroky dle postupu a dodržuje pracovní kázeň -řeší jednoduché technické úkoly vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí -organizuje a plánuje svoji pracovní činnost -popíše pracovní postup -připraví pracovní prostor, materiál, nástroje a nářadí -rozvrhne práci podle časových dispozic	Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole Práce s technickými materiály -vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty). Jednoduché pracovní operace a postupy	F, Př F, Př.

-průběžně reorganizuje pracovní prostor, uklízí nepotřebný materiál a pracovní prostor -užívá technickou dokumentaci, připraví jednoduchý náčrt výrobku -čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace -nakreslí jednoduchý náčrt, zhotoví jednoduchý technický výkres -dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci -dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nářadím, nástroji a materiály -udržuje své pracovní místo čisté -dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění -orientuje se v daném návodu, náčrtu, plánu -podle návodu, náčrtu, plánu sestaví daný model -vysvětlí jednotlivé kroky práce podle stanoveného postupu a aplikuje je -provádí montáž a demontáž jednoduchých předmětů	-pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu -organizace práce, technologické postupy -technické náčrty a výkresy, technické informace, návody -bezpečnost a hygiena práce Design a konstruování -stavebnice (konstrukční), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž -návod, předloha, náčrt, plán, schéma	M,F
--	--	------------

Pracovní výchova

ROČNÍK 8.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Orientuje se v problematice zlepšování vlastností půdy, její ochrany, zpracování. - Určí půdní druh a pH vzorků. - Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. - Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy. - Pracuje s informačními materiály, umí vyhledávat potřebné informace. - Má konkrétní představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech. - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje pracovní kázeň - popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty) důležité pro jeho práci - vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu - uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodržuje pracovní kázeň - řeší jednoduché technické úkoly vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Pedologie – složení půdy, fyzikální a chemické vlastnosti p., půdní druhy a typy, jednoduché rozborů půdních vzorků. Výživa rostlin, hnojiva Provoz a údržba domácnosti Finance a provoz domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti. Svět práce Volba profesní orientace – sebepoznávání, zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, temperament, sebehodnocení. Vlivy na volbu profesní orientace. Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb. Práce s informačními materiály a médii. Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, objektů. Charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní. Rovnost příležitostí na trhu práce. Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty). Jednoduché pracovní operace a postupy - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu - organizace práce, technologické postupy	Př, Ch M, Ov Ov F, Př

-popíše pracovní postup -připraví pracovní prostor, materiál, nástroje a nářadí -rozvrhne práci podle časových dispozic -průběžně reorganizuje pracovní prostor, uklízí nepotřebný materiál a pracovní prostor -užívá technickou dokumentaci, připraví jednoduchý náčrt výrobku -čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace -nakreslí jednoduchý náčrt, zhotoví jednoduchý technický výkres -dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci -dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nářadím, nástroji a materiály -udržuje své pracovní místo čisté -dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění -orientuje se v daném návodu, náčrtu, plánu -podle návodu, náčrtu, plánu sestaví daný model -vysvětlí jednotlivé kroky práce podle stanoveného postupu a aplikuje je -provádí montáž a demontáž jednoduchých předmětů	-technické náčrty a výkresy, technické informace, návody -bezpečnost a hygiena práce Design a konstruování -stavebnice (konstrukční, elektromechanické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž -návod, předloha, náčrt, plán, schéma	M F
--	---	-------------------

Pracovní výchova

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Má konkrétní představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech. - Využívá informace o možnostech profesní přípravy - Je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace, zná základní principy a požadavky při volbě povolání. - Umí využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. - Zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. - Dokáže prezentovat svou osobu při vstupu na trh práce.	Svět práce Lidská práce - pracovní činnosti, pracoviště a pracovní prostředí, profese rodičů – klady a zápory. Trh práce - požadavky kvalifikační a zdravotní, volba profesní orientace, základní principy, osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti. Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, tiskopis přihlášky, odvolání. Informace a poradenské služby. Vzdělanostní kategorie: učební SOU, studijní SOU, nematuritní SOŠ, maturitní SOŠ, gymnaziální, nástavbové, vyšší odborné, vysokoškolské. Náplň učebních a studijních oborů. Zaměstnaní - způsoby hledání, psaní životopisů , práva a povinnosti, Zákoník práce, úřady práce, životopis, pohovor, komunikace. Pracovní příležitosti v regionu. Podnikání – nejčastější formy, druhy a struktura organizací, drobné a soukromé podnikání, administrativa. Problémy v nezaměstnanosti.	Ov, Č Čj Burza škol Dny otevřených dveří Úřad práce Beseda s rodiči, dle možností rodičů.

Charakteristika vyučovacího předmětu: SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Užívání češtiny v mluvené a písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Seminář z českého jazyka** je naplněn ve složce **Jazyková výchova**.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

Vyučovací předmět **Seminář z českého jazyka** je nabízen v ŠVP v 6., 8. a 9. ročníku jako volitelný předmět. Hodinová dotace je 1 hodina týdně.

Úzce spolupracuje především s předměty: **Český jazyk, Dramatická výchova, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Dějepis, Občanská výchova**.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova**.

Výuka vyučovacího předmětu **Seminář z českého jazyka** je realizována v kmenových třídách, příp. v odborných učebnách (PC učebna, jazyková učebna).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu **Seminář z českého jazyka** využívá učitel následující postupy:

- pro efektivní učení vybírá vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vzdělávání žáka

- motivuje žáka k dalšímu studiu a celoživotnímu učení, k vyhledávání i třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- řídí žákovy operace s obecně užívanými termíny
- napomáhá žákovi s uváděním věci do souvislostí, s poznáváním smyslu a cíle učení i s utvářením žákova pozitivního vztahu k učení
- vede žáka ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka využívá učitel následující postupy:

- učitel napomáhá žákovi se získáváním informací vhodných k řešení problému, s využíváním získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení a vytrvalému hledání konečného řešení problému
- vede žáka k samostatnému řešení problému, kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím i uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka využívá učitel následující postupy:

- napomáhá žákovi s formulováním myšlenek a názorů v logickém sledu i s výstižným, souvislým a kultivovaným vyjadřováním se v písemném či ústním projevu
- účinně zapojuje žáka do diskuse a vede ho k obhajobě svého názoru

Kompetence sociální a personální:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka využívá učitel následující postupy:

- vede žáka k účinné spolupráci ve skupině, ohleduplnému jednání s druhými lidmi v rámci upevňování dobrých mezilidských vztahů, oceňování zkušeností druhých lidí a vytváření si pozitivní představy o sobě samém

Kompetence občanské:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka využívá učitel následující postupy:

- vede žáka k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu, zodpovědnému chování se v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- motivuje žáka k respektování, ochraně a oceňování naší tradice a kulturního dědictví
- aktivně zapojuje žáka do kulturního dění

Kompetence pracovní:

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka využívá učitel následující postupy:

- napomáhá využívat žákovy znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Seminář z českého jazyka

ROČNÍK 6		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - prohlubuje své vědomosti o slovotvorném, morfematickém a tvarotvorném rozboru - prohlubuje své vědomosti týkající se změn hlásek při odvozování a uvede příklady - upevňuje pravopis ve skupinách bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně - upevňuje pravopis s-se, z-ze, vz-vze - upevňuje vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná - prohlubuje své vědomosti o slovních druzích - prohlubuje své vědomosti o základních větných členech a zdůvodní shodu - prohlubuje své vědomosti o řeči přímé a nepřímé - upevňuje své vědomosti o probraných pravopisných jevech - dovede psát čitelně, přehledně a úpravně	Jazyková výchova - stavba slova - střídání hlásek při odvozování - skupiny hlásek při odvozování - zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně - předpony s-se, z-ze, vz-vze - i/y po obojetných souhláskách - dělení slov TVAROSLOVÍ - slovní druhy (mluvnické významy, tvary slov) - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa SKLADBA - základní větné členy - shoda přísudku s podmětem - rozdělovací znaménka - opakování o řeči přímé a nepřímé	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Č, Dv, Vv, Hv, D, Ov

Seminář z českého jazyka

ROČNÍK 8		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - prohlubuje své vědomosti o slovních druzích - upevňuje zápis, výslovnost a skloňování běžně užívaných cizích slov - prohlubuje své vědomosti o větných členech - prohlubuje své vědomosti o větách jednoduchých a souvětích - prohlubuje své vědomosti o významových poměrech mezi větami hlavními i souřadně spojenými větami vedlejšími a o druzích vět vedlejších - v písemném projevu upevňuje pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozvíjí kultivovaný písemný projev	Jazyková výchova TVAROSLOVÍ - slovní druhy (mluvnické významy, tvary slov) - slova přejatá SKLADBA - větné členy - věty, souvětí	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Stavba mediálních sdělení - Vnímání autora mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu Č, Dv, Vv, Hv, D, Ov

Seminář z českého jazyka

ROČNÍK 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - prohlubuje své vědomosti o slovních druzích - upevňuje své vědomosti o přechodnících - prohlubuje své vědomosti o větných členech - prohlubuje své vědomosti o větách jednoduchých a souvětích - prohlubuje své vědomosti o významových poměrech mezi větami hlavními i souřadně spojenými větami vedlejšími a o druzích vět vedlejších - upevňuje své vědomosti o odstraňování skladebních nedostatků - v písemném projevu upevňuje pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozvíjí kultivovaný písemný projev	Jazyková výchova TVAROSLOVÍ - slovní druhy (mluvnické významy, tvary slov) - přechodníky SKLADBA - větné členy - věty, souvětí - odchylky větné stavby	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice VGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Č, Dv, Vv, Hv, D, Ov

Charakteristika vyučovacího předmětu: Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika:

Výuka konverzace v anglickém jazyce je zaměřena na prohlubování a posilování jazykových prostředků a řečových dovedností vyučovaných v předmětu Anglický jazyk. Největší důraz je dán na rozšiřování slovní zásoby k jednotlivým tématům probíraným v hodinách Anglického jazyka a také na různé druhy komunikativních situací jazyka (např. představování, nakupování, ptaní se na cestu atd.).

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. – 9. ročníku.

Škola disponuje jazykovou učebnou, kde jsou umístěny pomůcky pro výuku jazyka. Výuka většinou probíhá ve skupině celé třídy.

Žáci si ve výuce také prohlubují reálie anglicky mluvících zemí – zvyky, tradice, kultura, geografie, charakteristické rysy země. Vedeme žáky k poznání a otevřenosti vůči cizím kulturám a snažíme se, aby se žáci nechali obohacovat odlišnostmi, které setkávání s jinými kulturami přináší.

Žáci se také během výuky zapojují do projektů, během kterých dochází k dalšímu upevňování učiva.

Žáci se učí pracovat se širokou řadou materiálů (umělé texty, slovníky, autentické texty, výukové programy, Internet, mapy, anglické časopisy atd.). Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Předmět rozvíjí tyto následující klíčové kompetence: Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů, Kompetence komunikativní a Kompetence sociální a personální.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů
- samostatně řeší problémy

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje i zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Konverzace v anglickém jazyce

ROČNÍK 6.-9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - představí členy své rodiny - hovoří o zaměstnání, zájmech členů svojí rodiny - určí, v jakém typu domu bydlí a jak se tento dům liší od ostatních - popíše části domu - představí svůj názor na ideální dům - pojmenuje místnosti v domě - popíše jednotlivé místnosti (nábytek, ostatní zařízení) - provede návštěvu po domě - popíše věci, které se nacházejí v jeho pokoji - popíše svoji oblíbenou věc - vysvětlí, proč si věc oblíbil - popíše druhy oblečení - dokáže vyjádřit velikost oblečení - dokáže rozlišit oblečení na společenské, pro volný čas, do školy, pro sport atd. - pojmenuje nejběžnější lidské nemoci - popíše svůj zdravotní stav - konverzuje u lékaře - pojmenuje části lidského těla - spojí části lidského těla s nemocemi	Já a moje nejbližší okolí - rodina - domov – typ domu, části domu - domov – místnosti, zařízení domu, domácnost - můj pokoj - oblíbená věc - oblečení - nemoci - u lékaře - lidské tělo - volný čas a zájmová činnost - sport	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání - kreativita - poznávání lidí - komunikace MKV - kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita

ROČNÍK 6. – 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pojmenuje aktivity volného času a zájmové činnosti - zeptá se kamaráda na jeho zájmové činnosti - orientuje se v nejoblíbenějších volnočasových aktivitách lidí v anglicky mluvících zemích - pojmenuje sporty - zeptá se na oblíbené sporty kamaráda - orientuje se v nejoblíbenějších sportech v anglicky mluvících zemích - pojmenuje obchody ve městě - pojmenuje zboží prodávané v obchodech (ovoce, zelenina, pečivo, maso, knihy, oblečení atd.) - konverzuje v obchodě (představí se, požádá o zboží, zaplatí, rozloučí se) - dokáže vyměnit nebo reklamovat vadné zboží - pojmenuje předměty školního rozvrhu - omluví svoji absenci - orientuje se ve školství anglicky mluvících zemí - pojmenuje budovy ve městě - zeptá se na cestu ve městě - poradí cestu ve městě - pojmenuje kulturní zařízení - vypráví o svém oblíbeném filmu, písni nebo divadelním představení - koupí si lístek na kulturní představení	Já a moje město - obchody - nakupování – věci, potraviny - škola, školní předměty - budovy ve městě - kultura - kriminalita - Velká Británie	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů VGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní diference - multikulturalita

ROČNÍK 6.-9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - pojmenuje nejběžnější kriminální činy a jejich původce - ohlásí kriminální čin - pojmenuje policii, ambulanci, hasiče - orientuje se v důležitých zeměpisných údajích Velké Británie - orientuje se v základním sociokulturním prostředí Velké Británie - představí se a rozloučí v různě formálních situacích - vybere vhodný pozdrav a loučení podle druhu situace - pojmenuje zástupce rostlin a zvířat - pojmenuje jednotlivé části krajiny - pojmenuje různé druhy počasí - vytvoří předpověď počasí na další den - pojmenuje místa, kde se může stravovat - konverzuje v restauraci (výběr jídla, objednání, placení atd.) - orientuje se v anglickém jídelním lístku - popíše svoje oblíbené jídlo - orientuje se v rozdílnosti jídel v České republice a anglicky mluvících zemích - pojmenuje dopravní prostředky - je schopen koupit lístky - pojmenuje zařízení, která nabízejí ubytování - konverzuje v hotelu (rezervace, vyzvednutí rezervace, ubytování atd.) - hovoří o oblíbených destinacích pro cestování - pojmenuje zaměstnání - orientuje se v rozdílech mezi zaměstnáními v České republice a anglicky mluvících zemích	Já a svět okolo mne - představování se a loučení - příroda - počasí - stravování - návštěva restaurace - cestování - ubytování - zaměstnání - Spojené státy americké	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - komunikace - mezilidské vztahy - sebepoznání VGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - multikulturalita - etnický původ EV - ekosystémy

ROČNÍK 6.-9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - hovoří o tom, co bych chtěl v budoucnu dělat - orientuje se v důležitých zeměpisných údajích Spojených států amerických - orientuje se v základním sociokulturním prostředí Spojených států amerických - vyplní svoje osobní údaje do formuláře - sestaví jednoduchý formulář pro spolužáky - pojmenuje běžné každodenní problémy - navrhne jejich nápravu - popíše opravdu „špatný den“ - pojmenuje nebezpečné situace a navrhne jejich řešení - pojmenuje základní globální problémy - navrhne řešení - pojmenuje technologická zařízení používaná v domácnosti (kuchyňské spotřebiče, elektroniku atd.) - pojmenuje části počítače - pojmenuje základní nářadí používané v domácnosti - pojmenuje druhy televizních programů - hovoří o oblíbeném pořadu v televizi - vytvoří otázky pro interview s kamarádem do novin nebo do televize - pojmenuje základní zaměstnání spojená s tiskem a médií	Mohu ovlivnit svět okolo sebe - osobní údaje a formuláře - každodenní problémy - nebezpečné situace a jejich řešení - globální problémy - věda a technologie - tisk a média - Česká republika - další anglicky mluvící země	OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání - kreativita - komunikace - řešení problému a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - kooperace VGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - multikulturalita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MDV - stavba mediálních sdělení

ROČNÍK 6.-9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - představí nejdůležitější údaje o České republice - jednoduše popíše atraktivní místa České republiky - orientuje se v důležitých zeměpisných údajích dalších anglicky mluvících zemích - orientuje se v základním sociokulturním prostředí dalších anglicky mluvících zemích		

Charakteristika vyučovacího předmětu: SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Seminář z matematiky je nabízen v 6. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně jako volitelný předmět.

Výuka probíhá v kmenové učebně a v odborné učebně výpočetní techniky.

Vyučovací předmět je zaměřen na procvičení a rozšíření získaných matematických znalostí a dovedností a na jejich uplatnění při řešení úloh z praxe. Klade důraz na vytváření správného úsudku, postřehu, vzhledu do úlohové situace. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení. Formuje studijní dovednosti, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci a vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z matematiky využívá učitel následující postupy:

- podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, rébusů apod.
- vytváří u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- zadává úlohy, ve kterých žáci vybírají údaje podstatné pro řešení
- vede žáka k samostatnému pozorování, měření, porovnávání, odhadování a zaokrouhlování
- vhodnými otázkami vede žáka k obhajobě svého postupu
- za dává samostatnou práci a umožňuje žákovi zpětnou kontrolu
- dává žákům zpracovat data z praktického života a na základě jejich pozorování a vyhodnocení vytváří matematické situace

Kompetence k řešení problému

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z matematiky využívá učitel následující postupy:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízí nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení

- provádí se žáky rozbor úkolu (problému) - tvoří plán jeho řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k zadání
- poskytuje žákům prostor pro vyslovení hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření
- vede žáka k posouzení reálného výsledku
- umožňuje žákovi volbu vlastní metody řešení problému

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z matematiky využívá učitel následující postupy:

- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vede žáky k práci s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- zařazuje rozhovor, diskusi
- učí žáky přijmout názor spolužáka

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z matematiky využívá učitel následující postupy:

- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- pomáhá při řešení úloh slabším žákům a vede k pomoci ostatní žáky
- učí žáka přijmout kritiku i pochvalu

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z matematiky využívá učitel následující postupy:

- nabízí dostatečné množství situací propojení problematiky žáka, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, hádanky)
- zařazuje úlohy z běžného života a úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí v rámci vyučovacího předmětu Seminář z matematiky využívá učitel následující postupy:

- nabízí žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály - papírem, textilem, dřevem)
- zadává dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- dbá na bezpečnost chování při používání pomůcek a výpočetní techniky

Seminář z matematiky

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Správně přečte desetinné číslo a запиše desetinné číslo. - Sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla (i písemně) podle diktátu. - Zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností - Porovnává desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose. - Účelně využívá kalkulátor. - Aktivně ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu. - Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly. - Provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh. - Vypočítá aritmetický průměr z daných hodnot. - Doplní jednoduchou číselnou řadu, řeší logické úlohy. - Rozhodne, zda dané číslo je prvočíslo nebo číslo složené. - Rozloží číslo na součin prvočinitelů. - Určí, zda skupina čísel jsou čísla soudělná nebo nesoudělná. - Rozhodne, zda dané číslo je nebo není násobkem určitého čísla. - Rozhodne, zda dané číslo je nebo není dělitelné určitým číslem. - Určí všechny dělitele daného čísla. - Rozhodne bez předchozího dělení, zda je číslo dělitelné 2, 3, 4, 5, 10. - Určí společný násobek skupiny čísel. - Určí nejmenší společný násobek skupiny čísel. - Určí společný dělitel skupiny čísel. - Určí největší společný dělitel skupiny čísel. - Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele skupiny čísel. - Intuitivně rozumí pojmu úhel. - Označí úhel písmeny řecké abecedy a pomocí tří bodů, používá matematické symboly.	Desetinná čísla Početní operace Slovní úlohy Aritmetický průměr Dělitelnost přirozených čísel Prvočísla Dělitelnost Společný násobek Slovní úlohy Úhel a jeho velikost Pojem úhel, velikost úhlu	OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti VGS– Evropa a svět nás zajímá EV – Vztah člověka k prostředí MDV – Práce v realizačním týmu

[illegible]

Žák:

- ## UČIVO

Osa úhlu

Osová souměrnost

Obraz rovinného obrazce

Trojúhelník

Těžnice a výšky a jejich vlastnosti

Konstrukce

PŘESAHY A VAZBY
(mezipředmětové vztahy,
průřezová témata)

Z - azimuth

ROČNÍK 6.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Sestrojí a charakterizuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. - Určí velikost třetího vnitřního úhlu trojúhelníku. - Vypočítá obvod trojúhelníku. - Zařadí kvádr a krychli mezi hranoly. - Ze skupiny těles vybere kvádr a krychli a popíše je. - Načrtne a sestrojí obraz kváдру a krychle ve volném rovnoběžném promítání. - Načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle, složí ze sítě model kváдру, krychle. - Pozná, zda daný obrazec je sítí kváдру, krychle. - Zná zpaměti a umí aplikovat při řešení konkrétních úloh vzorce pro výpočet povrchu a objemu kváдру a krychle.	Výpočty Hranoly Kvádr, krychle	

Seminář z matematiky

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl. - Provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli a používá je k řešení slovních úloh z praxe - Řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých sčítací i dosazovací metodou, používá grafické řešení - Provádí zkoušku řešení. - Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých. -Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - Určí definiční obor funkce a obor hodnot funkce z grafického znázornění, předpisu, tabulky. -Vyjádří vztah tabulkou, rovnicí, grafem - Pro daný prvek z definičního oboru funkce určí hodnotu funkce. -Z grafu funkce rozhoduje, zda je funkce rostoucí (klesající) ve svém definičním oboru. -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím číselných vztahů	Lomené výrazy – rozšiřující učivo Početní operace s lomenými výrazy Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých Početní a grafické řešení Funkce Pojem funkce, definice	OSV kooperace a kompetice řešení problému a rozhodovací dovednosti MDV Práce v realizačním týmu

ROČNÍK 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - Pozná lineární, kvadratickou funkci a její nepřímé úměrnosti a sestrojí jejich graf. - Rozliší goniometrické funkce, používá je při výpočtech v pravouhlém trojúhelníku - Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - Načrtne a sestrojí síť základních těles - Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupcovým (příp. kruhovým) diagramem. - Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - Čte tabulky, grafy a diagramy, interpretuje je v praxi. - Porovnává soubory dat - Vypočítá aritmetický průměr. - Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodný postup řešení - provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálného výsledku - zformuluje odpověď na daný problém - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Lineární a kvadratická funkce, nepřímá úměrnost, goniometrické funkce – rozšiřující učivo Tělesa Hranoly, jehlany, kužel, koule Základy statistiky Nestandardní aplikační úlohy a problémy	M, Z

Charakteristika vyučovacího předmětu: DRAMATICKÁ VÝCHOVA

V **Dramatické výchově** žáci uplatňují svůj mluvený i pohybový projev, učí se dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla.

Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

K dramatické tvorbě přistupují jako ke společnému tvůrčímu procesu, přijímají zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci díla.

Žáci kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.

Vyučovací předmět **Dramatická výchova** úzce spolupracuje především s předměty: **Český jazyk, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Občanská výchova.**

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.**

Předmět **Dramatická výchova** rozvíjí tyto kompetence:

Kompetence k učení – žák vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů – žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a vytrvale hledá konečné řešení problému. Žák samostatně řeší problémy, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní – žák formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Žák se účinně zapojuje do diskuze a obhájí svůj názor.

Kompetence sociální a personální – žák účinně spolupracuje ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Žák oceňuje zkušenosti druhých lidí a vytváří si pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské – žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví. Aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní – žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Dramatická výchova

ROČNÍK 6 - 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla - propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých - rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí - prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou - přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku - rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	Psychosomatické dovednosti Herní dovednosti Sociálně komunikační dovednosti Náměty a témata v dramatických situacích Práce na postavě Konflikt jako základ dramatické situace Dramatická situace, příběh Inscenační tvorba Komunikace s divákem Základní stavební prvky dramatu Základní dramatické žánry a divadelní druhy Současná dramatická díla a média Vybrané etapy a typy světového a českého divadla Výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problému a rozhodovací vlastnosti - Hodnoty, postoje, praktická etika MKV - Lidské vztahy MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Stavba mediálních sdělení - Vnímání autora mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu Č, Vv, Hv, Ov

Charakteristika vyučovacího předmětu: SBOROVÝ ZPĚV

Sborový zpěv vede žáky formou kolektivní činnosti prostřednictvím vokálních a poslechových činností k porozumění hudebního umění a aktivní interpretaci zpěvu jako svébytného prostředku komunikace. Sborový zpěv má navíc všechny přednosti kolektivní činnosti, a sice: učí jedince podřizovat se celku, vede k vzájemné odpovědnosti členů kolektivu, podněcuje k hlubšímu vnímání emocionálních zážitků, potlačuje psychické, fyzické a sociální rozdíly mezi jedinci tím, že před všechny staví stejné úkoly a umožňuje žákům interpretovat díla nejrozmanitějších hudebních epoch, stylů a žánrů, čímž přispívá k rozvoji jejich hudebního cítění a rozhledu. Společenský význam sborového zpěvu spočívající ve veřejné činnosti pěveckého sboru je významným prostředkem ke zvyšování zájmu a rozvoji hudebnosti členů sboru. Etická hodnota spočívá v dobrovolném plnění požadavků, které stanovuje výchovně vzdělávací cíl sborového zpěvu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- vzbudit zájem a lásku žáků ke sborovému zpěvu
- vypěstovat u žáků návyky kultivovaného sborového zpěvu a individuální hlasové techniky
- rozvíjet promyšleným výběrem hudebního materiálu schopnost žáků emocionálně prožívat a vyjadřovat bohatství nálad a citů
- naučit žáky prakticky používat základní složky sborově pěveckého projevu (dechovou techniku, hlasovou kulturu a výslovnost, intonaci, rytmus a všechny výrazové prostředky)
- nácvikem podle notového zápisu zpravidla tonální metodou učit žáky interpretovat písně jednohlasé s doprovodem i bez doprovodu, dvojhlasé i vícehlasé

Klíčové kompetence

Na konci základního vzdělávání žák:

- operuje s hudebními pojmy a symboly
- porovnává výsledky, kriticky je posuzuje a vyvozuje samostatné závěry
- má pozitivní vztah ke sborovému zpěvu a hudební kultuře
- je schopen posoudit vlastní pokrok
- účinně spolupracuje v kolektivu a pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k upevňování a prohlubování mezilidských vztahů
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- oceňuje naše kulturní tradice a národní umělecké vědomí

ROČNÍK 1 – 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - umí zaujmout správný postoj při zpěvu - dokáže používat správný nádech - používá různé úrovně dynamiky - je schopen vyrovnat hlasové rejstříky - je schopen čistě intonovat v konsonantních intervalech - umí používat „myšlené“ tóny - umí čistě intonovat repetované tóny - umí vytleskat a zazpívat tečkovaný rytmus - umí správně vydržet hodnoty všech pomlček - umí správně nastoupit na předtaktí - umí po 1 slyšeném tónu zazpívat jiný - do slyšeného tónu zazpívat oktávu, sextu a tercii - použít stupnicové běhy v unisonu	Hlasová hygiena - dechová cvičení žeberně – brániční - rozezpívání na vokály - správné použití sykavek - vysvětlení škodlivosti křiku a forzírování Intonace - tonální tonace podle opěrných písní - nácvik intervalů - tónický kvintakord a obraty Rytmus - střídání taktů - tečkovaný rytmus - pomlky - předtaktí Dvojhlas - lidový dvojhlas - prodlevy v jednom hlase - dvojhlas	- spojení zpívané skladby s pohybem

Charakteristika vyučovacího předmětu: sport a pohybové aktivity

Obsahové vymezení: 2. – 5. ročník

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci zátěže ve škole
- rozvoj a zdokonalování pohybových dovedností
- vztah k pohybové aktivitě jako celoživotní hodnoty

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy

VDO- zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance, řešení problémů samostatně a opovědně

EV- člověk a zdraví, prostředí na vlastní zdraví

MKV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- podílí se na plánování a organizování vlastní činnosti
- znají základní pojmy, pravidla a pokyny a řídí se jimi

Učitel:

- stanovuje dílčí cíle, zhodnocuje pokroky, umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodává sebedůvěru, sleduje jejich výkonnost a vzestup

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- uvědomují si zodpovědnost svých činů a svá rozhodnutí obhajují
- kriticky myslí, jsou schopni obhájit řešené problémy

Učitel:

- s chybou pracuje jako s příležitostí, jak ukázat správnou cestu a východisko
- vede žáky ke správnému způsobu řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- jsou schopni vést komunikaci s nadřízeným i se svými vrstevníky
- osvojují si kultivovaný projev, diskutují o problému a snaží se jej vyřešit

Učitel:

- vyžaduje zásady pravidel slušného chování
- zadává žákům úkoly, při kterých mohou spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- spolupodílejí se na výkonu a hře týmu, spolupracují na rozvoji každého člena týmu

- v případě potřeby poskytnou pomoc

Učitel:

- vede družstvo jako celek a spolupracuje i jednotlivě na rozvoji každého člena družstva
- pomáhá každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- formují si morálně volní vlastnosti, charakterové rysy
- rozhodují se podle momentální situace zodpovědně
- udržují za všech okolností zásady zdraví a jeho ochrany, nepřeceňují se
- berou ohledy na výkonnost a rozdílnosti povah a vlastností každého člena týmu

Učitel:

- kontroluje a vede žáky k sebekázi, ohledu na druhé
- vyžaduje dodržování zásad a pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žáci:

- žáci pracují efektivně, využívají znalostí z ostatních předmětů
- spoluorganizují vlastní pohybový režim

Učitel:

- sleduje dodržování zásad bezpečnosti a slušného chování, odstraňuje nedostatky

Sport a pohybové aktivity

ROČNÍK 2 – 5		
DÍLČÍ VÝSTUPY /klíčové kompetence/	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách i gymnastických činnostech. Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. Zvládá základní techniku atletických disciplín. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. Aktivně se zapojuje do pohybových činností. Zvládá základy estetického držení těla. Zvládá základy tance založené na chůzi, kroku poskočném, přísuvném, přeměnném. Uvědomuje si nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit. Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v utkáních podle jednoduchých pravidel. Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat. Jedná v duchu fair play.	Atletika Základní pojmy, průpravná cvičení pro běhy, hod, skok daleký Gymnastika Základní pojmy, vhodné oblečení, záchrana a pomoc Akrobacie-kotoul vpřed, vzad Hrazda- náskok do sporu, seskok, sešín, výmyk Kruhy- komíhání ve svisu, houpání Přeskoky- roznožka, přeskok dílů šv. Bedny Lavička (kladina) – chůze a jejich obměny Průpravná cvičení rozvoj koordinace pohybu, rychlosti, obratnosti Sportovní hry Základní pojmy, pravidla zjednodušených sportovních her. Chytání míče jednoruč, obouruč, vedení míče driblingem. Průpravné sportovní hry. Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení.	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO - zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance, řešení problémů samostatně a opovědně EV - člověk a prostředí kolem nás MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality práce v realizačním týmu

Charakteristika vyučovacího předmětu: sport a pohybové aktivity

Obsahové vymezení: 6. – 9. ročník

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci zátěže ve škole
- rozvoj a zdokonalování pohybových dovedností
- vztah k pohybové aktivitě jako celoživotní hodnoty

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy

VDO- zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance, řešení problémů samostatně a opovědně

MKV- lidské vztahy, kulturní rozdílnosti, lidské vztahy,...

EV- člověk a zdraví, prostředí na vlastní zdraví

MKV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- znají názvosloví a užívají jej

Učitel:

- stanovuje dílčí cíle, zhodnocuje pokroky, umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodává sebedůvěru, sleduje jejich výkonnost a vzestup

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- uvědomují si zodpovědnost svých činů a svá rozhodnutí obhajují
- kriticky myslí, jsou schopni obhájit řešené problémy

Učitel:

- s chybou pracuje jako s příležitostí, jak ukázat správnou cestu a východisko
- vede žáky ke správnému způsobu řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- jsou schopni vést komunikaci s nadřízeným i se svými vrstevníky
- osvojují si kultivovaný projev, diskutují o problému a snaží se jej vyřešit

Učitel:

- vyžaduje zásady pravidel slušného chování
- zadává žákům úkoly, při kterých mohou spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- spolupodílejí se na výkonu a hře týmu, spolupracují na rozvoji každého člena týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc

Učitel:

- vede družstvo jako celek a spolupracuje i jednotlivě na rozvoji každého člena družstva
- pomáhá každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- formují si morálně volní vlastnosti, charakterové rysy
- rozhodují se podle momentální situace zodpovědně
- udržují za všech okolností zásady zdraví a jeho ochrany, nepřeceňují se
- berou ohledy na výkonnost a rozdílnosti povah a vlastností každého člena týmu

Učitel:

- kontroluje a vede žáky k sebekázní, ohledu na druhé
- vyžaduje dodržování zásad a pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žáci:

- žáci pracují efektivně, využívají znalostí z ostatních předmětů
- spoluorganizují vlastní pohybový režim

Učitel:

- sleduje dodržování zásad bezpečnosti a slušného chování, odstraňuje nedostatky

Sport a pohybové aktivity

ROČNÍK 6 – 9		
DÍLČÍ VÝSTUPY /klíčové kompetence/	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Poznává cíl a smysl svých aktivit Plánuje a organizuje svoji činnost zvládá částečně vůli, zvládá dobře atletickou disciplínu a techniku a získané dovednosti dokáže uplatnit při soutěžích, reprezentaci nebojí se, dokáže vůli překonávat obtížnější situace, s dopomocí i obtížnější prvek dokáže řídit utkání vrstevníků při hrách se stává součástí kolektivu a dokáže se spolupodílet na hře týmu získané dovednosti uplatňuje i v jiných týmových hrách uplatňuje bezpečné chování ve společnosti i v přírodě komunikuje na úrovni respektuje názory ostatních, formuje si vlastní charakterové rysy vytváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje si tak sebedůvěru	Atletika fartlek, kondiční běh Gymnastika Akrobacie-kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách Hrazda- náskok do sporu, seskok, sešin, výmyk Kruhy- komíhání ve svisu, houpání Přeskoky- skrčka, roznožka šplh Průpravná cvičení rozvoj koordinace pohybu, rychlosti, obratnosti Úpoly přetahy, přetlaky, pády, zásady sebeobrany Sportovní hry basketbal, kopaná, sálová kopaná, florbal, vybíjená, přehazovaná, nohejbal Bruslení, lední hokej Netradiční sporty ringo, softbal	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO - zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance, řešení problémů samostatně a opovědně EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy, kulturní rozdílnosti,... EV - člověk a prostředí kolem nás MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality práce v realizačním týmu

Charakteristika vyučovacího předmětu: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní TV je zájmový předmět, který si volí žáci s určitým zdravotním oslabením skupiny III. – případně II. Vyučuje se od 1. do 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah

- rozdělen na 3 tematické okruhy:
 - a) činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky
 - b) speciální cvičení – oslabení podpůrně pohybového systému
 - oslabení vnitřních orgánů
 - oslabení smyslových a nervových funkcí
 - c) všestranné rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV

Organizace

Žáci cvičí na podložce v tělocvičně. V úvodu hodiny provádějí dechová cvičení. V hlavní části hodiny se každý věnuje svým cvikům, které vybere vyučující na základě jeho oslabení. V závěru hodiny se všichni zklidní závěrečnou relaxací. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: EV, MKV , MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, učí se speciální vyrovnávací cvičení související s jeho oslabením, zvládá techniku cvičení – koriguje ji podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele, učí se uplatňovat vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.

Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů – žáci chápou zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody, která pomůže při konstruktivním řešení problémů, upozorní samostatně na problém při cvičení – pokud je např. cvičení v rozporu s jeho oslabením

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní – žáci využívají osvojené postupy pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální – žáci chápou zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, propojují zdraví a zdravé mezilidské vztahy se základními etickými a morálními postoji.

Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská – žáci získávají základní orientaci v názorech na to, co je ve společnosti zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni k zapojování do pracovních činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností, uplatňují správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.

.

Zdravotní tělesná výchova

ROČNÍK 1. - 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - zvládá základní techniku speciálních cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	základní zdravotní oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro Zdr. TV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, soustředění na cvičení oslabení podpůrně pohybového systému – poruchy funkce svalových skupin, poruchy páteře, poruchy stavby dolních končetin: lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů – slabení oběhového a dýchacího systému, oslabení endokrinního systému, obezita, ostatní oslabení vnitřních orgánů: rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy	MKV – lidské vztahy – multikulturalita MDV – fungování a vliv médií ve společnosti EV- vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí

ROČNÍK 1. – 9.		
DÍLČÍ VÝSTUPY (klíčové kompetence)	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením a aktivně se jim vyhýbá - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	oslabení smyslových a nervových funkcí – oslabení zraku; oslabení sluchu; neuropsychická oslabení; adaptace srdečně – cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV	

Předměty speciálně pedagogické péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb (SVP) nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Tyto předměty mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Jsou zařazeny jako forma intervence a je možné je poskytovat již od 2. stupně PO.

Jako podpůrná opatření pro žáky s SVP jsou na naší škole zařazeny tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- logopedická intervence pro žáky s narušenou komunikační schopností (vývojová dysfázie, dyslálie)
- intervence zaměřená na specifické poruchy učení a chování zejména: Dyslexie – porucha čtení, Dysortografie – porucha pravopisu, Dysgrafie – porucha grafického projevu, Dyskalkulie – porucha počítání, matematických schopností. ADD – porucha pozornosti bez hyperaktivity, ADHD – porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou

Vzdělávací obsah těchto předmětů je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. Tento vzdělávací obsah není určen, protože se jedná o předměty, které jsou přizpůsobeny individuálním potřebám konkrétního žáka. Je zpracován dle potřeb konkrétního žáka v IVP včetně hodnocení.

Při tvorbě vzdělávacího obsahu vychází pedagog z doporučení školského poradenského pracoviště, konkrétních potřeb žáka, míry podpůrných opatření.

Oblasti speciálně pedagogické péče

Péče je zaměřena dle doporučení školského poradenského pracoviště na reedukaci jednotlivých specifických poruch učení, poruch chování (a jejich kombinací) a narušené komunikační schopnosti (např. vývojová dysfázie) dle aktuálního stavu žáka (platná doporučení v aktuálním školním roce).

Časové a organizační vymezení

Předměty speciálně pedagogické péče jsou vyučovány na 1. stupni základní školy po dobu celého školního roku s časovou dotací upravenou dle doporučení školských poradenských zařízení pro jednotlivého žáka. Žáci jsou vzděláváni individuálně nebo v malých skupinkách. Předměty vyučuje speciální pedagog.

Pomůcky: kompenzační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály, interaktivní tabule, manipulační a názorné pomůcky, přehledy učiva, bzučák,...

Metody, přístupy obecně

Metody vycházejí z individuality žáka, aktuálního stavu a konkrétních projevů poruchy. Jsou zaměřeny na rozvoj perцепčně motorických funkcí, na odstranění specifických obtíží. Výuka začíná na úrovni, kterou žák s jistotou zvládá, postupně je zvyšována obtížnost. Je respektována aktuální dosažená úroveň a to i během výuky a při hodnocení. Začíná se

nácvikem percepčně motorických funkcí. Postupuje se od manipulace s konkrétními předměty k jejich zobrazení, poté k abstraktním obrazcům. Je využíván multisenzoriální přístup, tedy smysly v kombinaci se slovem, pohybem a rytmizací. Reedukace je dlouhodobou záležitostí, je nutná týmová spolupráce. Důležitý je osobní přístup, pochopení situace žáka, zvnitřnění se s problémy žáka, pozorné naslouchání, citlivý přístup k žákovi i jeho rodičům.

- Oblasti nápravy obecně u narušené komunikační schopnosti
- Nácvik artikulační obratnosti a kultivace verbálního projevu
- Nácvik čtení se čtenářským okénkem
- Kontrola porozumění textu, orientace v textu
- Cvičení koncentrace pozornosti
- Rozvoj schopnosti psát psacím písmem
- Cvičení paměti
- Posilování slovní zásoby
- Rozvoj motoriky, rytmizace
- Nácvik grafomotoriky, hrubé a jemné motoriky, fixace tvaru písmen
- Zvýrazňování klíčových slov
- Respektování individuálního tempa při nácviku oslabených dovedností
- Využívání nápodoby, opakování, procvičování oromotoriky, dechových, artikulačních cvičení
- Využívání speciálních pomůcek a literatury
- Oblasti nápravy obecně u SPU
- Sluchová diferenciací řeči: sluchová analýza a syntéza, rozlišování měkkých slabik di-ti-ni/ dy-ty-ny, sluchová diferenciací délky samohlásky
- Zraková percepce tvarů: rozlišování pozadí a figury, rozlišování inverzních obrazců
- Prostorová orientace
- Nácvik sekvencí, posloupnosti
- Koncentrace pozornosti
- Rozvoj paměti
- Rozvoj pohotovosti mluvidel
- Rozvoj slovní zásoby
- Rozvoj myšlení, logického uvažování
- Schopnost reprodukce čteného vlastními slovy
- Využívání kompenzačních pomůcek
- Využívání speciálních pomůcek a literatury

Při případné reedukaci na 2. stupni ZŠ je nutné brát kromě samotné reedukace SPU zřetel na odraz SPU ve výuce. Reedukace by měla být zaměřena i na nácvik praktického zvládání potíží v jednotlivých předmětech, osvojení strategií efektivního učení. Důležitá je volba další vzdělávací dráhy žáka – zvýšená pozornost, poradenství, reálný náhled na schopnosti a studijní předpoklady.

Pro Předmět speciálně pedagogické péče nejsou zpracovány učební osnovy. Při jeho zařazení škola vychází z doporučení školského poradenského pracoviště a jeho konkrétní obsah je rozpracován v IVP žáka.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Úvod do problematiky hodnocení žáků

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, v zájmové činnosti i v osobním životě.

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy je hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétní dílčí aktivní dovednosti“), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovanému v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích předmětech.

Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá v ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

Výběr vhodných forem a metod výuky i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka jsou plně v rukou učitele. Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučujícího pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy může při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vloh a vlastnosti.

Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy (zejména pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků schválená školskou radou), které upravují pravidla pro klasifikaci. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako (velmi vhodný) „doplňek“ ke klasifikaci. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace. Hodnocení by se mělo soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.
3. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
4. Za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí se vydává žákovi vysvědčení.
5. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
6. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
7. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
8. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
9. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
10. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
11. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
12. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
13. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
14. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
15. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
16. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
17. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou

indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

18. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
19. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
20. průběžně prostřednictvím žákovské knížky (notýsku),
21. před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
22. případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
23. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
24. 18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popř. jen z některých, předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
25. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
26. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
27. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
28. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
29. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
30. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

31. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, ve které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního režimu školy během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky (notýsku),
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období),
 - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci je žák veden, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 – výborný,
 - 2 – chvalitebný,

- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepreceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický

projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní výchova, základy práce s počítačem.

Při klasifikaci výsledků v předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,

- organizace vlastní práce a udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiály, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti při využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě

laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a nemá k ní vztah, neprojevuje vztah k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže volit postupy a způsoby práce ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsaných ukazatelů. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova a sborový zpěv, tělesná výchova, sport a pohybové aktivity, výchova ke zdraví a občanská výchova.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a),
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1, písm.e) vyhlášky,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Výchovná opatření budou udělována zejména za:

Napomenutí třídního učitele

- za zapomínání pomůcek a DÚ,
- za vulgární vyjadřování,
- za porušení zákazu užívání mobilního telefonu ve vyučovacích hodinách.

Důtka třídního učitele

- za opakované zapomínání pomůcek a DÚ,
- za svévolný odchod ze školní budovy,
- za nerespektování pokynů učitelů,
- za občasně vyrušování a nevhodné chování při vyučování,
- za nevhodné chování vůči vyučujícím a spolužákům.

Důtka ředitele školy

- za stálé zapomínání pomůcek, pokud už byla udělena DTU,
- za užívání návykových látek ve školní budově, na školních akcích nebo v průběhu vyučování,
- za neustálé vyrušování a nevhodné chování při vyučování,
- za ničení školního majetku,
- za fyzické nebo psychické ublížení spolužákovi.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního režimu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního režimu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu režimu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných, volitelných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji,

ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomosti a spolehlivě a uvědoměle dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě

3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
 - didaktickými testy,
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
 - analýzou různých činností žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše učení, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky (notýsku) - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné zkoušky apod.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
7. Vyučující zajistí zapsání známek také do klasifikačního sešitu třídy a dbá o jejich úplnost. Do klasifikačního sešitu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 9. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům žáka.
9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
 - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
 - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
 - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv třídních učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.
1. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azyllanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických

vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace je provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
2. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.